

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

68'inci Birleşim

12 Mart 2020 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, 12 Mart muhtırasının 49'uncu yıl dönümüne, 15 Temmuz 2016'daki darbe girişiminde önemli bir demokrasi sınavı verildiğine, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki 15 Temmuz Şehitler Anıtı'nın açılış töreninin yapıldığına, bugüne kadar gerçekleşen her türlü darbe, muhtıra benzeri tüm girişimleri kınadığına, 15 Temmuz şehitlerini saygıyla andığına ve 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, 12 Mart Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümü vesilesiyle Erzurumlu yurttaşlara saygılarını ilettiğine ilişkin konuşması

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Meclis çalışmalarında bu hafta kadınların sesinin gür çıkmasına olanak tanıyan bir çalışma yürütüldüğüne ve milletvekillerinin görüşlerini ifade ederken kişiselleştirmelerini uygun bulmadığına ilişkin konuşması

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, milletvekillerinin ister cami ister cemevi olsun ibadethanelere yapılan saldırıları kınadıklarına ve inançlara saygı gösterilmesi gerektiğine ilişkin konuşması

5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, 13 Mart 2016 tarihinde Ankara Güven Park'ta meydana gelen bombalı saldırıda hayatını kaybeden 36 yurttaş saygıyla andığına ve saldırıyı gerçekleştiren PKK terör örgütünü kınadığına ilişkin konuşması

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

2.- Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu Ban'ın, 12 Mart Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümüne ve Kurtuluş Savaşı'nda mücadele veren kahraman kadınlara ilişkin gündem dışı konuşması

3.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, kamudaki kadın personelin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

2.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

3.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

4.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 12 Mart Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci, İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

5.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

6.- İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç'ın, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

7.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

9.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

10.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, PTT Kargo Düzce Yeni Sanayi Sitesi Şubesinin kapatılması nedeniyle yaşanan mağduriyete ilişkin açıklaması

11.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

12.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, gıdanın stratejik ürün olduğuna ve yetiştirilmezse parayla alınamayacağı zamanların yaşanacağına, Türkiye'de kahve hariç her ürünün yetiştirilebileceğine, çiftçi desteklenmediği için her şeyi ithal eder hâle geldiğine ilişkin açıklaması

13.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin Orman Bölge Müdürlüğüne yapılan kontrollerde orman arazilerine dikildiği belirlenen limon ve portakal ağaçlarının ekipler tarafından kesilmesinin yarattığı mağduriyete ilişkin açıklaması

14.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Meclisi ziyaret eden serbest harita ve kadaströ mühendislerinin 5368 sayılı Kanun'la kurulan lisanslı harita kadaströ mühendisleri büroları nedeniyle yaşadıkları mağduriyetleri dile getirdiğine ilişkin açıklaması

15.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, ülkede 1 coronavirus vakasının görüldüğüne, virüsün etkili olduğu ülkelerden birisinin de İtalya olduğuna, Türkiye'nin Roma Büyükelçiliğinin duyarlı hâle getirilerek dönmek isteyen yurttaşların ülkeye getirilebilmesi için gerekli tedbirlerin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

16.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

17.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

18.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, çeşitli nedenlerle ailesini kaybetmiş çocukların en iyi şekilde yetiştirilmesinin önemli olduğuna, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının Türkiye genelinde 7.280 çocuğun koruyucu aile yanında olduğunu açıkladığına ve uygun ailelerin koruyucu aile uygulamasına destek vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

19.- Amasya Milletvekili Hasan Çilez'in, 12 Mart muhtırasının 49'uncu yıl dönümü ile 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

20.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

21.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

22.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

23.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

24.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ve 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

25.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ve 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

26.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

27.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İlahiyat Fakültesindeki taciz iddialarına, kadına yönelik taciz, tecavüz ve şiddetin önemli nedenlerinden birisinin de cezasızlık politikası olduğuna ilişkin açıklaması

28.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümü vesilesiyle Mehmet Akif Ersoy'u rahmetle andığına, AK PARTİ Hükûmetinin şeker pancarı üretiminde önemli artışlar sağladığına ilişkin açıklaması

29.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

30.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, krizi fırsata çevirmeyi marifet sayanların insanlıktan nasibini almayanlar olduğuna ve fırsatçıların hak ettikleri cezayı almalarına yönelik çalışma başlatan Ticaret Bakanı ile virüsün Türk milletinin sağlığını tehdit etmemesi adına insanüstü çaba sarf eden Sağlık Bakanına teşekkürlerini sunduğuna ilişkin açıklaması

31.- Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın, Mehmet Akif Ersoy'u ve bütün şehitleri rahmetle andığına, Afyonkarahisar ili Sandıklı ilçesinde meydana gelen elektrik kesintileri nedeniyle sera yetiştiricilerinin yaşadığı mağduriyetin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

32.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, 12 Mart Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci, İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu ve 12 Mart muhtırasının 49'uncu yıl dönümüne, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Başkanlığında tüm bakanların katılımıyla yapılan coronavirus toplantısından çıkacak kararları merakla beklediklerine, ülkede ilk coronavirus vakasının açıklanmasının ardından vatandaşların marketlere ve eczanelere âdeti hücum etmesi nedeniyle yeteri kadar ürün stokunun olup olmadığını öğrenmek istediğine ve bu konuda Hükûmeti tedbir almaya davet ettiklerine, temel gıda ve medikal eşyaların fiyatlarını artırarak fırsatçılık yapanların tespit edilip gerekli cezayı alması gerektiğine ilişkin açıklaması

33.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 12 Mart muhtırasının 49'uncu yıl dönümüne, darbelerin demokrasinin sekteye uğramasına, sosyal huzursuzluğa ve siyasal istikrarsızlığa sebep olduğuna, Başbuğ Alparslan Türkeş'in "En kötü demokrasi, en iyi ihtilalden iyidir." diyerek demokrasinin önemini vurguladığına, Milliyetçi Hareket Partisi olarak her türlü darbe ve vesayet odaklarıyla mücadele ettiklerine ve etmeye devam edeceklerine, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümü vesilesiyle kurtuluş mücadelesinin kahramanlarını ve şehitlerini minnetle yâd ettiğine ilişkin açıklaması

34.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, kırk dokuz yıl önce 12 Mart askerî darbesinin demokrasi ve özgürlük isteyenlere, işçilere, emekçilere, aydınlara ve gençlere yönelik önemli bir kıyım dönemini başlattığına, iktidarın seçilmişlere, seçmen iradesine ve sandık hukukuna yargı eliyle darbe yapmaktan uzak durmadığına, her türlü darbe girişimine ve darbeye karşı olduklarına, Sosyo Politik Saha Araştırmaları Merkezinin Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerindeki "Saha Araştırması" başlıklı araştırmasına göre Kürt coğrafyasında işsizliğin, işsiz sayısının, enflasyon oranının, sosyal ve ekonomik sorunların çok daha güçlü şekilde hissedildiğine, Diyarbakır Tabip Odası tarafından her yıl verilen Barış, Dostluk ve Demokrasi Ödülü'nün bu yıl Kadir İnanır ile Barış Annelerine layık görüldüğüne ilişkin açıklaması

35.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Adnan Menderes, Fatin Rüştü Zorlu, Hasan Polatkan, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan, Necdet Adalı, Mustafa Pehlivanoglu, Erdal Eren, Ömer Halisdemir ve 15 Temmuz darbe şehitlerini rahmetle andığına, amacı, maksadı, hududu, şümülü ne olursa olsun darbelerin demokrasiye, özgürlüklere ve yüce Parlamente'ye yönelik olduğuna ve lanetlenmesi gerektiğine, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne, Dünya Sağlık Örgütü'nün ve Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığının tavsiyeleri ve uyarıları doğrultusunda hareket edilmesinin kaçınılmaz olduğuna, virüsün tıbbi etkisinin dışında ekonomik ve sosyolojik etkilerinin de olacağına, ön görülmesi, temel gıda ve medikal eşyaların fiyatlarını artırarak fırsatçılık yapanlara karşı Hükûmetin ciddi tedbirler alması gerektiğine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın AK PARTİ İl Başkanları Toplantısı'nda CHP'ye yönelik sözlerine, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun Cumhurbaşkanını idlib sınırında beklediğine ve Mehmetçik'in içinde bulunduğu hâlin görülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

36.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu ve 12 Mart askerî darbesinin 49'uncu yıl dönümüne, 15 Temmuz'da gerçekleştirilen hain darbe ve işgal girişimine milletin verdiği cevabın Türkiye'deki darbe tarihini sona erdirdiğine, bir taraftan 2023 hedefleri doğrultusunda özgürlükleri ve demokrasiyi geliştirirken diğer taraftan da büyük ve güçlü Türkiye'nin ekonomisini inşa ettiklerine, Türkiye'nin öncülüğünde adil ve merhametli yeni bir dünyanın mutlaka kurulacağına, Meclis Başkanının riyasetinde 15 Temmuz şehitlerini sembolize eden 15 Temmuz Şehitler Anıtı'nın açılışının gerçekleştirildiğine, coronavirus vakasıyla ilgili Sağlık Bakanlığının açıklamaları doğrultusunda hareket edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

37.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, tarımsal üretimi tehdit eden en yüksek girdi maliyetlerinin başında elektrik fiyatlarının geldiğine, çiftçiler adına elektrik birim fiyatlarının düşürülmesi ve elektrik desteği verilmesini talep ettiğine, şehit olan hemşehrisi Jandarma Uzman Onbaşı Beyazıt Bestami Buluş'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

38.- Muş Milletvekili Gülistan Kılıç Koçyiğit'in, sağlıklı yaşam koşullarından uzak olan cezaevlerinde Covid-19 virüsünün yayılmasını engellemek için ne gibi önlemlerin alınacağı ile yargı paketinin ne zaman çıkacağına ilişkin Adalet Bakanlığının açıklama yapıp yapmayacağını öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

39.- Erzincan Milletvekili Burhan Çakır'ın, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümü münasebetiyle başta vatan topraklarını kendi canından aziz bilen şehitlere ve Mehmet Akif Ersoy'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

40.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

41.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümü vesilesiyle başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, İstiklal Savaşı kahramanlarını, şehitleri ve Mehmet Akif Ersoy'u rahmetle andığına ilişkin açıklaması

42.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, Türkiye'nin gazeteci tutuklamaları ve yargılamalarıyla gündemde olduğuna, gazeteciliğin gayesinin toplumun çıkarlarını korumak olduğuna, yaptıkları haberler nedeniyle Alptekin Dursunoğlu, Barış Pehlivan, Ferhat Çelik, Aydın Keser, Barış Terkoğlu, Murat Ağirel, Hülya Kılınç, Rawin Sterk'in tutuklandığına ve son tutuklamalarla birlikte cezaevlerindeki gazeteci sayısının 91'e yükseldiğine, gazetecilik faaliyetleri nedeniyle tutuklanan basın emekçilerinin bir an önce serbest bırakılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

43.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, corona virüsü sebebiyle almış olduğu tedbirler ve gösterdiği performanstan dolayı Sağlık Bakanına teşekkür ettiğine, temel gıda ve medikal eşyaların fiyatlarını artırarak fırsatçılık yapanlara karşı Ticaret Bakanının başlatmış olduğu çalışmanın en yüksek düzeyde devam ettiğine ilişkin açıklaması

44.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa, Diyarbakır ve Şırnak'ta bazı avukatlar hakkında Avukatlık Kanunu'nun 58'inci maddesine aykırı şekilde gözaltı kararı verildiğine ve bu hukuksuz işleminden vazgeçilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

45.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 13 Mart 1975 tarihinde kurulan Türkiye Diyanet Vakfının gayesinin sadece ülkemizde değil yeryüzünde açlık, kıtlık, yoksulluk ya da çeşitli mücbir sebeplerden dolayı yokluk içinde bulunan milyonlarca insana yardım etmek olduğuna ilişkin açıklaması

46.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, destekleme primlerinin ödenmeyerek çiftçilerin mi cezalandırılmak istendiğini Tarım ve Orman Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

47.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Urfa, Diyarbakır ve Şırnak'ta Özgürlük İçin Hukukçular Derneği ve HDP Merkez Hukuk Komisyonu üyesi olan 11 avukatın gözaltına alındığına ve bu olayın iktidarın yargı eliyle savunmaya yönelik sürdürdüğü baskı politikalarının devamı olduğuna ilişkin açıklaması

48.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, çocuk istismarı vakalarında faillerine evlilik yoluyla af getirecek olan teklifin bir kez daha Meclise getirileceği haberlerine ve iktidarın şiddet, istismar, taciz ve tecavüz suçlarında tavizsiz bir tutum içinde olması gerektiğine ilişkin açıklaması

49.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güler'in, temel gıda ve medikal eşyaların fiyatlarını artırarak fırsatçılık yapanlara karşı Ticaret Bakanlığının yaptırımlar uygulaması, çiftçilere ek destek ve teşvik sağlanarak ülkenin sorun yaşamasının önüne geçilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

50.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, 12 Mart darbesini kınadığına ve Âşık İhsani'yi saygıyla andığına ilişkin açıklaması

51.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

52.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

53.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

54.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

55.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

56.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

57.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, malulen emekli olan gazilere otuz yıl görev yapmış gibi en üst noktadan aylık bağlandığına, emekli olmakla beraber "Tekrar çalışmak istiyorum." diyen gazilerle ilgili düzenleme getirildiğine ilişkin açıklaması

58.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve cami nasıl kutsal bir ibadet yeriyse cemevinin de kutsal bir ibadet yeri olduğuna ilişkin açıklaması

59.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve hiçbir dinî ayrımın yapılamayacağına ilişkin açıklaması

60.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve insanların inançlarına asla ve kata kimsenin karışmaya hakkı olmadığına ilişkin açıklaması

61.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve ülkenin birliğine, bütünlüğüne yönelik saldırıyı lanetlediklerine ve lanetlemeye devam edeceklerine ilişkin açıklaması

62.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki birçok ifadesine katılmadıklarına ve Cumhurbaşkanının birlik ve beraberliğin teminatı olduğuna ilişkin açıklaması

63.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un görüşülmekte olan 175 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde yaptığı konuşmasında kullandığı "Kürt coğrafyası" tabirinin anayasal olarak kabul edilemez olduğuna, birlik ve beraberliğin tezahür ettiği alanlar olan sporda herhangi bir ayrımcılığın söz konusu olamayacağına ilişkin açıklaması

64.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bilgi talebine yönelik cevap vermek istediğine ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Başkanlığın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş (4/69) ve Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın (4/70) İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyeliğinden istifalarına ilişkin önerge yazısı

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 20 milletvekili tarafından, ülkemizdeki yoksulluk ve gelir adaletsizliğinin sebeplerinin tespiti ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 9/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/1901) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mart 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül ve arkadaşları tarafından, 12 Mart 1995 tarihinde Gazi Mahallesi'nde meydana gelen olayların araştırılması amacıyla 10/3/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mart 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve arkadaşları tarafından, televizyon dizilerindeki şiddetin toplum üzerindeki etkilerinin araştırılması ve kadına yönelik şiddet ile ayrımcı söylemlerin artışında dizilerin etkisinin ortaya çıkarılması amacıyla 6/3/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mart 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VIII.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda boş bulunan üyeliklere seçim

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ile 46 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2633) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 196)

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Futbol Maçlarında ve Diğer Spor Müsabakalarında Bütüncül Bir Emniyet, Güvenlik ve Hizmet Yaklaşımı Üzerine Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2562) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 175)

X.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 175) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Futbol Maçlarında ve Diğer Spor Müsabakalarında Bütüncül Bir Emniyet, Güvenlik ve Hizmet Yaklaşımı Üzerine Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, TBMM İdari Teşkilatına yapılacak personel alımına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/24499)

2.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, TBMM Personeli ve Emeklileri Biriktirme ve Yardımlaşma Sandığına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/24500)

3.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TBMM'de görev yapan basın mensuplarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/25063)

4.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Devlet Hava Meydanları İşletmesinin yapacağı bir ihale için belirlediği teklif alma tarihini ertelemesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/25192)

5.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydın'ın, THY'nin bir tanıtımında Halfeti ilçesinin Gaziantep'e bağlı gösterilmesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/25350)

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, bir siyasi partinin grup toplantısını yaptığı güne ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/25771)

7.- Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'a yöneltilen yazılı soru önergelerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/26196)

12 Mart 2020 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Barış KARADENİZ (Sinop)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 68'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Değerli milletvekilleri, gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekilimize gündem dışı söz vereceğim ancak ben de birkaç cümleyle iki konuda görüşlerimi ifade etmek istiyorum.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, 12 Mart muhtırasının 49'uncu yıl dönümüne, 15 Temmuz 2016'daki darbe girişiminde önemli bir demokrasi sınavı verildiğine, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki 15 Temmuz Şehitler Anıtı'nın açılış töreninin yapıldığına, bugüne kadar gerçekleşen her türlü darbe, muhtıra benzeri tüm girişimleri kınadığına, 15 Temmuz şehitlerini saygıyla andığına ve 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, 12 Mart 1971 tarihinde askerlerin hükûmete yönelik verdiği muhtıra, Türk siyasi tarihinde 12 Mart muhtırası olarak yer almıştır. Türkiye'nin, Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu cumhuriyetin ana hedefi, çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmak, demokrasiyle yönetilmek ve millî iradeyi hâkim kılmaktır. O nedenle, Mecliste de şu anda arkamda gördüğünüz yazıda "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." demek suretiyle bunu çok veciz bir şekilde belirtmiştir.

Türkiye, darbelerden çok çekmiş bir ülkedir. Darbelerin ve bu tür müdahalelerin Türk toplumunda açtığı yaralar bugün bile hâlâ sıcaklığını korumaktadır. Darbeler döneminde gerçekleştirilen idamlar, kötü yönetim alışkanlıkları, insanların mağdur edilmesi, hayatlarının karartılması, Türkiye'de çok uzun yıllar süren bir siyasi yaşam boyunca her zaman anılarımızda hâlen sıcaklığıyla yer almaktadır. Darbelerden çok çekmiş bir ülke olarak Türkiye'miz, hepimiz, özellikle 15 Temmuz 2016'daki darbe girişiminde gerek Meclisimiz ve gerekse yurttaşlarımızla gösterdiğimiz duyarlılıkla, Türkiye'de darbelere geçit verilmeyeceğini, hayatlarımızı ortaya koyarak kanıtlamış bir ulusuz. Bu konuda Türkiye'de yaşayan yurttaşlarımız önemli bir demokrasi sınavı vermişlerdir. Bugün de bu vesileyle, Meclisimizde, bahçede bombanın düştüğü yerde bir anıtı açmak suretiyle 15 Temmuzda hayatını kaybedenleri bir kez daha saygıyla andık. Demokrasiye ulaşmak, maalesef, meşakkatli, zor ama Türkiye bunu her alanda başaracak olgunluktadır, bunu kanıtlamıştır. Türkiye'de darbeler bir daha olmayacak demiyorum, konuşulmayacak şekilde siyaset kültürümüzden çıkmıştır değerli arkadaşlarım. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Bugüne kadar gerçekleşen her türlü darbe, muhtıra benzeri tüm girişimleri bir kez daha kınadığımı ifade ediyorum ve bu vesileyle, 15 Temmuz şehitlerimizi bir kez daha saygıyla anıyorum.

"Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;

Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.

O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;

O benimdir, o benim milletimindir ancak."

Değerli milletvekilleri, bu ölümsüz dizelerin sahibi Mehmet Akif Ersoy ve İstiklal Marşı'mız...

Değerli milletvekillerimiz, 12 Mart 1921 tarihinde ilk Meclisimizde, ilk Meclisimizin Burdur Milletvekili Mehmet Akif Ersoy'un yazmış olduğu İstiklal Marşı kabul edilerek Türkiye'mizin bağımsızlık mücadelesinin sembolü olmuştur ve o gün alkışlarla kabul edilen İstiklal Marşı, bugün hepimizin, Gazi Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde gerçekleştirilen, emperyalizme karşı verilen Kurtuluş Savaşı üzerinde yürütülen bütün savaşlardan sonra kurulan cumhuriyetimizin sembol bir marşıdır; bağımsızlığımızın sembolüdür, egemenliğimizin sembolüdür. Ben, bu vesileyle, İstiklal Marşı'mızın yazarı, millî şair Mehmet Akif Ersoy'u saygıyla anıyorum. (Alkışlar) Bu vesileyle, İstiklal Savaşı'mızı gerçekleştirerek modern Türkiye'yi kuran Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere bütün silah arkadaşlarını ve can veren bütün yurttaşlarımızı, herkesi bir kez daha huzurunuzda saygıyla anıyorum, huzurları önünde minnetle eğiliyorum. (Alkışlar)

Şimdi, gündem dışı sözlerimize başlayacağız değerli arkadaşlarım.

Gündem dışı ilk söz, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü nedeniyle söz isteyen Ankara Milletvekilimiz Sayın Nevin Taşlıçay'a aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Taşlıçay, süreniz beş dakika.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

NEVİN TAŞLIÇAY (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 8 Mart Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Konuşmama, doksan dokuz yıl önce bugün, kutlu Meclisimizin çatısı altında Maarif Vekili Hamdullah Suphi Bey'in yüksek hitabıyla ve Meclis üyelerinin ayakta alkışlarıyla kabul edilen, Türk varlığı yaşadıkça yaşayacak olan, milletimizin tüm dünyaya ilan ettiği bağımsızlığının manzum bir beyannamesi olan İstiklal Marşı'mızın kabul yıl dönümünü büyük bir iftiharla anarak ve İstiklal Marşı'mızın büyük şairi Mehmet Akif Ersoy'a rahmet dileyerek başlamak istiyorum.

Yeni bir 8 Mart Dünya Kadınlar Günü bir yandan arzın dört yanında kutlanırken diğer yandan da kadınların insanlık mücadelesi sürüyor. Anaların hayat verdiği insanoğlu, şefkat ve merhamet hazinelerini yağmalıyor, bombalıyor. Kabiller Habillere reva gördükleri zulmü yeterli bulmuyor; kırılmalı elleri varlık sebebi olan analara uzanıyor. Doğu Türkistan'da, Hindistan'da, Arakan'da, Filistin'de, Suriye'de, Yunanistan'da, kimi mahkûm, kimi mülteci, kimi de göçmen olmuş anaların feryadı dinmiyor. Bütün bu iç karartıcı tabloya rağmen, hem varlık hem insanlık hem de onur mücadelesi veren kadınlar başı dik yürüyor geleceğe.

İnsanlık ve varlık kavgasında en büyük ve şerefli pay Türk kadınlarının. Türk kadınları, tarih boyunca hakan eşi, hükümdar yarısı oldular; kendi uruklarına gece değil, ece oldular; kendi evlerine ışık, ocaklarına baca oldular; saçlarını süpürge, yüreklerini melce kıldılar. Kadınlar, henüz seçme ve seçilme haklarının verilmediği sözüm ona modern Batılı ülkelerde ikinci sınıf insan muamelesi görürken Atatürk Türkiye'sinde -tıpkı bir zamanlar Ötüken'den Katalan'a uzanan geniş bir coğrafyada hüküm süren atalarımızın yaptığı gibi- başlara taç oldular. Ayakları üstünde yeniden doğrulan cumhuriyetin, "öldü" denilirken dirilen yüce milletin yollarına ilaç oldular. Ne var ki gün geldi, zamanın değişimini öğüttü töreleri. Kadınlarımız hakka hukuka, vicdana ve huzura muhtaç oldular ama ezilmediler, yenilmediler, asla arkalarına bakıp geri dönmediler. Kiminin tek dileği bir lokma, bir hırkaydı, başkalarına muhtaç olmadan yaşamaktı; kiminse bir tutam özgürlük. Kimi eşinden hakkaniyet istedi, kimi ailesinden yalnızca insaf ve adalet. Kimi sadece sevdiklerini sarıp kucaklamak istedi, kimi de evladını terör batağından kurtarmak. Vatan uğruna toprağa düşen kınalı kuzularını Türk Bayrağı'yla kafenleyen çilekeşler de Türk anaları, Diyarbakır'da terörizme inat, barış için evlatlarının Kandil'e yağ olmaması için bayrak açan mangal yürekli de.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak diyoruz ki: Kadın anadır, bacıdır, yârdır. Kadın ilkbahardır, kadın her 8 Martta gönüllere

düşen 4'üncü ve en büyük cemredir. Nasıl tabiat uyanırsa baharda, her 8 Martta da kadın dayanışma ruhu tekrar çiçek açar gönüllerde. İnsanlık aydınlık ve güneşli yarınlara kalkar yeniden. İnsan neslinin devamını sağlayan Tanrı vergisi kucaklar bir kez daha sevgiyle, şefkatle açılır. Biz bu sevgi ve şefkati, toprağı katılaştıran, insanı kötüleşen dünyanın kurtuluş yolu olarak görüyoruz. Kıymetini ve yüceliğini tarihle tasdik ettiğimiz Türk kadınının ruh ikliminin beslendiği manevi pınarların, yozlaşmanın, çürümenin ve insanı günden güne kıymetsizleştiren hastalıklı fikirlerin panzehri olacağına inanıyoruz. Mübarek, müşfik ve sıcak kucaklarda Türklük ve İslamlık ninnileriyle büyüyen ülkücü nesiller olarak "Annem beni yetiştirdi, bu vatana yolladı." dizesinin verdiği ilhamla hem Türk hem de mazlum dünya kadınlarının daima yanında olduğumuzu haykırıyoruz. Bu vesileyle, Avrupa Birliği sınırlarında zulüm ve işkence gören anaların muhtaç yavruları için göçmen kreşi açtıran Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'ye minnet ve şükranlarımızı sunuyoruz.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle şehit anneleri ve eşlerine sevgi ve hürmetlerimi bildiriyor, coğrafyamızdaki bütün kadınlara, Türkiye'nin öncülüğünde huzur ve aydınlık yarınlar temenni ediyorum.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, 12 Mart Erzurum'un kurtuluşunun kahramanı kadınlar hakkında söz isteyen Erzurum Milletvekili Sayın Zehra Taşkesenlioğlu Ban'a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

2.- Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu Ban'ın, 12 Mart Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümüne ve Kurtuluş Savaşı'nda mücadele veren kahraman kadınlara ilişkin gündem dışı konuşması

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU BAN (Erzurum) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Akif yıllar önce dedi ya:

"Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,

Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.

Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,

'Medeniyet' dediğin tek dişi kalmış canavar?"

İşte, bu dizeleri binlerce sefer gerçek hâle, müşahhas hâle getiren binlerce kadın kahramanımız var: Binlerce kadına simge hâline gelmiş olan Halide Edip Adıvar, İnebolu'dan Ankara'ya cephaneye taşıırken donarak ölen Şerife Bacı, İzmir'de Yunanlılara karşı kahramanca mücadele eden Onbaşı Erzurumlu Kara Fatma, erkek kılığına girerek Kurtuluş Savaşı'nda mücadele eden Halime Çavuş, Hafız Selman İzbeli, Çete Emir Ayşe, Gördesli Makbule ya da Tayyar Rahmiye ve tabii ki aynı topraklardan doğmaktan gurur duyduğum Nene Hatun. "Bu bebeği bana Allah verdi, ona bakacak olan Allah'tır." diyerek beşikteki bebeğini bırakıp Taşnak Ermenilerine karşı kahramanca mücadele eden Nene Hatun'un mücadelesi, bir şehrin, bir ülkenin ve bir ulusun kaderini değiştirdi.

Binlerce yıllık geçmişe sahip olan kadim şehrim Erzurum, bugün aynı zamanda düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yılını kutluyor. Ülkemizin ve bölgemizin düşman işgalinden kurtuluşunda o yıllar, aynı zamanda acının, kaderin ve hüznün yıllarıydı ama gelin görün ki Anadolu insanı onurunu, gururunu, din, vatan, millet ve bayrak sevgisini kahramanca göstermiş ve o dönemde tarihe önemli notlar düşmüştür. O dönemin imkânsızlıklarına rağmen Erzurum'un kurtuluş mücadelesini veren başta Nene Hatunlarımız ve dadaşlarımız, kendilerine yakışan bir şecaat ve cesaretle bu mücadeleyi zaferle noktalamışlardır. Bu yıl, biraz önce de söylediğim gibi, Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yılı ama bizler, 1918 yılından aldığımız ruhla, birbirimizle o dönemde nasıl kenetlendiysek, esarete karşı nasıl cesaretle omuz omuza mücadele ettiysek şimdi de aynı ruh ve duruşla, şehrimizin gelişmesi ve kalkınması için, huzuru ve refahı için hep birlikte, yine aynı şekilde çalışmaya devam ediyoruz.

Bugünler 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nün mutlulukla kutlandığı günler ama aynı zamanda binlerce kadının da acıyla ve gözyaşıyla mücadele ettiği günler. İşte, bizler, bugün, kahraman kadınlarımızın bize emanet ettiği bu Türkiye'yi ilelebet payidar kılabilmek için, bilimde, iş dünyasında, ilimde ve dünyanın her döneminde ve toplumun her kesiminde kahramanca mücadele ediyoruz. Kimi kadını, tıpkı Erzurum'da Atatürk Üniversitesinde profesör olan Ayşe Hanım gibi, bulduğu elektronik pille otomobil dünyasında mücadele ederken kimi kadınlarımız da bugün gururla NASA'da mücadele ediyor. Bizler Türk kadını olarak, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün de bize göstermiş olduğu ışıkla beraber, Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde mücadele etmeye devam edeceğiz.

Ben, bugün, bütün bu kahraman kadınlarımızı rahmetle ve minnetle anıyor, Arif Nihat Asya'nın şu dörtlüğünü tüm kadınlarımıza ithaf ediyorum:

"Göz kapanır da nuru sönmez bu mumun,

Gökten bir ses der gibidir: "Erzurum'un,"

Hür halkına çağlarca şefaatçi yeter,

Kalbindeki şefkat Nene Hatun kulunun."

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, 12 Mart Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümü vesilesiyle Erzurumlu yurttaşlara saygılarını ilettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Biz de Erzurum'un kurtuluş günü nedeniyle tüm Erzurumlu yurttaşlarımıza saygılarımızı, minnetlerimizi iletiyoruz.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

3.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, kamudaki kadın personelin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Değerli arkadaşlarım, gündem dışı üçüncü söz, kamudaki kadın personelin sorunları hakkında söz isteyen Hatay Milletvekilimiz Sayın Suzan Şahin'e aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Şahin.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kadınlar toplumsal hayatta her türlü zorlukla karşılaşırken bu eşitsiz yapıyı gidermekle yükümlü olan kamu idareleri de kadınlar için aynı engellerle dolu. Üniversitede siyaset bilimi ve kamu yönetimini başarıyla bitirseniz de eğer kadınsanız vali, kaymakam olmanız zor. Belki çok iyi bir anayasa hukukçusu olabilirsiniz ama Anayasa Mahkemesi üyesi olmanız zor. Seçim hukuku alanında makaleler yazmış olabilirsiniz ama YSK üyeliği için yazdığınız makale değil, cinsiyetiniz önemlidir. Seçim çalışmalarının yükünü kadınlar yüklenir, hatta seçmenlerin kapılarını en güzel kadınlar çalabilir ama belediye yönetmek yine erkek işidir. 600 vekil içinde de sadece 104 kadın milletvekili seçilir. Hasbelkader belki bakan bile olabilirsiniz ancak eğer kadınsanız, eskiden devlet bakanı, şimdilerde sadece aileden sorumlu bakan olabilirsiniz. Nedense diğer bakanlıkları bir kadının yönetebileceğine inanılmaz, kadına güven duyulmaz, kadın seçmenlerin gazı alınsın diye yalandan bir koltuk verilir, o kadar. Bu örnekler belki ironik gelecek ama gerçeğin ta kendisidir.

Sayın üyeler, Türkiye'de kamudaki çalışan kadınların oranı yüzde 30'larda. İstihdam oranının bu kadar az olmasının nedenleri arasında ise ev işi sorumluluğu ve bakım yükü, çalışma saatleri, politika ve kültürel engeller, medeni hâl, sözlü ve fiziksel taciz, mobbing, kariyer ve yükselmede ayrımcılık, ücret eşitsizliği, doğum izni, süt izni gibi yasal hakların kullanılmaması var. Kadına toplumda her şeyden önce anne rolü verilmesi, kadının birey olarak kabul edilmemesi, bakım ve ev yükünün kadına özdeşleştirilmesi kadınların kamudaki istihdamının önünde duran büyük bir duvardır. Kadın bu toplumsal rolle kamu alanlarından uzaklaştırılmakta, eve hapsedilmek istenmektedir. Kadını birey olarak kabul etmeyen AKP hükümetlerinin bu durumu devlet politikası hâline getirmesi bu anlayışın kırılmasını da her geçen gün güçleştirmektedir, sorunu derinleştirmektedir. Oysa kadınlar "Aileden vazgeçilsin." demiyor; "Aile kadının engeli değil, destekçisi olsun." diyor; doğum izni, süt izni, kreş gibi yasal hak olarak verilen imkânlar kullandırılmasını istiyor. Kadınlar, kimliklerinin ve bedenlerinin değersizleştirilmesini istiyor. Kısaca, kadınlar hakkı olanı istiyor.

Değerli üyeler, 0-6 yaş aralığı, çocuklar için fiziksel, ruhsal, zihinsel ve sosyal açıdan gelişimin en hızlı olduğu ve bu nedenle sağlıklı seyretmesi gereken bir dönemdir. Kreş ve bakım hizmetlerinin devlet tarafından tüm yurttaşlar için eşitlik temelinde, ücretsiz olarak sağlanması toplumsal gelişim açısından büyük önem taşımaktadır. Ancak ne yazık ki Türkiye'de bu hizmetler yok denecek kadar azdır ve kadınları çalışma hayatından uzaklaştıran en önemli nedenlerden biri ücretsiz kreş haklarının olmamasıdır.

AKP'nin 2013'te çıkardığı yönetmeliğe göre, emzirme odası açmak için iş yerinde 100-150 kadın çalışanın olması, kreş açmak için ise 150'den fazla kadın çalışanın bulunması şart koşulmuştur. Nedense yükümlülük iş yerinde çalışan tüm işçilerin sayısı üzerinden değil, iş yerinde çalışan kadın işçilerin sayısı üzerinden belirlenmektedir. Niçin?

SGK istatistiklerine göre, Türkiye'de 100'ün üzerinde sigortalı çalıştıran 1 milyon 891 bin iş yeri bulunmaktadır. Yani mevcut düzenlemeyle iş yerlerinin yalnızca yüzde 1'inden daha azı için kreş açma zorunluluğu vardır. Hükümet her fırsatta konunun takipçisi olacağını belirtmiş ancak o günden bugüne hiçbir adım atılmamıştır. Peki, hani bu emzirme odaları ve kreşler? Ne kanuna uyan var ne denetleyen, ne yaptırım ne de kanunlara bağlı bir Hükümet; hiçbir yok.

Bir diğer kanayan yara ise emzirme süresidir. Sağlık Bakanlığı ve birçok uzman tarafından ilk altı ay bebeklerin yalnızca anne sütüyle beslenmeleri tavsiye edilmektedir. İş Kanunu'nda kadın memurlar ve işçiler için belirlenen doğum izni süresi olan on altı haftalık süre, bebeklerin ilk altı ay sadece anne sütüyle beslenmesi gerçeğiyle örtüşmemektedir. Birçok kadın çalışanın yoksulluk hatta açlık sınırı altında çalıştığı gerçeği de göz önündeyken bütçelerine bebeğin bakımı, yeni bir ekonomik külfet olarak eklenmektedir. Kadınlar, ekonomik imkânsızlıklardan dolayı on altı hafta sonrasında ücretsiz izin alamamaktadır. Süt izinlerindeki sürelerde de bebeğin ilk altı ay sadece anne sütü alabilmesi koşulu sağlamak da yetersizdir. Süt izinleri birçok iş yerinde de keyfi olarak kullanılmamaktadır. Bu olumsuzluklar çocuğun anneye kurduğu duygusal bağı da zedelemekte, fiziksel ve ruhsal anlamda sağlıklı nesillerin ortaya çıkmasını sekteye uğratmaktadır. Doğum izni otuz iki hafta olmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Şahin.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Değerli üyeler, kadınlara en az 3 çocuk baskısı yapılırken çocukların bakımı ve annelerin eve hapsedilmesi noktasında politika üretilmemesi sadece ve sadece bir AKP kurnazlığıdır. Kamu politikalarında toplumsal cinsiyet eşitliği hayata geçirilmeden hiçbir projenin, icraatın, çalışmanın, yasal düzenlemenin toplum yararına olması söz konusu olamaz. Bu bilinçle sosyal devlet olmanın bir gereği ve kamusal bir hak olan kreş talepleri, emzirme odası, doğum izni sorunlarının çözülmesi, çocuk bakımının hem erkeklerin hem de kadınların eşit olarak sorumluluk almasıyla çözüleceğinin farkına varılması ve bunun uygulamalara yansımaları gerektiğini belirterek "Siz yapmazsanız halkımız bilsin ki bu düzenlemeleri CHP iktidarında biz yapacağız." diyor, kadın devrimlerinin önderi Yüce Atatürk'ü saygıyla selamlıyorum.

Saygılarımla.(CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, şimdi, sisteme giren 30 arkadaşımıza söz vereceğim.

Sayın Taşkın...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 12 Mart İstiklal Marşı'mızın kabulünün 90'ıncı yıl dönümü ve millî şair Mehmet Akif Ersoy'u anma günü. Aziz milletimiz için bir bağımsızlık beyannamesi olan İstiklal Marşı'mız, istiklal ve istikbal mücadelemize sahip çıkmamız gereken ruhu, birlik ve beraberliğimizden gelen gücümüzü bugüne taşıyan kurucu bir metindir.

“Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,

Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.

O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;

O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!

Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?

Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...

Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.”

BAŞKAN – Sayın Güneş...

2.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

“Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım,

Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım.

Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım,

Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,

Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.

Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,

‘Medeniyet’ dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,

Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.

Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın,

Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri ‘toprak’ diyerek geçme, tanı,

Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.

Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı,

Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.”

Saygıyla selamlıyorum.

Allah mekânlarını cennet eylesin.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

3.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

“Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?

Şüheda fıskırarak, toprağı sıksan şüheda.
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hûda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cûda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar, ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecdile bin secde eder, varsa taşım,
Her cerihamdan, İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fıskırır ruhumücerret gibi yerden naaşım,
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.”
BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Şeker...

4.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 12 Mart Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci, İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ocak, şubat, mart ve nisan ayları İstiklal Savaşı'nın yoğun olarak yapıldığı aylar olup bu aylarda 77'nin üzerinde şehrimiz düşman işgalinden kurtarıldı. Bugün de doğum yerim Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümü. Bu vesileyle, henüz 20 yaşlarındayken “93 Harbi” olarak bilinen 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nda Erzurum'un işgalden kurtuluşunun sembol ismi olan Nene Hatun'u rahmetle anıyorum.

Millî şairimizin dediği gibi: “Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı/Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.” Evet, bu toprakları bize vatan kılan, şehitler tepesini boş bırakmayan şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmetle, minnetle anıyor, şükranlarımı sunuyorum.

Bugün İstiklal Marşı'mızın kabulünün 99'uncu yıl dönümü. Millî şairimiz Mehmet Akif Ersoy'u rahmetle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

5.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN(Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İstiklal Marşı, kahraman milletimizin yurt ve bayrak sevgisinin, özgür ve bağımsız yaşama tutkusundan ödün vermeden haksızlıklara karşı dimdik ayakta durarak yeniden var olma mücadelesinin ölümsüzleştirildiği dizelerdir. Bugün bizlere düşen görev, İstiklal Marşı'mızda anlamını bulduğu gibi geçmişteki muhteşem mücadelenin önem ve değerinin şuuruna vararak atalarımızın emaneti olan vatanımıza sahip çıkmak ve İstiklal Marşı'mızı coşkuyla söyleyeceğimiz daha büyük başarılar kazanmak için gayret göstermektir.

İstiklal Marşı'nın kabul edilisinin 99'uncu yıl dönümünde, başta cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere bu toprakları bizlere vatan yapan aziz şehitlerimizi ve istiklal şairimiz Mehmet Akif Ersoy'u minnetle ve rahmetle, gazilerimizi şükranla anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

6.- İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç'ın, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Gazilerimiz onurumuzdur. Her malul gazi aynı zamanda engelli bir vatandaşımız olduğundan erken emeklilik hakkından 2013 yılına kadar yararlanmaktaydı, on beş yılda emekli olabiliyorlardı. AKP, bu hakkı 2013 yılında gazilerimizin elinden almış “60 yaşına kadar çalışın.” demiştir; haklarını gasbedip bugün “Yirmi yıl çalışın ikinci maaş vereceğiz.” diyerek algı operasyonu yapmaktadır. Gazilerimiz, silinen primler, kesilen maaşlar, engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle büyük mağduriyet yaşamaktadır. Mevzubahis gazilerimiz ve şehit aileleri ise maliyet teferruatıdır. Gazi Meclis, gazisine sahip çıkmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

7.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz’in, 12 Mart İstiklal Marşı’nın kabulünün 99’uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması
İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İstiklal Marşı’mızın kabulünün üzerinden doksan dokuz yıl geçmesine rağmen Akif’in “Allah bu millete bir daha İstiklal Marşı yazdırmazın.” sözleri ruhumuzda coşkuya sebep olurken her bir mısrası okunduğunda yüreğimiz kabarıyor. Akif’ten bir anekdot sunmak istiyorum: 1914 yılında görevli olarak bulunduğu Berlin’de lüks bir otele götürülen Akif “Benim burada temsil ettiğim Mehmetçikler dünyanın dört bir yanında taşa toprakta yatıyorlarken ben bu şatafatlı otelde nasıl yatabilirim? Bu lüks ve ihtişam beni rahatsız eder.” diyerek itiraz etmiş. Bunun üzerine, Akif daha mütevazı bir otele götürülmüştür. Akif’in dünyasında ibret dolu anekdotlar vardır. Kişiliği, ahlakı, sadakati, dik duruşu, vefası ve tevazusuyla gönüllerde taht kuran Akif’in, özellikle, devletimizi yönetenler tarafından örnek alınması gerektiğini hatırlatıyor, kendisini rahmet ve duayla anıyorum.

BAŞKAN – Sayın Güler...

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güler’in, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Gazilerimiz onurumuzdur. Her malul gazi aynı zamanda engelli bir vatandaşımız olduğundan erken emeklilik hakkından 2013 yılına kadar yararlanmaktaydı, on beş yılda emekli olabiliyordu. AKP, bu hakkı 2013 yılında gazilerimizin elinden almış “60 yaşına kadar çalışın.” demiştir, haklarını gaspedip bugün “Yirmi yıl çalışın, ikinci maaş vereceğiz.” diyerek algı operasyonu yapmaktadır. Gazilerimiz, silinen primler, kesilen maaşlar, engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle büyük mağduriyet yaşayacaktır. Mevzubahis gazilerimiz ve şehit aileleri ise maliyet teferruatıdır. Gazi Meclis, gazisine sahip çıkmalıdır.

İstiklal Marşı’mızın doksan dokuz yıldır okunmasını sağlayan Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere tüm şehitlerimizi saygıyla selamlıyor, gazilerimizin yaşamlarının güzel olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Yalım...

9.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım’ın, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli vatandaşlarımız; gazilerimiz onurumuzdur. Her malul gazi aynı zamanda engelli bir vatandaşımız olduğundan, erken emeklilik hakkından 2013 yılına kadar yararlanmaktaydı, on beş yılda emekli olabiliyordu. AKP, bu hakkı 2013 yılında gazilerimizin elinden almış “60 yaşına kadar çalışın.” demiştir, haklarını gasbedip bugün “Yirmi yıl çalışın, ikinci maaş vereceğiz.” diyerek algı operasyonu yapmaktadır. Gazilerimiz, silinen primler, kesilen maaşlar, engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle büyük mağduriyet yaşayacaklardır. Mevzubahis gazilerimiz ve şehit aileleri ise maliyet teferruatıdır. Gazi Meclis gazisine sahip çıkmalıdır. Tüm gazilerimizin ve şehit ailelerimizin haklarını savunmak hepimizin boynunun borcudur; bütün şehitlerimizin, bütün gazilerimizin tüm haklarını savunacağız diyorum.

Saygılarımla, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

10.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz’ın, PTT Kargo Düzce Yeni Sanayi Sitesi Şubesinin kapatılması nedeniyle yaşanan mağduriyete ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Düzce Yeni Sanayi’de bulunan PTT şubesi dün sürpriz bir şekilde kapatılmıştır. Yıllardır Yeni Sanayi esnafımıza hizmet eden ve esnafımızın uzak şubelere giderek zaman kaybetmesinin önüne geçen, üretim hızını artıran PTT şubemizin kapanmasını Yeni Sanayi esnafı büyük üzüntüyle karşılamış ve haklı olarak tepki göstermiştir. PTT Merkez Şube Müdürüyle yaptığımız görüşme sonucunda, Yeni Sanayi Şubesinin teknik ve fiziki yetersizlikten dolayı geçici olarak kapatıldığını -daha iyi hizmet verebilecekleri bir noktada- eksiklerinin giderildikten sonra yeniden açılacağını ifade ettiler. Ancak, Yeni Sanayi esnafımız arasında yayılan bir söylenti buranın tamamen kapatıldığı ve bir daha açılmayacağı şeklindedir. Biz şube müdürümüzün sözüne güveniyor ve yapacağı bir açıklamayla Yeni Sanayi esnafımızın tereddütlerini gidermesini bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Barut...

11.- Adana Milletvekili Ayhan Barut’un, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, yurt savunmasında ve sonsuza dek sürececek bağımsızlığımız için mücadele eden, kutsal hakları asla ödenemeyecek olan yiğit gazilerimiz hepimizin onurudur.

Her malul gazimiz aynı zamanda engelli bir yurttaşımız olduğundan erken emeklilik hakkından 2013 yılına kadar yararlanmaktaydı, on beş yılda emekli olabiliyordu. AKP, bu hakkı 2013 yılında gazilerimizin elinden almış “60 yaşına kadar çalışın.” demiştir. Hem hakkı gasbediyorlar hem de bugün “Yirmi yıl çalışın, size ikinci maaş vereceğiz.” diyerek algı operasyonu yapıyorlar. Yiğit gazilerimiz, silinen primleri, kesilen maaşları, engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle büyük mağduriyet yaşayacaktır. Gazi Meclis, kahraman gazisine sahip çıkmalıdır. Mevzubahis gazilerimiz ve şehit aileleri ise maliyet teferruatıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

12.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu’nun, gıdanın stratejik ürün olduğuna ve yetiştirilmezse parayla alınamayacağı zamanların yaşanacağına, Türkiye’de kahve hariç her ürünün yetiştirilebileceğine, çiftçi desteklenmediği için her şeyi ithal eder hâle gelindiğine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yıllardır AKP’ye buradan bir şey anlatmaya çalıştık -ya biz anlatamadık ya da AKP anlamadı- dünyayı altüst eden coronavirus salgını nedeniyle bir kez daha söylüyoruz: Gıda, stratejik bir üründür, kendiniz yetiştirmezseniz gün gelir parayla da alamazsınız. Bakın, daha ülkemizde 1 tane vaka tespit edilmiş ama marketlerde makarnaya, kuru gıdaya hücum edilen yerler var. Makarnalık durum buğdayında üretici bir ülkeydik, geçen yıl 1,5 milyon ton ithal ettik. Siz üretmezseniz, kendi çiftçinizi desteklemezseniz “Ucuza dünyadan bulurum.” dersiniz gün gelir tüm dünyada arasanız da bulamazsınız. AKP yaşadığımız bu durumdan ders çıkarır mı? Sanmıyoruz ama yine de sorumluluğumuz gereği buradan söylüyoruz.

Türkiye’de kahve hariç her ürün yetişir. Siz iktidara geldiğinizden beri 2 Trakya büyüklüğünde toprağımız ekilmemeye başlandı. Çiftçimizi desteklemediğiniz için her şeyi ithal eder hâle geldik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

13.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek’in, Mersin Orman Bölge Müdürlüğüne yapılan kontrollerde orman arazilerine dikildiği belirlenen limon ve portakal ağaçlarının ekipler tarafından kesilmesinin yarattığı mağduriyete ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, geçtiğimiz aylarda Mersin’de büyük bir orman katliamı yaşanmış, 1 vatandaş 70 dönüme yakın ormanı kesmiştir. Bu orman katliamından sonra Orman Bölge Müdürlüğü yetkilileri Mersin genelinde tarama yaparak özellikle orman kadastro eskiden yapılan bölgelerde, orman vasfını yitiren arazilere, Erdemli’de, Mezitli’de, Silifke’de yirmi otuz yıl önce limon bahçeleri, narenciye bahçeleri ekilmiş ve binlerce dönüm, orman vasfını yitiren arazi limon ve narenciye bahçeleriyle doldurulmuştur. Tabii, bu olaydan sonra, olayın hassasiyetinden sonra Orman Bölge Müdürlüğü, il genelinde yaptığı taramayla bu binlerce dönüm limon ve portakal bahçelerini orman sınırlarını ihlal ettiği için kesmektedir, üzerindeki meyvelerle beraber kesmektedir. Bu da bölgede çok büyük bir mağduriyet oluşturmaktadır. Burada, orman kadastro eskiden yapılan yerlerin yeniden gözden geçirilmesi... Doğayı yeşillendirmeye çalışıyoruz ama narenciye ve limon bahçelerinin olduğu yerlerde gerçekten yillarca... 20-30 yaşındaki ağaçların kesilmemesini talep ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

14.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere’nin, Meclisi ziyaret eden serbest harita ve kadastro mühendislerinin 5368 sayılı Kanun’la kurulan lisanslı harita kadastro mühendisleri büroları nedeniyle yaşadıkları mağduriyetleri dile getirdiğine ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Dün, aralarında Adıyaman Oda Başkanı ve yönetim kurulu üyeleri olmak üzere yaklaşık 310 serbest harita ve kadastro mühendisi Meclisteydi. Mecliste milletvekilleri olarak mühendisleri dinledik, mühendislerin sorunlarını dinledik. Mühendisler, özellikle 2015 yılında iktidar tarafından çıkarılan 5368 sayılı Kanun’la kurulan Türkiye genelindeki LİHKAB bürolarından dolayı mağduriyetlerini ifade etmişlerdir. Lisanslı harita kadastro bürolarının kurulmuş olması serbest piyasada çalışan mühendisleri ciddi anlamda sıkıntıya sokmaktadır, ciddi anlamda aralarında rekabet sorunu vardır. Ben buradan ilgili Bakanlığa çağrıda bulunuyorum: Özellikle piyasada çalışan serbest harita ve kadastro mühendislerinin bu sorunlarının aşılması için gerekli yasal çalışmaların bir an evvel yapılmasını talep ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Nuhoğlu...

15.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu’nun, ülkede 1 coronavirus vakasının görüldüğüne, virüsün etkili olduğu ülkelerden birisinin de İtalya olduğuna, Türkiye’nin Roma Büyükelçiliğinin duyarlı hâle getirilerek dönmek isteyen yurttaşların ülkeye getirilebilmesi için gerekli tedbirlerin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Coronavirus gündemi işgal etmeye devam ederken ülkemizde de vaka görülmüş oldu. Bu tehlikeli virüs şimdilik bazı ülkelerde çok daha etkili olmaktadır. Bu ülkelerden biri İtalya’dır. 4 bin civarında Türk’ün İtalya’da mahsur kaldığı söylenmektedir. Birçoğu öğrenci olan bu kişiler çok zor şartlarda yaşamaktadır. Genellikle Güney İtalya’da öğrenciler evden çıkamıyor, maske yok, siparişlere beş gün sonrası için sıra veriliyor, marketlerde kuyruklar var. Şu ana kadar hastalığın bulaştığı Türk yoktur. Roma Büyükelçiliğimizde telefonlara, yetkisiz olduğunu söyleyen bir kadın “İleteceğim.”den başka cevap vermiyor. Kısaca, Büyükelçilikle irtibat kesiktir. 200 kişi ülkemize dönmek istediklerini beyan etmiştir. Buradan ilgililere duyuruyorum: Roma Büyükelçiliğimiz duyarlı

hâle getirilmelidir. Dönmek isteyen yurttaşlarımızın getirilmesi için tedbirlerin derhâl alınmasını, orada kalanların da aç ve susuz bırakılmamalarını talep ediyor, Genel Kurulu selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

16.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) –Teşekkürler Sayın Başkan.

Gazilerimiz onurumuzdur. Her malul gazi aynı zamanda engelli bir vatandaşımız olduğundan erken emeklilik hakkından 2013 yılına kadar yararlanmaktaydı, on beş yılda emekli olabiliyorlardı. AKP, bu hakkı 2013 yılında gazilerimizin elinden almış "60 yaşına kadar çalışın" demiştir hem haklarını gasbedip hem bugün "Yirmi yıl çalışın, ikinci maaş vereceğiz." diyerek algı operasyonu yapmaktadır. Gazilerimiz, silinen primler, kesilen maaşlar, engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle büyük mağduriyet yaşayacaktır. Mevzubahis, gazilerimiz ve şehit aileleri ise maliyet teferruatıdır. Gazi Meclis, gazisine sahip çıkmalıdır; bugün gelecek 6'ncı maddeyi silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranına göre yeniden düzenlemelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

17.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Gazilerimiz onurumuzdur. Her malul gazi aynı zamanda engelli vatandaşımız olduğundan erken emeklilik hakkından 2013 yılına kadar yararlanmaktaydı, on beş yılda emekli olabiliyorlardı. AKP, bu hakkı 2013 yılında gazilerimizin elinden almış "60 yaşına kadar çalışın." demiştir, haklarını gasbedip bugün "Yirmi yıl çalışın, ikinci maaş vereceğiz." diyerek algı operasyonu yapmaktadır. Gazilerimiz, silinen primler, kesilen maaşlar, engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle büyük mağduriyet yaşamaktadır. Mevzubahis gazilerimiz ve şehit aileleri ise maliyet teferruatıdır. Gazi Meclis, gazisine sahip çıkmalıdır.

Tüm gazilerimize saygıyla...

BAŞKAN – Sayın Aycan...

18.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, çeşitli nedenlerle ailesini kaybetmiş çocukların en iyi şekilde yetiştirilmesinin önemli olduğuna, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının Türkiye genelinde 7.280 çocuğun koruyucu aile yanında olduğunu açıkladığına ve uygun ailelerin koruyucu aile uygulamasına destek vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 2019 yılında Türkiye genelinde 1.563 çocuğun koruyucu aile yanına yerleştirildiğini, toplam 7.280 çocuğun koruyucu aile yanında olduğunu açıkladı. Her çocuğun esas yeri kendi ailesidir fakat çeşitli nedenlerle bir çocuk ailesini kaybetmiş, ortada kalmışsa onun koruyucusu devlettir, millettir. Hiçbir çocuğumuz ortada kalmamalı, en iyi şekilde yetiştirilmelidir. Bu kapsamda koruyucu aile uygulamasını destekliyoruz. Bütün illerimiz uygulama kapsamına alınmalıdır. Uygun aileler de koruyucu aile uygulamasına destek vermeli ve koruyucu aile olmalıdır.

Saygılarımla.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çilez...

19.- Amasya Milletvekili Hasan Çilez'in, 12 Mart muhtırasının 49'uncu yıl dönümü ile 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Türkiye Cumhuriyeti devleti "Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." diyerek kurulmuştur. Milletin kararına uzanan darbeci eller, milletin vicdanını, cumhuriyetimizi ve demokrasimizi yaralamışlardır. 12 Mart 1971'de verdikleri muhtırayla demokrasiye ve millet iradesine el uzatanları, devlet olduğumuzdan beri darbe yapanları, darbeye destek verenleri ve darbeci zihniyetleri kınıyorum.

Sayın Başkanım, millî duygularımızı en üst düzeyde ifade eden İstiklal Marşı'mızın kabulünün 99'uncu yılı kutlu olsun. Millî marşımızı kabul eden Türkiye Büyük Millet Meclisinin şerefli bir üyesi olarak bu satırlardaki her ifadeyi yüreğinde yaşayıp uygulayan bir vatanperver olmak en büyük idealimiz olmalıdır. Akif'in ifadesiyle "Rabbim bu millete bir daha İstiklal Marşı yazdırmasin."

Bu duygularla, millet irademizin tecelligâhı Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kabukcuoğlu...

20.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bugün, İstiklal Marşı'mızın Millet Meclisimizce kabul edilisinin 99'uncu yıl dönümü. İstiklal Marşı, Osmanlı İmparatorluğu'nun sahip olduğu toprakları aralarında paylaşma ve Türk milletinin geleceğini tasarlama cüreti gösteren işgalci

güçlere karşı atılan tokadın adıdır. İstiklale giden yolda bütün maddi ve manevi zorlukları aşan Türk milletinin yeniden dirilişinin destanıdır İstiklal Marşı. Bugün ihtiyaç duyduğumuz duruş, inanç ve kuvvet, Türk milletinin bağımsızlığını korumak adına ortaya koyduğu sarsılmaz iradeyi her dizesinde yansıtan İstiklal Marşı'mızda yer almaktadır. İstiklal Marşı'mız bizlerin onuru, gururu, hayat felsefesi ve namusudur.

Cennet vatanımız uğruna gözünü kırpmadan canını feda eden tüm şehitlerimizi ve millî şairimiz üstat Mehmet Akif Ersoy'u saygıyla yâd ediyor "Allah bir daha bu millete İstiklal Marşı yazdırmasın." duasını tekrarlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

21.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gazilerimiz onurumuzdur. Her malul gazi aynı zamanda engelli bir vatandaşımız olduğundan erken emeklilik hakkından 2013 yılına kadar yararlanmaktaydı, on beş yılda emekli olabiliyorlardı. AKP, bu hakkı 2013 yılında gazilerimizin elinden almış "60 yaşına kadar çalışın." demiştir, haklarını gasbedip bugün "Yirmi yıl çalışın, ikinci maaş vereceğiz." diyerek algı operasyonu yapmaktadır. Gazilerimiz, silinen primler, kesilen maaşlar, engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle büyük mağduriyet yaşayacaktır. Mevzubahis gazilerimiz ve şehit aileleri ise maliyet teferruatıdır. Gazi Meclis, gazisine sahip çıkmalıdır. Bugün görüşülecek yasa teklifinin 6'ncı maddesi bu açıdan yeniden düzenlenmelidir.

Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere tüm gazi ve şehitlerimizi minnet ve saygıyla anıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya...

22.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Gazilerimiz onurumuzdur. Her malul gazimiz aynı zamanda engelli bir vatandaşımız olduğu için erken emeklilik hakkından yararlanabiliyor ve on beş yılda emekli olabiliyordu; ta ki 2013 yılına kadar. AKP Hükûmeti 2013 yılında yaptığı bir yasa değişikliğiyle bu hakkı gazilerimizin elinden almış ve "60 yaşına kadar çalışın." demiştir. Şimdi de "Yirmi yıl çalışın, ikinci maaş vereceğiz." diyerek algı operasyonu yapmaktadır. Gazilerimiz, silinen primleri, kesilen maaşları ve engellilik oranını dikkate almayan bu düzenleme nedeniyle büyük mağduriyet yaşayacaktır. Mevzubahis gazilerimiz ve şehit aileleri ise maliyet teferruatıdır. Gazi Meclisimiz, gazilerine sahip çıkmalıdır.

Selam olsun gazilerimize, selam olsun Mustafa Kemal'in askerlerine.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Karasu...

23.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

ULAŞ KARASU (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Gazilerimiz onurumuzdur. Her malul gazi aynı zamanda engelli bir vatandaşımız olduğundan erken emeklilik hakkından 2013 yılına kadar yararlanmaktaydı, on beş yılda emekli olabiliyorlardı. AKP, bu hakkı 2013 yılında gazilerimizin elinden almış "60 yaşına kadar çalışın." demiştir. Hakları gasbedilip bugün "Yirmi yıl çalışın, ikinci maaş vereceğiz." diyerek algı operasyonu yapmaktadır. Gazilerimiz silinen primler, kesilen maaşlar, engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle büyük mağduriyet yaşayacaktır. Mevzubahis gazilerimiz ve şehit aileleri ise maliyet teferruatıdır. Gazi Meclis, gazisine sahip çıkmalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şahin...

24.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ve 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Gazilerimiz onurumuzdur. Her malul gazi aynı zamanda engelli bir vatandaşımız olduğundan erken emeklilik hakkından 2013 yılına kadar yararlanmaktaydı, on beş yılda emekli olabiliyorlardı. AKP, bu hakkı 2013 yılında gazilerimizin elinden almış "60 yaşına kadar çalışın." demiştir, haklarını gasbedip "Bugün yirmi yıl çalışın, ikinci maaş vereceğiz." diyerek algı operasyonu yapmaktadır. Gazilerimiz silinen primler, kesilen maaşlar, engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle büyük mağduriyet yaşayacaktır. Mevzubahis gazilerimiz ve şehit aileleri ise maliyet teferruatıdır. Gazi Meclis, gazisine sahip çıkmalıdır.

İstiklal Marşı'mızın kabulünün 99'uncu yılını kutluyorum. Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve aziz şehitlerimizin ruhları şad olsun. Gazilerimizi minnetle, saygıyla anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Antmen...

25.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ve 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gazilerimiz onurumuzdur. Her malul gazi aynı zamanda engelli bir vatandaşımız olduğundan erken emeklilik hakkından 2013 yılına kadar yararlanmaktaydı, on beş yılda emekli olabiliyorlardı. AKP, bu hakkı 2013 yılında gazilerimizin elinden almış "60 yaşına kadar çalışın." demiştir. AKP, gazilerimizin emeklilik haklarını gasbedip bugün de "Yirmi yıl çalışın, 2 maaş vereceğiz." diyerek algı operasyonu yapmaktadır. Gazilerimiz silinen primler, kesilen maaşlar, engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle büyük mağduriyet yaşayacaktır. Mevzubahis gazilerimiz ve şehit aileleriye maliyet teferruatıdır. Gazi Meclisimiz, gazisine sahip çıkmalıdır.

Yine, bugün İstiklal Marşı'mızın kabulünün yıl dönümü. Bu bağlamda halkımız şunu unutmasın: Bugünler de geçer. "Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım, / Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım." diyor, tüm gazi ve şehitlerimizi minnet ve saygıyla anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Etyemez...

26.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Gazi Meclisimizde kabul edilen İstiklal Marşı'mız, vatan aşkıyla kaleme alınan kurucu bir metindir. İstiklal Marşı'mız, İstiklal Harbi tamamlanmadan yazılmış ve milletimizin istikametini belirlemiştir. İstiklal Marşı'mızda, İstiklal Harbi'ni gerçekleştiren kahramanlarımızın ruhu vardır. İstiklal Marşı'mızda, Alparslan'ın Anadolu'yu vatan kılan azmi ve iradesi vardır. İstiklal Marşı'mızda İstanbul'un fethi ve Fatih Sultan Mehmet'in büyük rüyalarının izleri vardır. İstiklal Marşı'mızın şairi olan Mehmet Âkif Ersoy, idealleri ve mütevazı hayatıyla gelecek nesiller için örnek bir şahsiyettir. Merhum Mehmet Âkif'in dediği gibi Allah bir daha bu millete İstiklal Marşı yazdırmaz. İstiklal Marşı'nın 12 Mart 1921 tarihinde kabul edilşinin 99'uncu yıl dönümünde Mehmet Âkif Ersoy'u, tüm kahramanlarımızı, aziz şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

BAŞKAN – Sayın Orhan...

27.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İlahiyat Fakültesindeki taciz iddialarına, kadına yönelik taciz, tecavüz ve şiddetin önemli nedenlerinden birisinin de cezasızlık politikası olduğuna ilişkin açıklaması

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde eğitim gören çok sayıda kadın öğrenciyi Din Eğitimi Anabilim Dalı Başkanı olan Profesör Ş.G.'nin kendi konumunu kullanarak taciz ettiği, taciz edilen öğrencilerin savcılığa başvurduğu, şikâyetleri sonrasında Ş.G.'nin öğrencilere ve ailelerine ulaşip şikâyetlerini geri çekmesi için tehdit ettiği kamuoyuna yansımıştır. Taciz iddialarıyla ilgili soruşturma başlatılmış fakat davanın ne aşamada olduğuyla ilgili bir bilgilendirme yapılmamıştır. Önceki dönemlerde de fakültelerde benzer iddialarla, çalışanların ve öğrencilerin taciz edildiklerine dair başvurular olmuş ancak tacizciler hakkında herhangi bir soruşturma açılmamış, aksine şikâyetlerin üstü örtülmüştür. Tüm taciz suçları açığa çıkarılmalı ve cezalandırılmalıdır.

Kadına yönelik taciz, tecavüz ve şiddetin önemli nedenlerinden biri de cezasızlık politikasıdır. Kadına yönelik her türlü şiddetin zamanında soruşturulması ve sorumluların yasal yaptırımlara tabi tutulması yeni taciz ve şiddet vakalarının yaşanmasını önleyecektir.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

28.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümü vesilesiyle Mehmet Akif Ersoy'u rahmetle andığına, AK PARTİ Hükümetinin şeker pancarı üretiminde önemli artışlar sağladığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Ben de İstiklal Marşı'mızın kabulünün 99'uncu kabul yıl dönümü dolayısıyla yazarı Mehmet Âkif Ersoy'u rahmet, minnet ve saygıyla anıyorum.

"Şeker pancarı üretimi günden güne düşüyor." diyorlar, hâlbuki AK PARTİ Hükümeti şeker pancarı üretiminde önemli artışlar sağladı. 2002 yılında 16,5 milyon ton olan üretim, 2019 yılında 21 milyon tona çıkarılmıştır. Son on altı yılda pancar üretiminde dekar başına verimde yüzde 41 artış sağladık; 2002 yılında dekarda 4,4 ton olan verimi 2019 yılında 6 tonun üzerine çıkardık. Nişasta bazlı şeker kotaları indirildi ve şeker pancarı üretimi artırıldı. Şeker kotalarında yüzde 10 paya sahip nişasta bazlı şeker kotaları 2019-2020 pazarlama yılında yüzde 2,5'a indirilmiştir. Böylece, yaklaşık 1,5 milyon ton şeker pancarı ilave kota... (CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Arkadaşlar sessiz olalım. Değerli arkadaşlar, sessiz olalım.

Sayın Sariaslan...

29.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan'ın, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Başkanım, gazilerimiz onurumuzdur. Her malul gazi aynı zamanda emekli bir

vatandaşımız olduğundan erken emeklilik hakkında 2013 yılına kadar yararlanmaktaydı, on beş yılda emekli olabiliyorlardı. AKP, bu hakkı 2013 yılında gazilerimizin elinden almış "60 yaşına kadar çalışın." demiştir, haklarını gasbedip bugün "Yirmi yıl çalışın, ikinci maaş vereceğiz." diyerek algı operasyonu yapmaktadır. Gazilerimiz, silinen primler, kesilen maaşlar, engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle büyük mağduriyet yaşamaktadır. Mevzubahis gazilerimiz ve şehit aileleri ise maliyet teferruatıdır. Gazi Meclis, gazisine sahip çıkmalıdır.

Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere millî şairimiz Mehmet Akif Ersoy'u ve bütün gazilerimizi minnetle anıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

30.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, krizi fırsata çevirmeyi marifet sayanların insanlıktan nasibini almayanlar olduğuna ve fırsatçıların hak ettikleri cezayı almalarına yönelik çalışma başlatan Ticaret Bakanı ile virüsün Türk milletinin sağlığını tehdit etmemesi adına insanüstü çaba sarf eden Sağlık Bakanına teşekkürlerini sunduğuna ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Krizi fırsata çevirmeyi marifet sayanlar insanlıktan nasibini almayanlardır, karaborsacılığa tamah edenler ahlaktan bihaber olanlardır. İnsanlar canlarının derdine düşmüşken, sağlıkları konusunda endişe duyarken sağlık ürünlerinin fiyatlarını yükseltmenin hiçbir insani tarafı yoktur. Bu vatan, bu millet zor günde bir olanların, acıda, sevinçte birbirine omuz veren insanların yurtdur.

Milletimizin asli karakterinde fırsatçılık hiçbir zaman yer bulmamış, inancımız, töremiz, terbiyemiz vurgunculuğa asla geçit vermemiştir. Bu yüzüzlerin hak ettikleri en ağır cezayı almalarına yönelik çalışma başlatan Ticaret Bakanımız Sayın Ruhsar Pekcan'a, virüsün Türk milletinin sağlığını tehdit etmemesi adına insanüstü çaba sarf eden Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca'ya teşekkürlerimi sunuyorum. Cenab-ı Allah milletimizi her türlü felaketten korusun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Taytak...

31.- Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın, Mehmet Akif Ersoy'u ve bütün şehitleri rahmetle andığına, Afyonkarahisar ili Sandıklı ilçesinde meydana gelen elektrik kesintileri nedeniyle sera yetiştiricilerinin yaşadığı mağduriyetin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, Allah bu millete bir daha İstiklal Marşı yazdırmazın. Bu vesileyle, merhum Mehmet Akif Ersoy ve bütün şehitlerimizi rahmetle, minnetle anıyorum.

Sayın Başkan, ülkemizde kalitesi yüksek olan, ihracatı en fazla yapılan domatesler, Afyonkarahisar'ın Sandıklı ilçesi Koçhisar yolu güzergâhında bulunan 1 milyon metrekaarelik -800 işçimizin çalıştığı- seracılık alanında yetiştirilmektedir. Aralık ayının ortalarından itibaren sık sık yaşanan elektrik kesintileriyle sera sıcaklıkları düşmekte, ürünler zarar görmektedir. Seralarda çalışan işçiler ile sera sahibi firmaların maddi kayıpları olmakta, yaşanan kesintilerle zorluklar yaşanmaktadır ve bu mağduriyetin giderilmesi için, orada bulunan tüm yetkililerden ve enerji üreten, enerji satan firmadan, tekrar, bu anlamda gereken ilgiyi göstermelerini rica ediyorum.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerimizin söz taleplerini karşılayacağım.

Değerli arkadaşlarım, bu arada İç Tüzük 60'a göre söz talebi olan arkadaşlarımızın söz taleplerini -bugün biraz zamanı ekonomik kullanacağız; önümüzde gündemimiz var, üzerinde çalışmamız gereken bir kanun teklifi var, onları görüşeceğiz- daha ilerleyen saatlerde, çalışma akışına uygun bir şekilde değerlendireceğim. Arkadaşlarımız sistemde kalabilirler ama onların zamanını akışa göre ayarlayacağım.

Sayın Grup Başkan Vekillerimizin söz taleplerini karşılarken de bu çalışma düzenimiz içerisinde vaktin ekonomik kullanılmasının öneminin de altını bir kez daha çizerek söz taleplerini karşılamak istiyorum.

İlk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Grup Başkan Vekilimiz Sayın Türkkan'da.

Buyurun Sayın Türkkan.

32.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, 12 Mart Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci, İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu ve 12 Mart muhtırası'nın 49'uncu yıl dönümüne, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Başkanlığında tüm bakanların katılımıyla yapılan coronavirus toplantısından çıkacak kararları merakla beklediklerine, ülkede ilk coronavirus vakasının açıklanmasının ardından vatandaşların marketlere ve eczanelere âdeta hücum etmesi nedeniyle yeteri kadar ürün stokunun olup olmadığını öğrenmek istediğine ve bu konuda Hükûmeti tedbir almaya davet ettiklerine, temel gıda ve medikal eşyaların fiyatlarını artırarak fırsatçılık yapanların tespit edilip gerekli cezayı alması gerektiğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümü. Bu yıl dönümünü yâd ediyoruz. Düşmana boyun eğmeyen, zalime yenilmeyen Nene Hatun'un torunlarını canıgönülden selamlıyorum. Onlar, tarihin karanlık ve en kanlı günlerinde, bir taraftan Rusların diğer taraftan Ermenilerin ihanetleriyle karşı karşıya kalmış ancak mücadele ruhundan vazgeçmeyerek canını, kanını ortaya koyup 12 Mart 1918'de vatan topraklarını işgalcilerden kurtarmıştır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve aziz şehitlerimizi saygı ve rahmetle anıyorum.

Bağımsızlığımızın sembolü olan İstiklal Marşı'mızın yazarı ve aynı zamanda Gazi Meclisimizin ilk milletvekilleri arasında yer alan Mehmet Akif Ersoy, Kurtuluş Savaşı sonrasında Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından talep edilen İstiklal Marşı'nı hiçbir menfaat kabul etmeden yazmış ve yüce Türk milletine bağışlamıştır.

12 Mart 1921 gününe ait Meclis tutanaklarından Antalya Milletvekili Hamdullah Suphi Tanrıöver'in yaptığı konuşmadan bir bölümü okumak istiyorum: "Memleketin kuvayı maddiyesi ve mâneviyesi vardır. İstihlâsı vatan, mücadelesini yapan milletin vekilleri, onun vekillerinin vekilleri halkın heyecanını ifade etmek üzere memleketin şairlerine müracaat etmiştir. Bu şairler ilk defa şiirlerini yazmamıştır. Arkadaşlar, bize şiirlerini yollayan şairler, seneler arasında bütün memleketin kederlerini, ıstıraplarını, bütün mefahirini söyleyen şiirler yazmışlardır. Demek para mukabilinde şiir mevzubahis değildir. Biz halkın ruhunu, heyecanını ifade eden şiirler yazmaları için şairlerimize müracaat ettik. Hiçbirisi para hakkında bir şey söylememiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Geçen defa işaret ettiğim üzere nazarı dikkatinizi celbediyorum: Mehmet Akif Bey -ki bu, şairler arasında para meselesinden kaçınan arkadaşlarımızdan birisidir- zaten senelerden beri en yüksek ve en ilâhi bir belâğatle yazmıştır."

1921 yılında kabul edilerek "İstiklal Marşı" olarak ilan edilen millî marşımızın 99'uncu yılında cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, merhum Akif'i ve bütün kahramanlarımızı saygıyla ve rahmetle anıyorum. Allah bu millete bir daha İstiklal Marşı yazdırmazın.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk siyasi tarihine "sivil siyasete ikinci müdahale" olarak geçen 12 Mart 1971 muhtırasının üzerinden tam kırk dokuz yıl geçti. Türkiye darbe dönemlerinden çok zarar gördü ve bu anlamda ülkemiz yorgun bir ülke. İYİ PARTİ olarak demokrasi dışında hiçbir müdahaleyi kabul etmiyor ve şiddetle kınıyoruz. Milletin verdiği yetkiyi yine milletin sandıkta değiştirme iradesine inanıyoruz ve inanmaya da devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ülkemizde ilk coronavirus vakasının görüldüğünün açıklanmasından ve Dünya Sağlık Örgütünün de "Covid-19" denilen corona virüsünü pandemik yani kontrol edilemeyen salgın bir hastalık ilan etmesinin ardından dün Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin Koca'ya birtakım yeni tedbirlerin alınması çağrısında bulunmuştum. Düünden bu yana ilgili bakanlar bir araya geliyor ve durumu değerlendiriyor. Bugün de Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan Başkanlığında yine bakanların katılımıyla bir toplantı yapılacak. Bu toplantıdan çıkacak kararları merakla bekliyoruz.

Bu noktada bir konuya daha dikkat çekmek istiyorum. İlk vakanın açıklanmasından sonra vatandaşlarımız marketlere ve eczanelere âdeta hücum etti ve rafları boşalttı; bu durum gittikçe de artacağı benziyor. Yeteri kadar ürün stoku var mı? Ürünlerin yetişmediği yerlerde nasıl tedbirler alınacak? Bu konuda Hükûmeti tedbir almaya davet ediyoruz.

Ayrıca, temel gıda ve medikal eşyaların fiyatlarını fahiş şekilde artırarak fırsattan istifade eden sözde esnaflar da muhakkak tespit edilip gerekli cezai işlemler ivedilikle yapılmalı, vatandaşın mağduriyeti ortadan kaldırılmalıdır.

Yüce Parlamentiye saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Türkkan, ben de size teşekkür ederim, bugün süreyi son derece ekonomik kullandık.

Değerli arkadaşlarım, söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekilimiz Sayın Akçay'da.

Buyurun Sayın Akçay.

33.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 12 Mart muhtırasının 49'uncu yıl dönümüne, darbelerin demokrasinin sekteye uğramasına, sosyal huzursuzluğa ve siyasal istikrarsızlığa sebep olduğuna, Başbuğ Alparslan Türkeş'in "En kötü demokrasi, en iyi ihtilalden iyidir." diyerek demokrasinin önemini vurguladığına, Milliyetçi Hareket Partisi olarak her türlü darbe ve vesayet odaklarıyla mücadele ettiklerine ve etmeye devam edeceklerine, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümü vesilesiyle kurtuluş mücadelesinin kahramanlarını ve şehitlerini minnetle yâd ettiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye maalesef darbelerden çok çekmiştir ve bu darbeler demokrasimizin sekteye uğramasına, sosyal huzursuzluğa ve siyasal istikrarsızlığa sebep olmuştur. 27 Mayıs 1960 darbesinin ardından 15 Ekim 1961'de yapılan seçimlerde darbecilerin umduğu sonucun çıkmaması cuntacıları rahatsız etmiştir. Cuntacılar "Bu Meclise iktidar devredilemez." diyerek 22 Şubat 1962 tarihinde Talat Aydemir öncülüğünde birinci darbe kalkışmasını yapmışlardır. Tanklarla Meclisi kuşatan Talat Aydemir, ilk kalkışmasında amacına ulaşamamış ve 21 Mayıs 1963 tarihinde ikinci darbe kalkışmasına girişmiştir. 9 Mart 1971'de Madanoğlu cuntası deşifre olup bir başka cuntacı ekip tarafından ekarte edilmiştir ve üç gün sonra 12 Mart 1971'de millet egemenliğini hiçe sayan bu darbelerden biri olan 1971 muhtırası verilmiştir ve bugün de onun yıl dönümüdür. 1971 yılında sivil demokratik siyasetin önü darbeciler tarafından kesilmiş, demokratik seçimlerle iktidara gelen millî irade, vesayet odaklarınca hükûmetten uzaklaştırılmıştır. 1971 muhtırası, darbesi, sadece askerlerin değil aynı zamanda seçilmiş ve atanmış kimi sivillerin de mevcut siyasi iradeye karşı iş birlikçilik yaptığı bir siyasi atmosfer içinde gerçekleşmiştir. 12 Mart 1971 muhtırasından 12 Eylül 1980'e kadar geçen dokuz yılda 11 hükûmet değişikliği olmuş, ülkenin istikrarı bozulmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – 12 Eylül 1980 darbesiyle ülkemizde oluşturulan kaotik ortam, ülkenin yönetimini "Atlantik"çi zihniyete servis etmeyi amaçlamıştır. Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş "En kötü demokrasi, en iyi ihtilalden iyidir." diyerek demokrasinin önemini vurgulamıştır. 28 Şubat 1997 postmodern darbesi, 27 Nisan 2007 e-muhtırası Türk siyasi hayatına balans ayarı vermeye çalışmıştır. Biz, bu acı tecrübeleri daha farklı formatlarda 15 Temmuz 2016'da hain FETÖ girişimiyle yaşadık. 15

Temmuzda ihanet odakları millî iradeyi yok etmek istemiş, ülkemizi bir işgale uğratarak parçalamayı hedeflemiş, ancak milletimiz ve Türkiye Büyük Millet Meclisi darbecilerin karşısına çıkarak kendi iradesine sahip çıkmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Darbeleri ve vesayet odaklarını, darbelere çanak tutan cunta kuklalarını unutmamak. Her fırsatta değişik vesilelerle zaman zaman bunların nüksettiğini görüyoruz. 15 Temmuz ve sonrasında emperyal uşakların yanında saf tutanları da unutmamak ve unutmayacağız. Partimiz, 1971 muhtırasıyla ve diğer antidemokratik teşebbüslerle siyasi faaliyetlerine en çok ket vurulan siyasi partilerden biridir.

Bu vesileyle, Milliyetçi Hareket Partisi olarak siyasi tarihimiz boyunca her türlü darbe ve vesayet odaklarıyla mücadele ettiğimizi ve bundan sonra da aynı mücadeleyi sürdüreceğimizi ifade ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlamanız için bir dakika ilave edeyim.

Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, bugün İstiklal Marşı'mızın kabulünün 99'uncu yıl dönümü. Zaferle taçlanmış Millî Mücadele tarihimizin destanı olan İstiklal Marşı'nın Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabulünün 99'uncu yılını saygı, minnet ve gururla anıyoruz. İstiklal Marşı'mız bir varoluş mücadelesinin çelikleşmiş ifadesidir. Bu ifade yüzyıllarca bir medeniyetin inşası ve kurulması yolunda fedakârlığıyla öne çıkan kahramanların şahsında vücut bulmuştur. İstiklal Marşı'mız esirliğe karşı hürriyettir, yılgınlığa karşı azimdir, korkaklığa karşı cesarettir, bozgunculuğa karşı birliktir; İstiklal Marşı'mız millî onurun dirilişi, bağımsızlık ateşinin kor alevidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi tamamlayın, bitirelim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu vesileyle, İstiklal Harbi'mizin ve bütün kurtuluş mücadelelerimizin kahramanlarını ve şehitlerimizi minnetle, rahmetle, şükranla yâd ediyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Söz sırası, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Oluç'ta.

Buyurun Sayın Oluç.

34.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, kırk dokuz yıl önce 12 Mart askerî darbesinin demokrasi ve özgürlük isteyenlere, işçilere, emekçilere, aydınlara ve gençlere yönelik önemli bir kıyım dönemini başlattığına, iktidarın seçilmişlere, seçmen iradesine ve sandık hukukuna yargı eliyle darbe yapmaktan uzak durmadığına, her türlü darbe girişimine ve darbeye karşı olduklarına, Sosyo Politik Saha Araştırmaları Merkezinin Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerindeki "Saha Araştırması" başlıklı araştırmasına göre Kürt coğrafyasında işsizliğin, işsiz sayısının, enflasyon oranının, sosyal ve ekonomik sorunların çok daha güçlü şekilde hissedildiğine, Diyarbakır Tabip Odası tarafından her yıl verilen Barış, Dostluk ve Demokrasi Ödülü'nün bu yıl Kadir İnanır ile Barış Annelerine layık görüldüğüne ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, evet, bundan kırk dokuz yıl önce Türkiye için demokrasiye, adalete, hukuka, özgürlüklere vurulan darbeleri hatırlatan önemli bir tarihtir 12 Mart 1971. Kırk dokuz yıl önce 12 Mart askerî darbesi, demokrasi ve özgürlük isteyenlere, işçilere, emekçilere, aydınlara ve gençlere, toplumun tamamına yönelik önemli bir kıyım dönemini başlattı. Ne yazık ki bu Meclis, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ı idam sehpasına götüren kararı aldı. Binlerce akademisyen, aydın, öğrenci tutuklandı ve toplumsal adalet isteyen muhalefetin sesi susturuldu.

12 Mart 1971 darbesinin esas lafı "Demokrasinin üzerine şal örtüyoruz." lafıydı. Bu, tarihimize geçmiş bir laftır ve demokrasinin üzerine şal örtmeye kalkışan kim olursa olsun o, demokrasiye, adalete, hukuka ve özgürlüklere karşıdır. Bunu o zamandan beri de çok iyi biliyoruz. 12 Mart 1971 darbesi, aynı zamanda 12 Eylül darbesinin hazırlayıcısı olmuştur.

Daha sonra -darbeler tarihimiz bitmedi elbette- 28 Şubat, en son 15 Temmuz darbe girişimi. Bunlar devam etti ama ne yazık ki bu iktidar da demokratik siyasete darbe vurma anlayışından uzak durmamaktadır ve seçilmişlere -ister milletvekili olsun ister belediye başkanı olsun- seçmen iradesine ve sandık hukukuna yönelik, yargı eliyle darbe yapmaktan uzak durmamıştır. Biz, her türlü darbe girişimine ve darbeye karşı olduk ve bundan sonra da karşı olmayı kararlı bir şekilde sürdüreceğiz.

Dün işsizlikle ilgili konuşma yapmıştım ve 2019'daki resmî işsiz sayısının 918 bin arttığına ve 4 milyon 400 bin kişiye ulaştığına değinmişim ve geniş işsizlik rakamının çok daha yüksek olduğunu söylemişim. Biraz araştırmalara baktığımızda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sosyo Politik Saha Araştırmalar Merkezinin, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerindeki "Saha Araştırması" başlıklı araştırmasına baktığımızda esas itibarıyla Kürt coğrafyasında hem işsizliğin, işsiz sayısının hem enflasyon oranının hem de sosyal ve ekonomik sorunların çok daha güçlü şekilde hissedildiğini ve yaşandığını görüyoruz.

Baktığımızda, Kürt kadınlarının yüzde 87'sinin ücret getiren herhangi bir işte çalışmadığı tespit edilmiş. Bu araştırmaya

katılanların yüzde 65,6'sı ev içi ücretsiz işçi kadınlarda ve yüzde 9,9'u sadece iş arıyor görünüyor. Yine bu ankette belirtilen gelir beyanına göre katılımcıların yüzde 63'ünün TÜİK verilerine göre açlık-yoksulluk limiti içinde sayılan 0-2.000 Türk lirası arası hane gelirine sahip olduğu belli oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Kürt çocukları kronik açlıkla karşı karşıya. Özellikle ocak ayında Sağlık Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve Hacettepe Üniversitesinin yaptırdığı araştırma sonuçları bunu gösteriyor ve oradaki daire başkanı diyor ki: “Çocuklar yetersiz besleniyor. Böyle bir durum Türkiye'nin batısında da Avrupa'da da yok.” Bu ifade kendi ifadesi.

Enflasyon, dediğim gibi, Van, Muş, Bitlis, Hakkâri, Urfa, Diyarbakır, Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan'da çok yüksek oranlarda, Türkiye'nin çok yüksek oranlarında seyrediyor ve işsizlik de batıyla karşılaştırdığımızda neredeyse 1'e 2 oranında daha fazla görünüyor. Bu, büyük bir eşitsizlik elbette. Bunu bir kez daha vurgulamak istedim.

Son olarak, Diyarbakır Tabip Odasının 14 Mart Tıp Bayramı etkinlikleri kapsamında 1996 yılından bu yana verdiği Barış, Dostluk ve Demokrasi Ödülü'nün bu yıl Kadir İnanır'a ve Barış Annelerine verildiğini duyduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayalım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum efendim.

Özellikle Barış Anneleri beyaz tülbentleriyle barış ve demokrasi mücadelesinin bayrağı hâline gelmişlerdir. Kadir İnanır da tüm baskılara rağmen barış talebini dile getirmekten imtina etmemiştir, gerek sanat hayatı gerek entelektüel ve aydın duruşuyla Türkiye toplumu içerisinde önemli bir isim olarak “barış” vurgusunu her fırsatta dile getirmiştir. Kendisi ödül törenine katılmadı ama bir mesaj gönderdi ve dedi ki: “Dünyanın en güzel ülkesi Türkiye'mizde toplumsal beraberliği uzlaştırarak güçlendirip cepheleşmelere son vereceğiz, mutlulukları yakalamaya yemin ederek özgürlük ve demokrasiyi inşa edeceğiz. Büyük barışı mutlaka kuracağız, mutlaka kuracağız çünkü başka çaremiz yoktur.” Kendisine buradan saygılarımızı gönderiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Altay'da.

Buyurun Sayın Altay.

35.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Adnan Menderes, Fatin Rüştü Zorlu, Hasan Polatkan, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan, Necdet Adalı, Mustafa Pehlivanoglu, Erdal Eren, Ömer Halisdemir ve 15 Temmuz darbe şehitlerini rahmetle andığına, amacı, maksadı, hududu, şümülü ne olursa olsun darbelerin demokrasiye, özgürlüklere ve yüce Parlamente'ye yönelik olduğuna ve lanetlenmesi gerektiğine, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümüne, Dünya Sağlık Örgütü'nün ve Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığının tavsiyeleri ve uyarıları doğrultusunda hareket edilmesinin kaçınılmaz olduğuna, virüsün tıbbi etkisinin dışında ekonomik ve sosyolojik etkilerinin de olacağına öngörülmesi, temel gıda ve medikal eşyaların fiyatlarını artırarak fırsatçılık yapanlara karşı Hükümetin ciddi tedbirler alması gerektiğine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın AK PARTİ İl Başkanları Toplantısı'nda CHP'ye yönelik sözlerine, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun Cumhurbaşkanı'nın idlib sınırında beklediğine ve Mehmetçik'in içinde bulunduğu hâlin görülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Adnan Menderes, Fatin Rüştü Zorlu, Hasan Polatkan, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan, Necdet Adalı, Mustafa Pehlivanoglu, Erdal Eren, Ömer Halisdemir ve 250 -son- 15 Temmuz darbe şehidini rahmet ve minnetle anarak konuşmama başlamak istiyorum efendim.

Sayın Başkan, 27 Mayıs 1960 darbesi, bütün darbelerin anasıdır. Amacı, maksadı ne olursa olsun, hududu, şümülü, geldiği yön ne olursa olsun; darbeler, demokrasiye, özgürlüklere, aziz milletimize ve yüce Parlamente'ye yöneliktir. Bizim için 27 Mayıs 1960, 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980, 28 Şubat 1997, 27 Nisan 2007 ve 15 Temmuz 2016 aynı şeydir. Hepsisi, eşit derecede lanetlenmesi gereken, reddedilmesi gereken, demokrasimizin gelişmesini, Türkiye'nin kalkınmasını, milletimizin özgürleşmesini engelleyen hain ve alçak girişimlerdir. Bu çerçevede bütün bu darbeleri şiddetle reddettiğimizi... 27 Mayıs'tan, merhum Menderes'ten itibaren Ömer Halisdemir'e kadar bütün darbe şehitlerini, darbe mağdurlarını buradan tekrar saygıyla, rahmet ve minnetle anıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Sayın Başkan, bugün 12 Mart; malum, İstiklal Marşı'mızın kabulünün de yıl dönümüdür. İstiklal Marşı bir ulusun mutabakat metnidir. Bugün 83 milyonun ve dün ise kendi vatanlarının savunması için yaşamlarını feda eden atalarımızın şehadetini anlatan en güzel belgedir. Ruhu “İncitme, yazıktır atanı.”dır İstiklal Marşı'mızın; özü “Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.” diyen bağımsızlık ve egemenlik İstiklal Marşı'mızın. Büyük şair Mehmet Akif Ersoy “Allah bir daha bu millete İstiklal Marşı yazdırmazın.” diyerek yazdığı bu şiirle milletimizin gönlünde taht kurmuştur.

Sayın Başkan, bu vesileyle bazen dış düşmana karşı, bazen bir doğal felakete karşı, bazen de -tıbbi terimle ifade edilen- corona tehdidine karşı en çok birliğe, dayanışmaya, tesanüde ihtiyacımız olan bir süreçten geçiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Burada hepimizin, Dünya Sağlık Örgütünün ve Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığının tavsiyeleri, genelgeleri ve uyarıları doğrultusunda hareket etmesi kaçınılmazdır. Efendim “Okullar kapatılacak mı, Meclis kapatılacak mı, sosyal etkinlikler iptal edilecek mi, üniversiteler tatile girecek mi, partiler kongrelerini yapabilecek mi?” Bütün bunlarda bizim bir tek yere kulak vermemiz lazım, o da Sağlık Bakanlığımızın uyarı ve tavsiyeleridir ancak Hükûmetin bir yere daha kulak vermesi lazım.

Sayın Başkan, bu vesileyle görüyoruz ki coronanın Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemik ilan edilmesinden sonra maalesef 5 liralık maske 65 liraya, 12 liralık dezenfektan madde, ürün 120 liraya satılır hâle gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu kriz fırsatçılarına karşı, tedbir alması gereken hiç şüphesiz Hükûmettir. Hükûmetin, Sağlık Bakanlığının çalışmalarını, tedbirlerini, çabalarını çok olumlu bulmakla birlikte, Hükûmetin kriz fırsatçılarına yönelik acıklı ve doğru hamleler, adımlar atmadığını da üzülerek ifade etmek zorundayız.

Sayın Başkan, ayrıca -dün de söylemiştim- Sağlık Bakanlığının yanında, krizin ekonomik etkilerinin önceden öngörülüp tedbirlerin alınması maksadıyla, Ekonomi Bakanlığının, Eğitim Bakanlığının, Turizm Bakanlığının ve Ticaret Bakanlığının da kimi adımları şimdiden atmasında fayda vardır. Benim endişem, bu virüsün bir parça daha yayılması hâlinde, maskeden ve dezenfektan ürünlerden geçtim, temel gıdada da benzer bir fırsatçılıkla Türkiye'nin karşı karşıya kalacağı endişesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Benim görevim, bir milletvekili olarak buradan Hükûmeti uyarmaktır Sayın Başkanım, bu görevi yerine getiriyorum ve kriz fırsatçılığına karşı Hükûmetin ciddi, katı tedbirler almasını istiyorum.

Biraz önce söyledim -bu vesileyle, affınıza sığınarak, gün içinde bir daha Genel Kurulda söz almayacağımı da taahhüt ederek Sayın Başkanım- İstiklal Marşı'mız için “Ruhu ‘İncitme, yazıktır atanı.’dır.” dedim ama böyle bir dönemde -yeni bir tartışma için söylemiyorum ama- Sayın Cumhurbaşkanımızın dün gene il başkanları toplantısında gerilim noktasında ısrarını sürdürdüğünü üzülerek görüyorum.

Sayın Cumhurbaşkanım, bir sitem yapacaksanız, bir sert söz söyleyecekseniz Cumhuriyet Halk Partisine değil; Rusya devlet televizyonuna ayar vermeyen ve Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanını güya küçük düşürmeye çalışan görüntüleri servis eden Rusya devletine söyleyeceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Altay, lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İlaveten, Sayın Cumhurbaşkanımıza dünkü çağırımı yineliyorum: İdlib'deki gözetleme noktalarındaki askerlerimizin durumundan ben hâlâ kaygılıyım ve Genel Başkanımızın bölgeyi bilmediğini iddia ettiği için söylüyorum: Sayın Cumhurbaşkanım, Bay Kemal yarın İdlib sınırında sizi bekliyor, buyurun, yarın beraber gidin, Mehmetçik'imizin içinde bulunduğu hâli görün, İdlib'deki Mehmetçik'imizle hemhâl olun. Çağrımız açıktır, nettir.

Teşekkür ederim efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Akbaşıoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

36.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu ve 12 Mart askerî darbesinin 49'uncu yıl dönümüne, 15 Temmuzda gerçekleştirilen hain darbe ve işgal girişimine milletin verdiği cevabın Türkiye'deki darbe tarihini sona erdirdiğine, bir taraftan 2023 hedefleri doğrultusunda özgürlükleri ve demokrasiyi geliştirirken diğer taraftan da büyük ve güçlü Türkiye'nin ekonomisini inşa ettiklerine, Türkiye'nin öncülüğünde adil ve merhametli yeni bir dünyanın mutlaka kurulacağına, Meclis Başkanının riyasetinde 15 Temmuz şehitlerini sembolize eden 15 Temmuz Şehitler Anıtı'nın açılışının gerçekleştirildiğine, coronavirus vakasıyla ilgili Sağlık Bakanlığının açıklamaları doğrultusunda hareket edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Mustafa Kemal Paşa'nın önderliğinde, dedelerimiz ve ninelerimiz tarafından bütün bir milletçe ortaya konulan istiklal mücadelemiz esnasında, 12 Mart 1921'de Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluş manifestosu olan ve 41 mısrasıyla “Kırk bir kere maşallah!” dedirten İstiklal Marşı'mız doksan dokuz yıl önce bugün Gazi Meclisimizde kabul edildi.

(Hatip tarafından Tevbe suresinin 40'ıncı ayetikerimesinin okunması)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “Korkma, mahzun olma, Allah bizimledir.” ayetindeki imanı ve ümidi vurgulayarak başlayan marşımız, yurdumuzun üstünde en son ocak tütene kadar bu imanın ve ümidin sönmeyeceğini tüm dünyaya ilan etmiş, Millî Mücadele'mizin evrensel yol haritasını çizmiştir. Son yıllarda içeride ve dışarıda verdiğimiz amansız mücadele, aslında İstiklal Marşı'mızın 41 mısrasındaki mananın gereğini bugün de tereddütsüz yerine getirdiğimizin ispatıdır. Yarın da canımız pahasına, İstiklal Marşı'mızın ruh ve manasına bütün milletimizle sonuna kadar sahip çıkacağımızı bütün dünyanın bilmesini isterim. Ne diyor İstiklal Marşı'mızda merhum Akif?

“Bastığın yerleri ‘toprak’ diyerek geçme, tanı,

Düşün altındaki binlerce kefensiz yatını.

Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı,

Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?

Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan şüheda.

Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,

Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.” (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Evet, hepimizin ortak hissiyatının ifade edildiği doksan dokuz yıl önce, Değerli Meclis Başkanımızın da ifadelerinde makes bulan, bütün gruplarımızda makes bulan bu İstiklal Marşı, milletimizin kabul olunmuş duasıdır ve bu İstiklal Marşı’mız, dünden bugüne ve yarınlara ilham kaynağımız olmaya devam edecektir.

Bu vesileyle, başta merhum Akif olmak üzere, İstiklal Marşı’mızın ortaya koyduğu hak dava uğruna canlarını feda eden şehitlerimize Allah’tan rahmet ve mağfiret, gazilerimize sıhhat, selamet ve afiyet diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; bugün 12 Mart. Türk demokrasi tarihinde 27 Mayıs 1960 darbesinden sonra sivil siyasete yapılan ikinci müdahale olarak anılan 12 Mart 1971 darbesinin üzerinden kırk dokuz yıl geçti. 12 Mart askerî darbesi sadece siyasete ve demokrasiye değil, aziz milletimize ve onun iradesine karşı yapılmış, demokrasimiz adına utanç verici bir müdahaledir. Milletimizin iradesini ve inanç değerlerini çiğnemiş her darbe bir sonrakinin zeminini hazırlamış, 15 Temmuzda gerçekleştirilen hain darbe ve işgal girişimine aziz milletimizin verdiği net cevap Türkiye’deki darbe tarihini sona erdirmiş, bu defter inşallah sonsuza dek kapatılmıştır. Vesayetin tüm unsurlarıyla amansız mücadeleye dayalı on sekiz yıllık yönetim anlayışımızda, halkın iradesini yok sayan darbe girişimlerinin izlerini tek tek siliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayalım Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir taraftan, halkımızın iradesiyle, 2023 hedefleri doğrultusunda özgürlükleri ve demokrasimizi geliştirirken diğer taraftan da büyük ve güçlü Türkiye’nin ekonomisini inşa ettik ve ediyoruz. İnaniyorum ki büyük ve güçlü Türkiye’nin öncülüğünde adil ve merhametli yeni bir dünya mutlaka kurulacak, insanlık felaha erecektir.

Değerli milletvekilleri, bugün Meclis Başkanımızın riyasetinde 15 Temmuzda millî iradenin tecelligâhı olan Meclisimizin bahçesinde, oraya atılan ilk bombanın düştüğü yerde 15 Temmuz şehitlerimizi sembolize eden güzel bir eserin açılışına hep beraber iştirak ettik. Bu eser, milletimizin millî iradeye, millî iradenin temsilcisi olan Meclisimize, Meclisimizin de millî iradeye ve millî iradenin sahibi milletimize, şehitlerimize sahip çıktığının nişanesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Darbelere ve darbecilere karşı milletçe direnişimizin sembollerinden biri olan bu eserin hayata geçirilmesinde önemli rol üstlenen Değerli Meclis Başkanımıza, Başkanlık Divanımıza ve tüm emeği geçenlere buradan teşekkürlerimi ifade etmek istiyorum.

Son olarak, coronavirüs vakasıyla ilgili değerli Grup Başkan Vekilleri kanaatlerini ortaya koydular. Herkesin de ortak iradesiyle, gerçekten bu konuda Sağlık Bakanlığımızın takip edilmesi gerektiğini ve orada Bilim Kurulunun tavsiyeleri doğrultusunda, Sağlık Bakanlığımızın açıklamaları doğrultusunda hareket edilmesi gerektiğini kamuoyumuza bir kez daha hatırlatmak isterim. Bu konuda bütün sistem işlemektedir, gerekli tedbirler alınmıştır. Sağlık Bakanlığımızın koordinasyonunda bütün Bakanlıklarımız ve birimlerimiz kendi üzerine düşenleri hassasiyetle yerine getirmektedir ve şeffaflıkla kamuoyuyla bu durumlar anbean paylaşılmaktadır. Bu konuda herhangi bir farklı duruma sebebiyet verilmemesi hususunda da hepimizin azami dikkat göstermesi gerektiğini vurgulamak ister, saygılarımı sunarım, hürmetle. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

Değerli milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Başkanlığın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş (4/69) ve Mardin Milletvekili Ebrü Günay’ın (4/70) İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyeliğinden istifalarına ilişkin önerge yazısı

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Siirt Milletvekili Sayın Meral Danış Beştaş ve Mardin Milletvekili Sayın Ebrü Günay'ın İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyeliğinden istifalarına ilişkin yazıları 12/3/2020 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Bu arkadaşlarımızın yerine bildirilenleri “Seçim” kısmında bilgilerinize ve oylarınıza sunacağım.

Değerli milletvekilleri, İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 20 milletvekili tarafından, ülkemizdeki yoksulluk ve gelir adaletsizliğinin sebeplerinin tespiti ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 9/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/1901) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mart 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

12/3/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/3/2020 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Aksaray Milletvekili Ayhan Erel tarafından, ülkemizde yaşanan gelir adaletsizliğinin hızla büyümesinin nedenlerinin araştırılması, bu yaşanan adaletsizliğin önüne geçilmesi ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla 9/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 12/3/2020 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ PARTİ Grubu adına Aksaray Milletvekilimiz Sayın Ayhan Erel... (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Erel.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; ülkemizde yaşanan gelir adaletsizliğinin hızla büyümesinin nedenlerinin araştırılması ve yaşanan adaletsizliğin önüne geçilmesi ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla İYİ PARTİ olarak vermiş olduğumuz önerimiz üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye’de en zengin kesim ile en yoksul kesim arasındaki gelir farkı son yıllarda giderek açılıyor. Neredeyse her yıl karşımıza bu kara tablo çıkıyor. Türkiye İstatistik Kurumunun yapmış olduğu açıklamaya göre, yüzde 20’lik grubun toplam gelirden aldığı pay bir önceki yıla göre 0,2 puan artarak yüzde 48’e yükselirken en düşük gelire sahip yüzde 20’lik grubun aldığı pay 0,2 puan azalarak yüzde 6,1’e düşmüştür yani millî geliri 100 lira varsayarsak, bu 100 liranın 6 lirasını yüzde 20’lik kesim alıyor. Lütfen dikkat ediniz, 6 lirayı en düşük yüzde 20’lik kesim alıyor yani 16 milyon 600 bin kişi 6 bin lira alırken en yüksek yüzde 20’lik kesim 48 lira alıyor. Bir tarafta 16 milyon kişi 48 lira alırken diğer tarafta 16 milyon 600 bin kişi sadece 6 lira alıyor; geriye kalan 46 lirayı ise yüzde 60’lık dilim alıyor. Yani yoksul her geçen gün daha da yoksullaşmaya, zengin her geçen gün daha da zenginleşmeye devam ediyor. Ancak zenginler, devletin resmî kayıtlarına göre baktığımızda, yoksul vatandaşlarımızdan daha yoksul görünmektedir. Sizlere de müracaatlar olmuştur; Millî Eğitim Bakanlığının bursluluk sınavlarında, yatılı okullarında, Kredi ve Yurtlar Kurumunun dağıttığı burs ve kredilerde, yurtlara yerleştirmede, çalışan karı koca öğretmenin çocukları bu imkânlardan faydalanamazken, altında Mercedes’i, yatı katı, her türlü imkânı olan çok zengin vatandaşların çocukları maalesef hem burstan yararlanmak hem de devletin diğer imkânlarından yoksul vatandaşlara göre çok daha fazlasıyla faydalanmaktadırlar. Gelir payı makası 2007 yılından bu yana açılmaya devam ediyor. 1980’li yıllarda merhum Cumhurbaşkanı Özal’ın siyaset gündemine taşıdığı “orta direk” diye bir şey vardı, orta direğin ruhuna el Fatiha. Hep birlikte Fatiha okuyabiliriz çünkü orta direk diye bir şey kalmadı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 4 kişilik bir ailenin açlık sınırı 2.219 lira yani gıda harcamasıyla birlikte giyim, konut, kira, elektrik, su, yakıt, ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması gereken zorunlu aylık harcamaların toplamı ise yani yoksulluk sınırı ise 7.229 lira ama günümüzde asgari ücret sadece 2.324 lira. El insaf demekten başka çare yok. Allah nasip ederse 20 Nisanda ramazan ayına kavuşacağız. Diyanet İşleri Başkanlığı bu yıl fitreyi, fitır sadakasını 27 lira olarak belirledi. Yani 1 kişinin sadece günlük gıda ihtiyacı için 27 liraya ihtiyacı olduğunu sözüne, fikirlerine, düşüncelerine çok itibar ettiğimiz, ettiğiniz Diyanet İşleri Başkanlığı tespit ediyor. Diyor ki: 1 kişinin gıda ihtiyacı için bir günlük 27 liraya ihtiyacı var. 4 kişilik ailenin günlük gıda ihtiyacı 108 lira, aylık ihtiyacı ise 3.240 lira. Bu sadece gıda masrafı, bunun içinde giyim yok, kira yok, su yok, elektrik yok, giyinme yok, doğal gaz yok, eğitim yok, sağlık yok. Bize itibar etmiyorsanız, lütfen, Diyanet İşleri Başkanlığının rakamlarına itibar ediniz.

Değerli milletvekilleri, rakamlara baktığımızda, ülkemizde aylık geliri 673 liranın altında olan 8 milyon 600 bin kişi var.

2.000 liranın altında emekli aylığı alan, 6 milyonu geçmiş durumda. 1.000 liranın altında dul ve yetim aylığı alan vatandaş sayısı 650 bin. 2019 yılının ilk dokuz ayında 3 milyon 365 bin vatandaşımız parasını ödeyemediği için karanlıkta yaşamak zorunda kalmış. Yine, 2019 yılının ilk dokuz ayında elektrik faturasını ödeyemeyen vatandaşların sayısı, doğal gazı ödeyemeyenlerin sayısı 710 bini geçmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Erel.

AYHAN EREL (Devamla) – Soruyorum size: Böyle bir durumda vatandaş nasıl geçinecek? Pastanın büyük payını yüzde 20'lik dilim alırken -tabiri caizse- yağurdun kaymağını yüzde 20'lik dilim alırken ayrı ise fakir fukaraya kalmaktadır.

Tabii, bu beş dakikada memleketin bu kadar sıkıntısını, yoksulluğu, gelirdeki adaletsizliği anlatmak mümkün değil ama son kez şunu söyleyebilirim ki vatandaşımızın yüzde 75'i borçlu, borçlu olan da borcunu borçla kapatmaya çalışıyor.

Yoksulluğu ortadan kaldırmak iddiasıyla vatandaşın gönlüne girip oy alan AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarımızın bu önergemize "evet" diyerek yoksulluğu ortadan kaldırmanın yollarını birlikte arayacağımızı umuyor, hepinize en kalbî sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ekmeğe dilendirdiler milleti, ekmeğe.

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mersin Milletvekilimiz Sayın Rıdvan Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Turan.

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Gelir dağılımı adaletsizliğini konuşuyoruz ama bu sisteme ilişkin arızı bir mesele değil yani geçici, öyle tesadüfi olarak ortaya çıkmış bir şey değil. Bütün kapitalist toplumlarda "gelir dağılımı eşitsizliği" denilen şey yapısal bir meseledir ve sistemin kendini var etme, kendini üretme mekanizmaları sürekli ve sürekli bu "gelir dağılımı eşitsizliği" denen şeyi üretirler. Kapitalizmin, kapitalist devletin temel çelişkisi değerli arkadaşlar, üretim araçlarının yani fabrikaların, tarlaların mülkiyetinin bireylerde ama üretimin karakterinin ise toplumun tümünde olmasıdır. Bu muazzam bir çelişki yaratır ve devleti de esasen nitelendiren şey bu temel çelişkidir. Bu temel çelişkiden neşet eden sınıf ilişkileri devleti bir sınıfın devleti hâline getirir. Ne yazık ki ülkemizde de böyle, devlet ne yazık ki bir oligarşi tarafından, bunun içerisinde büyük sermayedarların olduğu, büyük iş insanlarının olduğu, muazzam bir inşaat baronlarının ve savaş lobisinin olduğu, en tepede de Cumhurbaşkanının olduğu bir oligarşik yapı tarafından yönetiliyor.

Hâl böyle olunca burada her zaman aşağıdan yukarıya doğru bir servet transferi meydana gelir. Yani çıkarılan yasalarla, atılan bütün adımlarla söz konusu olan şey, işsizliğin kaim kılınmasıdır ve aşağıdan yukarıya doğru da bir gelirin, bir kaynağın transfer edilmesidir. Şöyle zannedilmemeli... Kapitalizm her zaman işsizliğe ihtiyaç duyar. Tam istihdama dayalı bir kapitalist örnek dünyada hiç yaşanmamıştır. Keynesyen sistem az çok örnek verilebilir ama Keynesyen ekonomi politikalarında da tam istihdam falan söz konusu değildir. İşsizliğe ihtiyaç duyar, yoksulluğa ihtiyaç duyar çünkü oligarşik yapı onları yönetmek üzerinden kendi iktidarını tahkim eder. Yani aslına bakarsanız, yönetilebilir bir yoksulluğun olması, yönetilebilir bir gelir dağılımının olması iktidarın işine yarar, aynı AKP'nin işine yaradığı gibi.

Tarikat, cemaat ilişkileriyle ve yardım fonlarıyla aslında vatandaşın vatandaş olmaktan kaynaklı haklarını bir lütuf gibi verdiğiniz koşullarda o insanlar o yoksulluğa itiraz etmezler ve ilanihaye bu sınıfsal ilişkiler sürer gider. Dolayısıyla, aslında, eğer gelir dağılımı eşitsizliğine ilişkin bir şey söyleyeceksek bunun mütemmim cüzü ya da olmazsa olmazı antikapitalist olma. Kapitalizm içerisinde olup bu meseleyi çözen yoktur, az ya da çok farklılıklar içerse de bu iş hep böyledir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Turan.

RIDVAN TURAN (Devamla) – Türkiye'de de AKP'nin on sekiz yıldır uyguladığı ekonomi politikaları sonucunda, savaş siyaseti sonucunda hem aşağıdan yukarıya, yani yoksullardan varıllara doğru bir kaynak transferi olurken aynı zamanda sermaye de yukarıda, sermaye sınıfı içerisinde el değiştirmekte ve AKP'ye ait yeni bir sermaye sınıfı oluşturulmakta. Bu, son noktada şu demektir: Gelir dağılımı eşitsizliği bu yol ve yöntemle asla ve asla çözülemez; tam tersine, gelir dağılımı eşitsizliği daha da fazla derinleşir, işsizlik daha da fazla artar. İktidarların gücüyle işte bunu nasıl yönettiklerindedir, bu eşitsizliklerin ve bu çelişkinin üzerine kendi iktidarlarını nasıl kurduklarıdır. Bu nedenle gelir dağılımı eşitsizliğini ortadan kaldırmak için elbette sosyal politikalarla ihtiyaç vardır. Ama örneğin İşsizlik Fonu'na ilişkin bir yarım saat, kırk dakika sonra konuşacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

RIDVAN TURAN (Devamla) – Son cümlemi söyleyeyim Sayın Başkanım.

İşsizlik Fonu'na dair o yasayı geçirdiğiniz zaman toplumda gelir dağılımı eşitsizliğini ortadan kaldırmak falan mümkün olmaz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Samsun Milletvekilimiz Sayın Neslihan Hancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

CHP GRUBU ADINA NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ Grubunun gelir adaletsizliği konusunda vermiş olduğu araştırma önergesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Gelir adaletsizliği, dünyanın her yerinde toplumları buhrana sürükleyen, sosyal, siyasal ve ekonomik alanda yaşanan krizleri kronikleştiren bir olgudur. Bu durum bugün ülkemiz için çok tehlikeli bir hâl almıştır. Özellikle, son on yedi yıllık süreçte israf, keyflik ve siyasi ihtiras ve hırslarla günü kurtarma amacıyla yürütülen plansız politikalar ülkemizde bugün gelir adaletsizliğini zirveye taşımıştır. Gelir adaletsizliğinin bugün ulaştığı boyutu hangi sosyoekonomik verilerle yorumlayabiliriz? Bunun cevabı, nesnellik ve bilimselliği sıkça tartışılabilir, Türkiye İstatistik Kurumunun yaptığı bir yaşam memnuniyeti araştırması var. Bu araştırmaya göre, hayatından, yaşam kalitesinden, ekonomik koşullarından memnun olan vatandaşlarımızın oranı 2011 yılında yüzde 62 düzeyindeyken bugün bu oran yüzde 52'ye kadar düştü. Sadece 2018 yılı içinde geçim sıkıntısı sebebiyle 246 vatandaşımız intihar etti. Geleceğinden umudunu kesmiş olan gençlerimizin oranı yüzde 60 düzeyine ulaştı. Geçen yıl ekim ayında tam 210 bin gencimize Kredi ve Yurtlar Kurumu borcu nedeniyle e-haciz uygulandı. Son iki yılda bireysel kredi borcunu ödeyemeyenlerin sayısı 1 milyon 905 binden 2 milyon 536 bine ulaştı. Bugün icra dairelerinde 20 milyondan fazla icra dosyası var.

Uluslararası veriler Türkiye'deki gelir adaletsizliği için ne diyor? Dünya Bankasının yaptığı 5'li sınıflandırmaya göre, Türkiye gelir dağılımında en kötü 4'üncü grupta kendisine yer bulabildi. 38 OECD ülkesi arasında Türkiye'nin yeri 34'üncülük. Gelir dağılımındaki adaletsizliğin hesaplama aracı olan Gini göstergesine göre, katsayı Türkiye'de 2007 yılında 0,38'ken bugün 0,42 oldu. Yani gelir adaletsizliği giderek artıyor.

Bugün ülkemizde en yüksek gelir grubunun toplam gelirden aldığı pay yüzde 47,4'tür. Peki, en düşük gelir grubu toplam gelirden ne kadar pay alıyor? Yüzde 6,3 ve bu uçurum her geçen gün derinleşiyor. Bütün bu rakamlar, oranlar Türkiye'de ne kadar büyük bir gelir adaletsizliği yaşandığının kanıtıdır. Bu tabloyu görmeyen, bu durumdan rahatsız olmayan ya kördür ya umursamaz. Bütün bu verileri inkâr ediyorsanız bu araştırma önergesine "hayır" dersiniz, şayet "Bunlar doğrudur." diyorsanız araştırma önergesine "evet" demelisiniz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kütahya Milletvekilimiz Sayın Ahmet Tan'da.

Sayın Tan, süreniz üç dakika. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET TAN (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ Grubunun grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, 2002 yılında iktidara geldiğimiz ilk günden itibaren milletimizin güçlü desteğiyle memleketimize ve milletimize hizmetkâr olduk. Eğitimden sağlığa, sosyal yardımlardan teşvik ve desteklere, ulaşımdan millî savunmaya kadar yol, köprü, baraj, üniversite, hastane, okul, hızlı tren gibi AK PARTİ dönemine kadar yapılamayan öncelikli hizmetleri hayata geçirmekle birlikte üretimimizi ve sanayimizi geliştirerek 2002 yılında 36 milyar dolar olan ihracatımızı 2019 yılında 180 milyar dolara taşıdık.

Savunma sanayisinde ARMA zırhlı muharebe aracı, COBRA zırhlı tekerlekli araç, GÖKTÜRK millî keşif uydusu, insansız deniz aracı, Kasırga füzesi, Pars zırhlı muharebe aracı, akıllı bomba, İHA, SİHA, TİHA, SOM füzesi, tanksavar füze sistemi, ATAK helikopteri, FIRTINA obüsü, ALTAY millî tankı, MİLGEM muharip gemi, ANKA insansız hava aracı, ATMACA millî gemisavar füzesi gibi tamamen yerli ve millî silahlarımız geliştirilerek gerek sahada gerçekleştirdiğimiz operasyonlarda gerekse üretim alanında dışa bağımlılıktan kurtulmuş bir ülke hâline geldik.

Bütün bunlarla birlikte, kırk yıldan beri PKK terör örgütüne destek vererek gücümüzü kendi içimizde eritmek için çalışanlar, ekonomimiz başta olmak üzere her alanda geliştirmizi ve kalkındırmızı görenler bu defa Gezi, 17-25, 15 Temmuz FETÖ hain darbe girişimi ve döviz manipülasyonu gibi saldırılarla devletimizin ve ülkemizin önünü kesmeye çalışmışlardır. Bütün gayretimizle hem ülkemize karşı bu işleri tezgâhlayanlara karşı mücadele verdik hem de vatandaşımızı bütün bunların maliyetine ortak etmemek için gayret gösterdik. Elhamdülillah bunda da başarılı olduk ve milletimizin yanında olduk.

Tabii ki, bu mücadelenin bir bedeli, bir maliyeti oldu, oluyor ve olacak. Millî Mücadele'mizde, Çanakkale, Dumlupınar gibi savaşlarımızın bir bedeli olmadı mı? Sadece Çanakkale'de 250 bin şehit verdik, hem maddi hem de manevi anlamda tabii ki bedellerimiz oldu. Bütün millî mücadelelerde bunlar olmuştur ve olacaktır. Dedelerimiz ayaklarına giyecek çarık bulamadığı hâlde bile yalın ayak cepheye koşmuşlar, canlarından geçerek çoluk çocuğumuzla, izzet ve şerefimizle yaşayacağımız bu aziz vatani miras bırakmışlardır.

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Vekilim, millî gelirle ilgili bir şey söyleyebilir misiniz! Sayın Vekilim, millî gelir adaletsizliğiyle ilgili bir şey söyler misin!

AHMET TAN (Devamla) – Devletimiz, milletimiz, bayrağımız, ezanımız, çocuklarımız için canımızla, kanımızla bedel ödemek bizim de onurumuzdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tan, tamamlayalım lütfen.

AHMET TAN (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Gazi Mustafa Kemal'in "Ben sizlere savaşmayı değil, ölmeyi emrediyorum." dediği ve sonrasında, bundan doksan dokuz yıl önce bugün İstiklal Marşı'mızın kabulüyle sonuçlanan Millî Mücadele günlerinde bu milletin ekmeğini yiyen, suyunu içen hainlerin ve yerli iş birlikçilerinin olduğunu bilmiyor muyuz? Bu durum o gün de vardı, bugün de var maalesef. Ama milletimiz

basiretiyle, ferasetiyle vatanımız ve milletimiz uğruna, mukaddesatımız adına gerekirse bedel ödeyerek bile olsa bu toprakları hiç kimseye bırakmayacak ve İstiklal Marşı'mız gök kubbemizde hep yankılanacaktır.

Bu vesileyle, İYİ PARTİ Grup önerisine aleyhte oy kullanacağımızı belirtiyor, bir kez daha millî şairimiz Mehmet Akif Ersoy'u rahmet ve minnetle anarak yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül ve arkadaşları tarafından, 12 Mart 1995 tarihinde Gazi Mahallesi'nde meydana gelen olayların araştırılması amacıyla 10/3/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mart 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

12/3/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/3/2020 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

10 Mart 2020 tarihinde Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül ve arkadaşları tarafından verilen 5687 grup numaralı, 12 Mart 1995 tarihinde Gazi Mahallesi'nde meydana gelen olayların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 12/3/2020 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Antalya Milletvekilimiz Sayın Kemal Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Bülbül.

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 12 Mart birçok şeyin yıl dönümü ve 12 Mart Gazi katliamının da yıl dönümü.

Öncelikle, Koçgiri, Dersim, Ortaca, Kırıkhan, Elbistan, Hekimhan, Malatya 1978, 4 Eylül 1978 Sivas, 12 Eylül faşizmi, 2 Temmuz 1993 Madımak ve sözünü ettiğim Gazi katliamı, 16 Mart 1995 Ümraniye katliamı ve Gezi'de katledilen canlarımıza dair sistematik bir katliam politikası olduğunu, bunun kapı işaretlemeleriyle ve -dün de Armutlu Cemevi'ne- sistematik bir şekilde yapılarak devam ettiğini ve aynı zamanda sistematik bir asimilasyon politikası içerdiğini de ifade etmemiz gerekir.

12 Mart 1995'te sistematik olarak yapılan bu katliamda eş zamanlı olarak üç kahve taranmış ve bu kahvelerde dedemiz olan Alevi Dedesi Halil Kaya katledilmiştir. Bunun akabinde, halkın meşru demokratik taleplerini istemek ve bu katliama, bu inkârcılığa, bu ırkçılığa "Dur." demek için sokağa çıkması vesilesiyle, halkın üzerine hedef gösterilerek ateş açılmış ve 22 canımız daha sistematik bir şekilde katledilmiştir.

Gelişen olaylar, baskılar, saldırılar ve zulüm karşısında 4 maddelik bir talepte bulunulmuş, cenazelerin verilmesi, sokağa çıkma yasağının kaldırılması, gözetililerin bırakılması ve asker ile polisin sokaklardan çekilip sosyal yaşamı abluka etmeye son verilmesi gibi insani talepler kabul edilmediği gibi, 16 Martta bu sefer adı "Mustafa Kemal" diye değiştirilen Ümraniye 1 Mayıs Mahallesi'nde katliam başlamış ve orada da toplamda 40'a yakın insanımız katledilmiştir. Bununla ilgili, 20 polis hakkında müdafaa ve zaruret sınırını aşarak faili belli olmayacak şekilde adam öldürmek iddiasıyla dava açılmış ama bütün bu davalarda olduğu gibi dava Trabzon'a sürgün edilmiş. 11 Eylül 1995'te görülmeye başlanan dava 2002'de sonuçlanmış ve tüm süreçlerinden sonra Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuran 22 kişinin başvurusu sonucunda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 2'nci maddesinde düzenlenen yaşam hakkının ihlal edildiği ve 13'üncü maddesindeki millî makamlara başvuru yolunun kapatılması söz konusu olduğu için Türkiye suçlu bulunmuş ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde mahkûm edilmiştir. Bu konuyla ilgili olarak 12 Mart 2008'de araştırma önergesi veren ve şu anda zebani hukukuyla tutuklu bulunan Gültan Kışanak arkadaşımı da buradan sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, değerli milletvekilleri, bugün Gezi direnişi sırasında katledilen Abdullah Cömert'in katili olan polise altı yıl on ay ceza verildi. Avukatı ve ailesi bu cezanın komik olduğunu ve bu cezanın bir savuşturma politikası olduğunu söylediler. Biz de aynı şekilde katılıyoruz. Ve Gazi katliamı sırasında devlet görevinde olan İstanbul Valisi Hayri Kozakçıoğlu, İstanbul Emniyet Müdürü Necdet Menzir, Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar ve İçişleri Bakanı Nihat Menşe bu konuyla ilgili yargılanmamıştır, yargılanması gerekirdi. Zira Mehmet Ağar'ın "Bin operasyon yaptık." dediği operasyonlardan bir tanesi Gazi katliamıdır.

Bu çerçevede 12-13 Mart 1995'te Gazi Mahallesi'nde meydana gelen olaylarda yaşamını yitiren 17 kişiden 9'unu öldürdükleri iddia edilen 20 polis hakkındaki yargılama savaştırmayla sonuçlanmış, biz de hakkımızı kullanarak Anayasa'nın 98'inci maddesi, TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereği bir araştırma yapılması gerektiğini önerdik. Neden bir araştırma? Bu cezasızlık politikasına, bu sistematik katliam politikasına, bu ret ve inkâr politikasına son vermek için. 2008 yılında, benim de yöneticisi olduğum Alevi kurumları olarak başlattığımız ve Türkiye'de hemen herkese ezberlettığımız "eşit yurttaşlık"

olgusu hâlâ askıdadır; eşit yurttaşlığımız hâlâ ihlal edilmektedir, ihmal edilmektedir, saldırılmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bülbül.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Eşit yurttaşlığın temel olgu ve esaslarından bir tanesi, bu yargılama süreçlerinin hukuki düzenlemesinin ve sonuçlarının insan haklarına, temel özgürlüklere, inanç özgürlüğüne, kamusal alana, toplumsal yaşama dair ortaya çıkacak, insanları, toplumu ve vicdanları ikna eden sonuçlarıdır. Gazi katliamıyla ilgili yapılan yargılama ve mahkeme süreci tamamen bir savsaklamadan ibaret olup dava Trabzon'a sürgün edilmiş ve dönemin yetkilileri bu konuda yargılanmamış. Kaldı ki -tekrar ediyorum- dönemin yetkililerinden Mehmet Açar "Bin operasyon yaptık." demiştir, Gazi katliamı da bu bin operasyondan bir tanesidir.

Başta Halil Dede olmak üzere, katliamda yaşamını yitiren canları sevgi ve saygıyla anıyor, Genel Kurula saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Yüksel Mansur Kılınç. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Kılınç.

CHP GRUBU ADINA YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 12 Mart 1995 tarihinde Gazi Mahallesi'nde meydana gelen olaylarla ilgili söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Gazi olayları bir sindirme hareketidir, Gazi olayları bir katliamdır, Gazi olayları emekçi halkımıza ve Türkiye'nin kardeşliğine karşı işlenmiş bir suçtur. Gazi katliamı bir provokasyonla başlatılmıştır. Bu provokasyonun öncesinde Sivas katliamı, Başbağlar katliamı, Uğur Mumcuların öldürülmesi vardır. Bu provokasyonun sonrasında Türkiye'deki siyasal gelişmeler, siyasal gelişmelerin belirlenmeye çalışılması, devletin içinde gizli bir çetenin aynı zamanda devleti ele geçirmesi ve halk düşmanlığını büyütme çabası vardır. Anlatıldığı ve bilindiği gibi, bu saldırı, tam yirmi beş yıl önce bir akşamüstü, Gazi Mahallesi'nin ana caddesinde yukarıdan aşağıya doğru kahvehaneler bir taksiden otomatik silahlarla taranarak kahvehanelerin önündeki insanların ölümünü beraberinde getirmiştir. Bu saldırı, bir taksinin gasbedilmesi, bu saldırı sonrasında da taksicinin öldürülmesiyle sonuçlanmıştır. Gazi Mahallesi'nde o akşam tepkilerini dile getirmek üzere toplanmaya çalışan halk... Aynı zamanda dağıtılmak üzere planlanan emniyet içindeki çeteci bir gücün bir sonraki gün gerçekleştirilecek cenazeleri zorlaştırması, cenazeleri kaçırmaya çalışması, buna izin vermeyen halkın, buna izin vermek istemeyen Gazi Mahalleliler başta olmak üzere İstanbul'un dört bir yanından Gazi Mahallesi'ne gelenlerin engellenmeye çalışılması, polisle karşı karşıya getirilmesi ve ardından özel bir güvenlik ekibinin -sonraki bulgulardan elde ettiğimiz verilere baktığımızda- İstanbul Emniyetinin de dışında özel bir güvenlik biriminin özellikle Gazi Mahallesi'ne getirilerek çatıların tepesinden cenazeye katılmak isteyenlere hedef gözetmeksizin, hedef belirlemeksizin ateş açmalarıyla oluşan bir katliam ve bu katliamın aynı zamanda Okmeydanı'na, Ümraniye'ye sıçramasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım Sayın Kılınç.

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (Devamla) - Şimdi, Gazi katliamının 25'inci yılında gerek yargılamaların yapılmamış olması gerek planlayanların ve emir verenlerin ortaya çıkarılmamış olması gerek ailelerin yani Gazi katliamında canını yitiren canlarımızın ailelerinin verdiği hukuk mücadelesinin sonuca ulaşamaması nedeniyle aynı zamanda Gazi katliamı, Gazi Mahallesi olayları Türkiye'nin kanayan bir yarasıdır.

Hepinizi, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Öneri üzerinde söz isteyen Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Çorum Milletvekilimiz Sayın Oğuzhan Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Kaya

AK PARTİ GRUBU ADINA OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bizleri ekranları başında izleyen aziz milletimiz; hepinizi Gazi Meclisimizin kürsüsünden saygıyla selamlıyorum.

Halkların Demokratik Partisinin vermiş olduğu İstanbul Gazi Mahallesi olaylarında yargılanan polislerle ilişkin davanın sürüncemede kaldığına ve toplumsal vicdan ve adalet duygusunun zedelendiğine ilişkin Meclis araştırması açılmasına dair önerge üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Gazi olaylarında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına da başsağlığı ve sabır diliyorum.

Gazi Mahallesi olaylarına ilişkin daha önce, 28 Haziran 1995 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde tüm siyasi partilerin ortak önergesiyle İsmail Köse Milletvekilinin Başkanlığında bir komisyon kurulmuş ve bu Komisyon tespitlerinde Gazi Mahallesi'ndeki olaylar başlamadan önce de Alevi ve Sünni vatandaşlarımızın yoğun bir şekilde birlik, beraberlik, kardeşlik içerisinde yaşadığı, Alevi ve Sünni vatandaşlarımız arasında öncesine dayalı bir gerginlik olmadığı ancak bazı münferit olayların olduğu, istismara dayalı bu olayların tam manasıyla algılanması için; 12 Mart Pazar günü büyük bir takımın maçının olduğu ve bu olayların bu saatte olduğu, olay saatlerinde ise dönemin İstanbul Valisinin dönemin Başbakanıyla görüşmek için Ankara'da olduğu, Jandarma Alay Komutanının eğitim semineri için Ankara'da olduğu, terörle mücadelede sorumlu Emniyet Müdürü Hüseyin Kocadağ'ın günübirlik ziyaret için İzmir'de olduğu ve kahvehanelerin maç için gelen vatandaşlarımız tarafından kalabalık olduğu bir saatte olduğu değerlendirildiğinde Gazi Mahallesi'nde meydana gelen üzücü olayların sıradan olaylar olmadığı ortadadır.

O dönemde meydana gelen ülkedeki ekonomik istikrarsızlığı ve siyasi istikrarsızlığı öngörenlerin ülkeyi sıkıntılı bir sürece itmek için bu tür yolları denediği kurulan komisyonca da tespit edilmiştir. Gazi Mahallesi olaylarına ilişkin daha önce de araştırma komisyonu kurulup olayların oluş sebepleri, sonuçları her yönüyle araştırıldığından, ayrıca olaylarla ilgili yargılama sürecinde de Anayasa'nın 138'inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca "Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz." hükmü gereği yeni bir komisyon kurulmasının gerekli olmadığı kanaatindeyiz.

Ülkemiz üzerinde hesabı olan uluslararası küresel merkezlerden her zaman sağcı-solcu, Alevi-Sünni, Kürt-Türk gibi konularda toplumu provokasyon amaçlı eylemler olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

OĞUZHAN KAYA (Devamla) – Neticesinde bunu milletimizin her kesimi acısıyla hissetmiştir.

Ben Çorum milletvekili olarak, mahallemde Alevi kardeşlerimizle, alt ve üst komşularımızla beraber büyüdük, - birbirimize- yemedik yedirdik, düşünümüzde beraber oynadık, cenazemizde beraber ağladık. Aramızdaki hukuka, sevgiye, saygıya hiçbir güç bugüne kadar engel olmadı, bundan sonra da engel olamaz. Ben, Alevi komşularımdan insanlığı, sevgiyi, saygıyı, hakka razı olmayı, dayanışmayı, ülkeyi sevmeyi gördüm ve öğrendim.

HDP'nin vermiş olduğu grup önerisinin aleyhinde olduğumuzu belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alıyorum ve ondan sonra oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve arkadaşları tarafından, televizyon dizilerindeki şiddetin toplum üzerindeki etkilerinin araştırılması ve kadına yönelik şiddet ile ayrımcı söylemlerin artışında dizilerin etkisinin ortaya çıkarılması amacıyla 6/3/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mart 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

12/3/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/3/2020 Perşembe günü (bugün) toplanmadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve arkadaşları tarafından, televizyon dizilerindeki şiddetin toplum üzerindeki etkilerinin araştırılması ve kadına yönelik şiddet ile ayrımcı söylemin artışında dizilerin etkisinin ortaya çıkarılması amacıyla 6/3/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (1687 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 12/3/2020 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekilimiz Sayın Gamze Taşcier. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Taşcier.

CHP GRUBU ADINA GAMZE TAŞCİER (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, aslında medyanın toplumun bilinçaltında yönlendirici ve dönüştürücü etkisi olduğu bir gerçek ve bunun kötüye kullanıldığında da nasıl sonuçlarla karşılaşılacağı bilinen bir son. Siyasi tarihe baktığımızda da en çarpıcı örneğin Hitler'in medyayı bir Nazi propagandası aracı olarak kullandığını da görebiliyoruz.

Bugün medya aracılığıyla şiddetin aslında toplumda nasıl kanıksandığından bahsedeceğim. Televizyonu açtığımızda hiçbir ayırım gözetmeksizin dizilerden filmlere, çocuk filmlerinden programlara, yarışmalara kadar hayatın her alanında şiddet var. Çizgi filmlerde dahi şiddet eylemleriyle karşılaşıyoruz. Sıradan hayatın olağan akışının bir parçası olarak gösterilen şiddet sahneleri defalarca tekrarlanıyor ve zaman içerisinde de şiddete karşı hissizleşiyoruz. Aslında, bunun en net örneğini Emine Bulut cinayetinde, olayı kameraya alan kişinin ruh hâlinde görebildik. Duruma müdahale etmek yerine kameraya çekebilmek ancak toplumsal bir hissizleşme olarak anlatılabilir. Bu boyun eğme durumu yalnızca çocuklarda değil, aslında, kadınlarda da kendini gösteriyor çünkü dizilerde yoksul-zengin, eğitimli-eğitimsiz tüm kadınların şiddet görüyor olması bunun, bir normalleşme gibi algılanmasına sebep oluyor. Dolayısıyla, ekranlardaki şiddet boyun eğmenin örgütlenmesi sürecine dönüşüyor.

RTÜK'ün 2018 raporuna göre, vatandaşlar 2018 yılında 124 bin şikâyetle bulunmuş, bu şikâyetlerin 48 bini de dizilere karşı yapılmış. Örneğin, şikâyetlerden bir tanesi çok ilginç; bir kız çocuğu dizilerde erkeğin kadına yönelik işlediği şiddet

sahnesinden dolayı, babasının da aynı sahneleri annesine ve kendisine uyguladığını ve dizinin bir an önce yayından kaldırılmasını talep ettiğini ifade ediyor. Zaten şiddete meyilli olan insanlar da bu dizilerdeki karakterleri rol model alıyor ve onlardan güç alarak şiddet uyguluyor. Çünkü gerçek ve kurguyu ayırt edemeyen bir nesil, bunu izlediği zaman da şüphesiz hayatı boyunca bu şiddeti kanıksıyor. Elbette, dizilerde şiddeti izleyenler sokağa çıkıp hemen eşlerini, sevgililerini dövüyor ya da öldürüyor demiyoruz ama görüntülerde sürekli karşılaşması zihninde bir dönüşüme ve birikime sebep oluyor, daha önce de izlediğinin farkına varmadan bilinçaltına da yerleşen bir şiddet davranışıyla karşı karşıya kalıyor.

Bu nedenle, en çok izlenen 8 dizinin bir haftalık birer bölümlerini 2 rapor hâlinde daha önce de yayınlamıştık ve bu dizilerde çok ilginç raporlar ortaya çıktı. Örneğin -en az, bunların hepsi- 76 sahnede ölüm; ölüm, dizilerin neredeyse vazgeçilmezi. Yine, 220 sahnede bağırma; bu bağırışmaların çoğu erkekler tarafından yapılıyor. 71 sahnede genel şiddet; bunlar, traktörün arkasına bir kadının bağlanması, kadının evine benzin dökülüp yakılması gibi çok kan dondurucu görüntüler. Yine, 102 sahnede kadının ağlaması ve yalvarması, 7 sahnede toplumsal cinsiyet eşitsizliğini destekleyen söylemler, 47 sahnede kadına yönelik şiddet ki bunlar, kadının istismarı, erkek tarafından uygulanan şiddet sahneleri. Silahsız hiçbir sahne yok -en az 519 sahne- neredeyse silah olmadan, şiddet olmadan film çekilemeyecek boyutta olduğunu görüyoruz ve 174 sahnede de şiddet ve ölüm söylemleriyle karşı karşıyayız. Tabii ki bu raporlar, dediğim gibi, sadece en azı, ayrıntılı incelendiğinde çok daha fazlasıyla karşı karşıya geleceğiz. Bir sahne var ki onu aslında tüylerimiz diken diken olarak izledik. Orada bir baba, kız çocuğuna ateşte kızdırılmış bir demiri annesinin avuçlarına basmasını söylüyor; tabii, o kız çocuğu bunu ağlayarak reddettiğinde “Eğer bunu yapmazsan, ben yaparsam annenin iki eline yaparım.” diyor ve o sahne gösterilmiyor ama bir çılgılık sahnesiyle görüntü gidiyor. Burada da aslında birilerinin, bu kişilerin zaten kötü karakterler olduğunu ve “Eğer bunu yapmazsan çok daha ağıryla karşılaşabilirsin.” demesiyle kişilerin bilinçaltında şiddete karşı susma, şiddeti bir kanıksama olarak doğabiliyor.

Tabii ki böylece toplumda da bir şiddet sarmalı kendiliğinden ortaya çıkıyor. Dizi yapımcıları bunları savunurken şunu söylüyorlar: “Toplum bizden bunu talep ediyor.” Çünkü bu bahsettiğimiz diziler aslında en çok izlenen 8 dizi. Ancak toplum bunu istemiyor ki RTÜK’e yapılan şikâyetlerde de bunu çok net görebiliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlıyoruz.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Şunun altını çizmek gerekiyor: Asla sansür gibi bir talebimiz yok ama yapımcıların, yönetmenlerin, senaristlerin, kanal yöneticilerinin, oyuncuların, bu dizilere reklam veren kişilerin, sponsorların da sorumluluk çerçevesinde davranması gerekiyor. Bu nedenle de ben, Meclisimizin de aynı duyarlılıkla, aynı hassasiyetle davranarak her geçen gün artan şiddet olaylarına karşı bunu körükleyen –özellikle diziler başta olmak üzere- medyadaki şiddetin araştırılmasını sizlerden kabul etmenizi rica ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Çok teşekkürler. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İYİ PARTİ Grubu adına Trabzon Milletvekilimiz Sayın Hüseyin Örs’e aittir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Örs.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerinde İYİ PARTİ adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, küreselleşme sonucunda iletişim araçlarının devletin tekelinden çıkması ve özel televizyon kanallarının yayın hayatına başlaması Türk toplum yapısını önemli ölçüde etkilemiştir. Özel televizyonlar, liberal anlayışa, kâr odaklı yayıncılığa, popüler kültüre ve izlenilirliğe göre hareket eden bir yapıya sahiptirler. Bu televizyonlar, Batı tipi bir kültür ve eğlence anlayışını filmler, diziler, yarışma programları, “talk show”lar ve benzeri programlar aracılığıyla Türk toplumuna sunmaktadırlar. Böylelikle, farklı kültüre özgü birçok değer, âdet, davranış, düşünce ve yaşam biçimi toplumumuz tarafından öğrenilmeye ve benimsenmeye de başlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, televizyon, yayıncılığı ve görsel, işitsel aktarımı özelliğinden dolayı yetişkinler ve çocuklar üzerinde de en etkili kitle iletişim aracıdır. 2000’li yıllara kadar televizyon cihazlarına mahkûm olan izleyici, artık, televizyon yayınlarına ulaşmak için sabit mekânlara da bağımlı değildir. Akıllı telefonlar, bilgisayar, tablet ve diğer mobil ürünler aracılığıyla internet üzerinden izlenebilen televizyon, kendine bulduğu yeni mecralar sayesinde gündelik hayatta izleyiciyle irtibatını hiç kesmeden devam ettirmektedir. İnsanlar, her ne kadar, izledikleri, duydukları ya da okudukları şeylerden etkilenip etkilenmedikleri sorulduğunda bunu itiraf etmekten çekiniyor olsalar da medyanın, insanların duygu ve düşünceleri üzerinde etkili olup olmadığını tartışmak bugün yersizdir.

Değerli milletvekilleri, televizyonda gösterilen şiddet, insanları nefret ve kinle doldurmaktadır. Bugün, baktığımızda, milyonları ekrana kilitleyen dizilerde kadına şiddet doruk noktasındadır, gerçek hayatta en gaddar insanın bile yapamayacağı ağırlıkta insanlık dışı görüntüler “film” adı altında evimizin içine kadar girmiştir. Haftalar, aylar boyunca yayınlanan tüm bölümlerde hep benzer işkence görüntüleri tekrar tekrar gösterilmektedir. İşkenceyi yapanların hiçbir cezaya muhatap olmadığı görüntüleri evde çoluk çocuk maalesef izlemek zorunda kalmaktayız. Yaşamın en önemli gerçeği ölüm, insanlara eğlence olarak sunulmaktadır âdeti. Haberlerde, reklamlarda ve dizilerde şiddet canlandırılarak izleyicilere satılmaktadır. Yoğun şiddet içerikli programlar nedeniyle duygularımız televizyonun hızına yetişemez olmuş ve şiddete karşı duyarsızlaşmaya başlamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Televizyon ve internet aracılığıyla şiddet içerikli görsel uyarıcılarla aşırı yüklü olan bireylerin şiddet eğilimlerinin arttığı, şiddete karşı duyarsızlaştıkları ve saldırganlaştıkları uzmanlarca da ifade edilmektedir. Bu

noktada, özellikle medya mesajları karşısında savunmasız alıcı olarak kalan çocukların, eğitim hayatlarının ilk yıllarından başlayarak medya karşısında bilinçlendirilmeleri ayrı bir önem arz etmektedir. Bu şekilde, medya karşısında aktif rol alan bireyler olarak toplumda yerlerini alacakları ümidiyle Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisinin bu önerisini desteklediğimizi de buradan ifade etmek istiyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Züleyha Gülüm. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Gülüm.

HDP GRUBU ADINA ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Merhabalar.

Türkiye’de, toplumsal sorunların çözümünde, barışın sağlanmasında pozitif bir rol oynamak yerine, şiddeti, ayrımcılığı, nefreti, cinsiyetçiliği körükleyen, sürekli tek yanlı, sadece iktidarın söylemleri ve politik aklı çerçevesinde yayın yapan bir yandaş medyayla karşı karşıyayız.

Televizyon kanallarında, internet ortamında farklı etnik ve dinî gruplara, kadınlara, LGBTİ+’lara, mültecilere yani kim farklıysa ona karşı ayrımcılığı, aşağılamayı, ön yargıları besleyen bir politika izleyen bir medya yanı başımızda duruyor. Tabii ki bu düşmanlaştırıcı politikanın sonucunda da bu gruplara yönelik ya da kişilere yönelik saldırılar karşımıza geliyor. Mafya dizileri yasa dışılığı, çeteleşmeyi meşru gösteren diziler olarak karşımıza çıkıyor. Irkçılık ve militarizm körükleniyor; insanların analiz ve sentez yeteneğinin körelmesine, şiddete karşı duyarsızlaşmasına, şiddetin normalleşmesine yol açıyor. Duyarsızlaşma, insanların saldırgan olayları daha az fark etmesine, şiddetin etkilerini önemsememesine, şiddetin mağdurlarıyla empati kurmasının da önüne geçen noktalarda duruyor. Diğer insanlara karşı güvensizlik, silah kullanımı, agresif davranışlarsa medyadaki şiddetin diğer yansımaları.

Yine, kadına yönelik şiddetin artarak devam etmesinde, erkek egemen söylemlerin yanında, medyada kullanılan dilin de etkisi çok büyük. Sistematik bir şekilde üretilen “geleneksel değerler” adı altında öne çıkarılan cinsiyetçi vurgular, kadınlara yönelik şiddeti besliyor, erkek egemen sistemin devamını sağlıyor.

Türkiye’de ana akım medya organları, yıllardır, özellikle izleyici kitlesi fazla olan diziler, eğlenceler, evlilik programları, sözde dedektiflik yapan programlarla ürettikleri içeriklerle, yayınladıkları sahnelerle, kullandıkları dille kadına yönelik şiddetin, ayrımcılığın, toplumsal baskının artmasında önemli bir rol oynuyor. Bilhassa diziler şiddetin en önemli aktarıcıları hâline gelmiş durumdalar. Dizilerde kadınlara genel olarak şiddet, tecavüz, namus, cinsellik, anne ve aile gibi kavramlar çerçevesinde roller dayatılması, gerçek yaşamda kadınlara biçilmek istenen erkek egemen sistemin dayattığı rolün ve erkek şiddetinin yaygınlaşmasına neden oluyor.

Kadına yönelik şiddet, gerçek hayatta şiddete maruz kalmış kadınların travmasını tetikliyor, yeniden yeniden yaşamasına yol açıyor. Dizilerde, kadınlar genel olarak zayıf, korunmaya ihtiyaç duyan, hayatıyla ilgili kararı veremeyen, evde çocuklara bakan, temizlik ve benzeri ev işleriyle uğraşan daha edilgen bir konumda tanımlanırken erkekler ise güçlü, korumacı, iktidarı elinde bulunduran, çok eşli, şiddet uygulaması normal olan, evin hatta tüm büyük ailenin reisi, karar vericisi olarak gösteriliyor ve topluma da bunlar kanıksatılmaya çalışılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Dizilerde rol alan kişilerin ve bu kişilerin canlandırdığı kurgu karakterlerin günlük hayatta izleyiciler ve özellikle çocuklar, gençler tarafından rol model olarak benimsendiğini hepimiz biliyoruz ki araştırmalar da çoğu kez bunu gösteriyor. Buna rağmen ırkçılığı, ayrımcılığı, nefreti, kadınlara yönelik cinsiyetçiliği, erkek egemenliğini besleyen bu programların ısrarla savunulmasını anlayabilmiş değiliz. Bunların denetlenmesi ve bir süzgeçten geçirilmesi yerine, tam da bunları besleyen bir iktidar anlayışıyla siyaset yapılıyor olması da ayrı bir sorunumuz. Oysaki bu programlar RTÜK tarafından incelenirken bu tüm programların denetlenme sürecinde, CEDAW’ın, İstanbul Sözleşmesi’nin, uluslararası sözleşmelerin, insan hakları kavramının dikkate alındığı bir yerden denetlenme ihtiyacı çok açık. Kadına yönelik şiddeti ve cinsiyet ayrımcılığını derinleştiren dizilere ciddi yaptırımlar uygulanması da diğer uygulanması gereken tedbirlerden bir tanesi. Şiddeti önlemek istiyorsanız, tabii, ilk başta iktidar kendi şiddet söyleminden vazgeçmeli. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Muğla Milletvekilimiz Sayın Yelda Erol Gökcan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Gökcan.

AK PARTİ GRUBU ADINA YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP Grubunun televizyon dizilerinde şiddete yönelik araştırma komisyonu kurulması önerisinin aleyhinde AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

On sekiz yıllık AK PARTİ iktidarlarımız döneminde, dizilerdeki şiddet konusu bizim de önem verdiğimiz hususların başında gelmektedir. Genel Başkanımız, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan özellikle kadına ve çocuğa şiddet konusunda büyük bir hassasiyet göstermektedir. İktidarlarımız döneminde çok sayıda mevzuat değişikliği, düzenleme ve kanunla kadınlarımıza pozitif ayrımcılıklar kazandırdık. Kadına şiddeti önlemek için devrim niteliğinde reformlara imza attık. Türkiye Büyük Millet Meclisi Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu olarak biz de kadınlarımız için projeler geliştiriyor, çalışmalar yapıyoruz. Kadını ve aileyi korumak için bu kadar yasal düzenleme yapan bir iktidarın televizyon dizilerindeki şiddete mûsamaha göstermesi düşünülemez bile.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İzlemiyorsunuz o zaman!

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) – Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün söylediği gibi "Dünyada her şey kadının eseridir." Bu açıdan, kadınların hayatın her alanında var olabilmeleri ve kendi ayakları üzerinde durabilmeleri için kadınları, çocukları, aileyi ve toplumu olumsuz olarak etkileyen televizyon dizileri takibimiz altındadır. Şiddete hiçbir şekilde taviz vermedik, vermiyoruz, vermeyeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Bravo!

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) – Tüm özgürlükler Hükûmetimizin teminatı altında olduğu gibi, AK PARTİ iktidarlarımız döneminde basın özgürlüğü konusunda da önemli adımlar attık.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Cezaevlerinde yer yok.

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) – Ancak basın özgürlüğü şiddete özgürlük anlamına gelmemektedir. Basın özgürlüğünün de belirli kriterleri bulunmaktadır. Bu özgürlüğün kullanımı için RTÜK yayın ilkeleri vardır. 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un "Yayın hizmeti ilkeleri" başlıklı 8'inci maddesinde yayın hizmetlerinde kadınlara, çocuklara, engellilere ve güçsüzlere karşı şiddetin teşvik edilemeyeceği, ayrımcılık yapılamayacağı ve toplumsal cinsiyet eşitliğine ters düşen yayınlara yer verilemeyeceği açıkça hüküm altına alınmıştır. Televizyon dizilerinde bu hükümler özenle takip edilmektedir. RTÜK tarafından, bu ilkelerin ihlali sebebiyle 304 kez idari para cezası ve 105 kez de program durdurma cezası uygulanmıştır. Uygulanan idari para cezalarının miktarı yaklaşık 57 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

(Uğultular)

BAŞKAN – Sessiz olalım değerli arkadaşlar.

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) – Verilen 105 program durdurma müeyyidesinin karşılığı olarak da farklı programların yaklaşık 500 bölümünün yayını da durdurulmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) – Bu yayın ilkelerine ve mevzuata uymayan yayınlara en ağır yaptırımlar da uygulanmaktadır. Siyasi irade olarak biz de konunun takipçisiyiz.

Bu bilgiler ışığında, CHP Grubunun araştırma komisyonu kurulması önerisinin uygun olmadığını belirtiyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kabul edilmiştir Başkanım! Her gün dizilerde adam öldürüyorlar.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

VIII.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda boş bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda boş bulunan Halkların Demokratik Partisi Grubuna düşen 2 komisyon üyeliği için Muş Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit ile Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ruştı Tiryaki aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, birkaç arkadaşımıza söz verelim, ondan sonra kısa bir ara vereceğiz.

Sayın Tokdemir...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, tarımsal üretimi tehdit eden en yüksek girdi maliyetlerinin başında elektrik fiyatlarının geldiğine, çiftçiler adına elektrik birim fiyatlarının düşürülmesi ve elektrik desteği verilmesini talep ettiğine, şehit olan hemşehrisi Jandarma Uzman Onbaşı Beyazıt Bestami Buluş'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarımsal üretimin önündeki en büyük engelin yüksek girdi maliyetleri olmasından yakınan üreticiler, son bir yılda 5 kez zamlanan elektrik fiyatları nedeniyle tarlasını sulayamaz duruma geldi. Çiftçi yakın bir zamana kadar en yüksek girdi maliyetlerini "gübre, ilaç, mazot..." diye sıralarken şimdi ilk sırayı elektrik faturaları alıyor. Ocak 2018 ve Ocak 2020 döneminde elektrik fiyatları yüzde 108 olarak zamlanmıştır yani tarımsal üretimi tehdit eden en yüksek girdi maliyetlerinin başında enerji fiyatı geliyor.

Amik Ovarımızda, Reyhanlı Barajı'nın henüz bitirilememesi nedeniyle, tarımda üretimin devamlılığı açısından kullanılan elektrik birimi fiyatlarının düşürülmesi ve elektrik desteği verilmesini çiftçilerin adına talep ediyorum.

Kırıkhan ilçemizde yeni bir şehidimiz var, yüreğimiz parçalandı; ruhu şad olsun. Memleketimize, Türkiye'mize başsağlığı diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit...

38.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, sağlıklı yaşam koşullarından uzak olan cezaevlerinde Covid-19 virüsünün yayılmasını engellemek için ne gibi önlemlerin alınacağı ile yargı paketinin ne zaman çıkacağına ilişkin Adalet Bakanlığının açıklama yapıp yapmayacağını öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Cezaevlerinde corona virüse yönelik önlemleri sormak istiyoruz. Tüm dünyada hızla yayılan ve şimdiye kadar 110 ülkede görülen "Covid-19" adlı virüsün Türkiye'ye de sıçradığı Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın gece yarısı yaptığı basın toplantısıyla resmî olarak teyit edilmiştir. "Covid-19" adı verilen virüsün, insandan insana, öksürme ve hapşıрма sonrası havaya saçılan damlacıklar yoluyla bulaştığı ifade edilmektedir. Genel bir önlem olarak kalabalık ortamlara girilmeme, temastan kaçınma ve el hijyenine dikkat etme gibi önlemler önerilmektedir. Türkiye cezaevleri coronavirus riskinin en yüksek olduğu yerlerdir çünkü şu anda cezaevleri yüzde 99 oranında dolu olan ve küçücük bir koğuştta 30-40 kişinin kaldığı yerlerdir. Sağlığa erişim ve sağlıklı yaşam koşullarından uzak olan cezaevlerinde Covid-19 virüsünün yayılmasını engellemek için ne gibi önlemler alınacaktır? Bu konuda Adalet Bakanlığının ivedi olarak bir açıklama yapıp yapmayacağını da buradan sormak istiyoruz.

Yine, tutuklu ve hükümlü aileleri, son çıkacak yargı paketinin ne zaman çıkacağıyla ilgili bizleri sık sık aramaktadır. Bu konuda kamuoyuna bir açıklama yapmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Çakır...

39.- Erzincan Milletvekili Burhan Çakır'ın, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümü münasebetiyle başta vatan topraklarını kendi canından aziz bilen şehitlere ve Mehmet Akif Ersoy'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Teşekkür ederim Başkanım.

İstiklal Marşı'mızın kabulünün 99'uncu yıl dönümü münasebetiyle, başta vatan topraklarını kendi canından aziz bilen bütün şehitlerimize ve özellikle bu marşımızı yazan merhum Mehmet Akif Ersoy'a rahmet dileyerek başlıyorum. Birinci Dünya Savaşı'nda 3 milyon vatan evladı, istiklali ve istikbali için savaştılar ve şehit oldular, onlara da rahmet diliyorum.

Yine, bugün İdlid'de, aynı Kurtuluş Savaşı'ndaki gibi, orada savaşan kahraman Mehmetçiklerimize Mehmet Akif Ersoy'un millî marşımızdaki diliyle seslenmek istiyorum:

"Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,

Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.

Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın,

Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın." diyorum. "Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet; / Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal." (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Başevirgen...

40.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, ülkenin onuru olan her malul gazinin aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğuna, silinen primler, kesilen maaşlar ve engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle gazilerin mağduriyet yaşadığına, Gazi Meclisin gazisine sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Gazilerimiz onurumuzdur. Her malul gazi aynı zamanda engelli bir vatandaşımız olduğundan erken emeklilik hakkından 2013 yılına kadar yararlanmaktaydılar, on beş yılda emekli olabiliyorlardı. AKP, bu hakkı 2013 yılında gazilerimizin elinden almış "60 yaşına kadar çalışın." demiştir; haklarını gasbedip bugün "Yirmi yıl çalışın, ikinci maaş vereceğiz." diyerek algı operasyonu yapmaktadır. Gazilerimiz, silinen primler, kesilen maaşlar, engellilik oranını dikkate almayan düzenleme nedeniyle büyük mağduriyet yaşayacaktır. Mevzubahis gazilerimiz ve şehit aileleriye maliyet teferruatıdır. Gazi Meclis, gazisine sahip çıkmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Erdem...

41.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümü vesilesiyle başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, İstiklal Savaşı kahramanlarını, şehitleri ve Mehmet Akif Ersoy'u rahmetle andığına ilişkin açıklaması

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türk milleti olarak bizler millî değerlerimizi vatan sevgisi, bayrak sevgisi, millî marşımız, istiklalimiz, dinî inancımız, gelenek ve göreneklerimiz, yakın tarihimizde verdiğimiz mücadeleler, devlet ve millet büyüklerimiz, tarihî kişilerimiz şeklinde sayabiliriz. Millî değerlerimiz, aziz Türk milletinin millî şuurunu temsil eden ve kaybetmememiz gereken kıymetlerimizdir. Her satırıyla millî ruha tercüman, millî hissiyat ve özlemlere refakat eden İstiklal Marşı, millet vicdanımızın ve namusumuzun ortak haykırışıdır.

İstiklal Marşı'mızın millî marş olarak kabul edilisinin 99'uncu yıl dönümünde, cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere, tüm İstiklal Savaşı kahramanlarımızı, tüm şehitlerimizi ve millî şairimiz Mehmet Akif Ersoy'u rahmet ve minnetle anıyorum; gazilerimize uzun, sağlıklı ömürler diliyorum. Ne mutlu Türk'üm diyene!

BAŞKAN – Sayın Beko...

42.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, Türkiye'nin gazeteci tutuklamaları ve yargılamalarıyla gündemde olduğuna, gazeteciliğin gayesinin toplumun çıkarlarını korumak olduğuna, yaptıkları haberler nedeniyle Alptekin Dursunoğlu, Barış Pehlivan, Ferhat Çelik, Aydın Keser,

Barış Terkoğlu, Murat Ağirel, Hülya Kılınç, Rawin Sterk'in tutuklandığına ve son tutuklamalarla birlikte cezaevlerindeki gazeteci sayısının 91'e yükseldiğine, gazetecilik faaliyetleri nedeniyle tutuklanan basın emekçilerinin bir an önce serbest bırakılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

KANİ BEKO (İzmir) – Türkiye, son on beş gün içinde yine gazeteci tutuklamaları ve yargılamalarıyla gündemde. Son on beş gün içerisinde 28 gazetecimiz gözaltına alındı, 8'i tutuklandı. Dış politikadaki gelişmeler nedeniyle gazeteciler hedef hâline getirilmekte. Türkiye toplumuna gerçekleri ulaştırmak dışında bir şey yapmayan gazeteciler suçlu, hatta hain ilan edilmekteler. Gazetecilik kamu çıkarlarını korumak için yapılan bir meslektir. Gazeteciliğin gayesi yönetenleri ya da bir kesimi, onların çıkarlarını korumak değil, toplumun çıkarlarını korumaktır. Sadece yaptıkları haberler nedeniyle sekiz gün içinde Alptekin Dursunoğlu, Barış Pehlivan, Ferhat Çelik, Aydın Keser, Barış Terkoğlu, Murat Ağirel, Hülya Kılınç, Rudaw muhabiri tutuklandı. Son tutuklamalarla birlikte cezaevlerindeki gazeteci sayısı 91'e yükseldi.

Bir kez de buradan çağrıda bulunuyorum ve gazetecilik faaliyetleri nedeniyle tutuklanan basın emekçilerinin bir an önce serbest bırakılmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Enginyurt...

43.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, corona virüsü sebebiyle almış olduğu tedbirler ve gösterdiği performanstan dolayı Sağlık Bakanına teşekkür ettiğine, temel gıda ve medikal eşyaların fiyatlarını artırarak fırsatçılık yapanlara karşı Ticaret Bakanının başlatmış olduğu çalışmanın en yüksek düzeyde devam ettiğine ilişkin açıklaması

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Corona virüsü sebebiyle almış olduğu tedbirler ve gösterdiği performanstan dolayı Sağlık Bakanımıza teşekkür ediyorum.

Bu arada da fırsatçı vampirlere göz açtırılmaması gerektiğini ifade etmek istiyorum. Kolonyadan makarnaya, maskeden bütün acil ihtiyaç ürünlerine varana kadar acımasızca zam uygulayanlara karşı Ticaret Bakanımızın başlatmış olduğu çalışma en yüksek düzeyde devam etmelidir.

Bu fırsatçılara fırsat verilmemelidir diyor, teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tanal...

44.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa, Diyarbakır ve Şırnak'ta bazı avukatlar hakkında Avukatlık Kanunu'nun 58'inci maddesine aykırı şekilde gözaltı kararı verildiğine ve bu hukuksuz işlemde vazgeçilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sizin aracılığınızla Adalet Bakanına sormak istiyorum: Avukatlık Kanunu'nun 58'inci maddesinde tıpkı Hakimler ve Savcılar Kanunu'nun 88'inci maddesinde olduğu gibi avukatın görevini gereği gibi yerine getirebilmesi için dokunulmazlığı vardır hatta Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu'nun ek 9'uncu maddesi uyarınca avukatlar hakkında bilgi dahi toplanamaz iken Şanlıurfa, Diyarbakır ve Şırnak'ta bazı avukatlar hakkında Avukatlık Kanunu'nun 58'inci maddesine aykırı olabilecek bir şekilde hem soruşturma başlatılmış hem de gözaltına alınmış durumdadırlar. Lütfen, bu hukuksuz işlemde vazgeçmelerini talep ediyorum. Bu hukuksuz işlemin takipçisi olacağız. Şunu bilmelerini diliyorum ki: "Herkes için adalet, herkes için avukat" diyoruz. Adaletli bir yargılamanın varlığı ancak avukatın etkin bir şekilde yargılamaya katılmasıyla mümkündür. Avukatlar halkın sesidir ve savunucusudur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

45.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 13 Mart 1975 tarihinde kurulan Türkiye Diyanet Vakfının gayesinin sadece ülkemizde değil yeryüzünde açlık, kıtlık, yoksulluk ya da çeşitli mücbir sebeplerden dolayı yokluk içinde bulunan milyonlarca insana yardım etmek olduğuna ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

13 Mart 1975 tarihinde kurulan Türkiye Diyanet Vakfı "İnsanların en hayırlısı onlara en faydalı olanıdır." düsturunu kendine ilke edinmiştir. "Yeryüzünde iyilik egemen oluncaya kadar..." sloganıyla faaliyetlerini sürdüren Vakıf, dünyanın dört bir yanında yine bu anlamda faaliyetlerini yürütmektedir.

Türkiye Diyanet Vakfının faaliyetleri, başta insani yardım olmak üzere pek çok alanda temayüz etmiştir. Sadece ülkemizde değil, yeryüzünde açlık, kıtlık, yoksulluk ya da çeşitli mücbir sebeplerden dolayı yokluk içinde bulunan milyonlarca insana yardım etmek Vakfın en temel gayesidir. İyiliğin yedi kıtada hâkim olması ancak iyilerin üstün gayretiyle mümkün olacaktır. Türkiye Diyanet Vakfı ülkemizin tüm güzelliklerini dünyanın hizmetine sunmak amacıyla durmaksızın çalışmaktadır.

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

46.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, destekleme primlerinin ödenmeyerek çiftçilerin mi cezalandırılmak istendiğine Tarım ve Orman Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarım Bakanlığı 2019 yılına ait mazot, gübre, hububat, süt, kırsal kalkınma ve lisanslı depoculuk desteklemelerinin 21 Şubat 2020 tarihinde ödemelerine başlanacağını belirtmişti. Fakat Aydın ilimiz de dâhil olmak üzere özellikle pamuk üretiminin yapıldığı 23 ilde mazot ve gübre desteklemeleri yatırılmamıştır. Gerekçe olarak da "Üç beş gün geç kalmayla feveran yapmayın, memlekette harp var." denilmiştir. Aradan yaklaşık bir ay geçmesine rağmen desteleme listesi henüz askıya dahi çıkarılmadı. Sayın Bakana sormak istiyorum: Tarımı desteklemek amacıyla ayrılan bütçeden aylık maliyeti 32 bin TL olan cipler kiralarken,

dekarda 66 lira olan desteklemeyi mi ödemek ağır geliyor? Destekleme primlerini ödemeyerek çiftçiyi mi cezalandırıyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gülüm...

47.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Urfa, Diyarbakır ve Şırnak'ta Özgürlük İçin Hukukçular Derneği ve HDP Merkez Hukuk Komisyonu üyesi olan 11 avukatın gözaltına alındığına ve bu olayın iktidarın yargı eliyle savunmaya yönelik sürdürdüğü baskı politikalarının devamı olduğuna ilişkin açıklaması

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Avukat meslektaşlarımıza yönelik yine bir saldırı dalgasıyla karşı karşıyayız. Urfa, Diyarbakır ve Şırnak'ta Özgürlük İçin Hukukçular Derneği ve partimizin Merkez Hukuk Komisyonu üyesi olan 11 meslektaşımızın evleri basıldı, büroları basıldı ve gözaltına alındılar. Bu, savunmaya yönelik iktidarın yargı eliyle sürdürdüğü baskı politikalarının bir devamıdır. Avukatları gözaltına almak savunmayı gözaltına almaktır, adaleti engellemektir. Bugüne kadar çok sayıda arkadaşımız, avukat arkadaşımız gözaltına alındı, tutuklandı. Avukatlar duruşma salonlarından atıldı, savunma yapmaları engellendi ama şu unutulmamalıdır ki avukatlar olarak ezilenlerin, yok sayılanların, kadınların yanında olmaya, halkı savunmaya devam edeceğiz. Savunmayı serbest bırakın.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

48.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, çocuk istismarı vakalarında faillerine evlilik yoluyla af getirecek olan teklifin bir kez daha Meclise getirileceği haberlerine ve iktidarın şiddet, istismar, taciz ve tecavüz suçlarında tavizsiz bir tutum içinde olması gerektiğine ilişkin açıklaması

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP'nin, kamuoyu tepkisiyle geri çekilen, çocuk istismarı faillerine af getirecek tasarısı bir kez daha Meclise getireceği haberleri basına yansımıştır. Planlanan af, dikkatinizi çekerim, 15 yaş altı kız çocuklarına karşı işlenen cinsel istismar suçundan hüküm giyen failleri kapsayacak yani 14, 13, 12 yaş. Böylece cinsel istismarı meşrulaştırmanın altyapısı hazırlanmış olacaktır. AKP'nin akıl tutulması... 2005 yılında kanundan çıkarılan tecavüzcüyle evlilik durumunda cezasızlık sağlayan madde geri getirilmeye çalışılmaktadır. "Affı bir defaya mahsus yapacağız" diyen AKP, "Bir kereden bir şey olmaz." zihniyetinde olan tecavüzcüleri affedecektir. Bunun adı istismar suçunda cezasızlıktır. Bu cezasızlık politikası istismar vakalarını teşvik etmektedir. Şiddet ve istismarla mücadele edilecekse insanlıktan uzak bu tasarı gündemden çıkarılmalı, şiddet, istismar, taciz, tecavüz suçlarında iktidar katı ve tavizsiz bir tutum içinde olmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

49.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, temel gıda ve medikal eşyaların fiyatlarını artırarak fırsatçılık yapanlara karşı Ticaret Bakanlığının yaptırımlar uygulaması, çiftçilere ek destek ve teşvik sağlanarak ülkenin sorun yaşamasının önüne geçilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Coronavirüs paniğiyle market rafları boşaltıldı, bazı ürün fiyatları patladı, vurgunculara gün doğdu, 2 lira olan makarna paketi 15 liraya çıktı. Ticaret Bakanlığı bu süreci hızla takibe almalıdır, sözde kalmayacak yaptırımlar sağlanmalıdır. Bu yıl bazı ürünlerde sorun yaşanacağı görülmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı acilen ürün desenleriyle ilgili çalışma yapmalıdır. Hububat, bakliyat, barbunya, ceviz, çerezlik ayçiçeği gibi dondurulmuş gıdaların da yurt dışından getirildiği düşünüldüğünde bu konularda Bakanlık önlem almalı, çiftçilere ek destek ve teşvik sağlamalı, ekim alanlarında boş olan alanlar üretime katılarak önümüzdeki süreçte ülkenin sorun yaşamaması sağlanmalıdır diyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Bülbul'e söz verelim.

Sayın Bülbul, buyurun.

50.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbul'ün, 12 Mart darbesini kınadığına ve Âşık İhsani'yi saygıyla andığına ilişkin açıklaması

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – "Demem şu ki sevgilim, Orta Çağ'dan bu yana öyle bir zor geldi ki bana 1971 Mart, Nisan, Mayıs ve sonrası... Yıkılan hapishaneler tıklım tıklım. Evde, yolda, işte, sokakta on on, yüz yüz, bin bin adam toplanmakta. Anlayacağın, ne kadar 'Ben çağımdan ve üzerinde yaşayıp suyunu içtiğim toprağımdan yanayım.' diyen yurtsever, devrimci, öğretmen, sanatçı varsa şimdi bunlar küme küme her yerde, bahtı kara Türkiye'm de içeride." diye mektupta özetlediği 12 Mart darbesini bir kere daha kınıyor ve Âşık İhsani'yi sevgi ve saygıyla anıyorum.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma saati:16.35

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.50

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Barış KARADENİZ (Sinop)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 68'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan Denizli Milletvekili Nilgün Ök ile 46 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ile 46 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2633) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 196) ^(X)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 196 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan 3’üncü madde kabul edilmişti.

Şimdi 4’üncü madde üzerinde önerge işlemlerini yapacağız.

Değerli milletvekilleri, 4’üncü madde üzerinde 4 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alıyorum.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Züleyha Gülüm	Erdal Aydemir	Mahmut Celadet Gaydalı
İstanbul	Bingöl	Bitlis
Abdullah Koç	Kemal Bülbül	Kemal Peköz
Ağrı	Antalya	Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, burada toplam 35 milletvekili var. 35 milletvekiliyle kanun mu olur?

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, önergeler üzerinde oylamalar yapacağımızdan özellikle kanun teklifini sunan arkadaşlarımızın salonda da bulunmaları önem arz etmektedir. Çünkü biz de baktığımız zaman “Kabul edenler... Etmeyenler...” dediğimizde salonda hepimizi tatmin eden bir sayısal çoğunluğun olması için işleyişi gereğidir.

Değerli arkadaşlarım, şimdi Komisyonun katılmadığı önerge üzerinde söz isteyen, Bitlis Milletvekilimiz Sayın Mahmut Celadet Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

Bütün arkadaşlarımızdan konuşma sürelerini ekonomik kullanmasını rica ediyorum.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, sözlerime başlamadan önce bir hususa dikkat çekmek istiyorum. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yükseköğretim için yurt dışına gönderilen öğrenciler için harcanan paralar yine döviz cinsinden geri alınmaktadır. Fakat tazminata düşenler için çok ağır bir borç faizi ödetildiği ve yıllarca ödeme yapsalar dahi ana para üzerinden yine bir o kadar faiz borcu hesaplandığından bahsedilmektedir. Bu hususla ilgili -1416 sayılı- yurt dışı lisansüstü eğitim bursu için bir faiz affının çıkarılması talep edilmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’nin mevcut sorunları, maalesef, Meclisin 1’inci partisi tarafından yeterince idrak edilememektedir. Toplumun gündemi ile AKP’nin getirmek istediği gündemler birbirine oturmamaktadır. Bakıldığı zaman, önümüzde kocaman bir işsizlik sorunu bulunmakta, insanlar hayat pahalılığından, yokluktan, kısacası yetememekten intihar etmektedir. Esnaflarımız ödeyemediği vergi yükleri altında her gün biraz daha ezilmekte, kapılarına gelen e-hacizlerle uğraşmaktadır. Halklarımız yeni vergilerle sömürülmekte, ellerindeki kıt imkânlarla hem ev geçindirmenin hem de çocuklarını okutmanın hesaplarını yapmaktadır. Bu ve buna benzer birçok sorun mevcudiyetini korurken, hatta daha derinleşirken, AKP, halkı fişlemenin, toplumu kendince ayırt etmenin yasasını getiriyor ve bunu “halka hizmet” olarak lanse ediyor. Derneklerle ilgili yapılmak istenen yeni düzenlemeyle toplumu fişlemenin yasal zemini hazırlanıyor. Bugüne kadar özellikle KHK’lerle ihraç edilen, açığa alınan, görevden uzaklaştırılan birçok isim, bir örgüt mensubu ya da suç teşkil eden kişiler olduğu için değil, İçişleri Bakanlığı tarafından fişlenmiş insanlar olduğu için işlerinden koparıldılar. İşte bu fişleme kültürünün meyvesini Tanrı’nın bir lütfu olarak gördüğünüz darbe sonrası KHK’lerle topladınız. Hâlâ, hakkında hiçbir suç isnadı olmayan insanlar, OHAL İnceleme Komisyonunun vereceği cevabı bekliyor. Fişleme yöntemini devletin kültürü hâline getirdiniz ve bunu yaparken aleni bir biçimde yasallaştırmaya çalışıyorsunuz. Zaten ilgili valilikler, derneklerden bu tarz bilgileri istiyordu fakat bunu gizli yapıyordu. Şimdi yasal

(X) 196 S. Sayılı Basmayazı 10/3/2020 tarihli 66’ncı Birleşim Tutanağı’na eklidir.

kılıf hazırlamaya çalışıyorsunuz. Hukuksuzluğu meşrulaştırmak bir yönetim kültürü değil, bir Nazi kültürüdür ve bununla mücadele etmek başta biz milletvekilleri olmak üzere hepimizin temel görevidir.

Değerli milletvekilleri, geçen hafta Meclise yakışmayan davranışlara değinmeden geçemeyeceğim. CHP Sözcüsü Sayın Özkoç'a ilk saldırının Bitlis Milletvekili olması ve arkasından özür dileyeceği yerde, mikrofon kahramanlığı yapıp tehditler savurması da son derece manidardır. Akli başında hiçbir Bitlislinin bu hareketleri tasvip etmediğini düşünüyorum çünkü Bitlisliler kavgacı değil, barış ve akliselim yanlısıdır. Sözde Bitlis'i temsil ettiğini iddia eden bu zatın cesareti varsa, önce, seçildiği ilde polis koruma ordusu olmadan halkın arasında dolaşmasını tavsiye ederim. Bu anlamsız şov davranışını da mantıkla hiçbir şekilde izah edemediği mal varlığının diyet borcu olarak mı yaptı, yoksa yeni rant kapısını aralamak için mi yaptı anlayamadım.

4'üncü dönemdir Bitlis'in sözde temsilcisi olan bu zat, bu enerjisini...

BAŞKAN – Sayın Gaydalı, kişiselleştirmeden konuya dönelim lütfen.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Ben böyle bağlayacağım efendim, kusura bakmayın.

BAŞKAN – Rica ediyorum konuyla ilgili konuşalım. Bu, farklı bir konu.

Buyurun.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Bu, Bitlislilere karşı yapılan bir hareket ve “Bitlis” adına bu lanse edildiği için ben de Bitlis Milletvekili olduğumdan dolayı ben buna değiniyorum.

BAŞKAN – Kişiselleştirmekten çıkaralım konuyu. Konuyla ilgili... Toparlayalım lütfen.

Buyurun.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Aynı zat, seçim zamanı fakir Bitlis halkıyla alay eder gibi çevresine “Bitlislileri yemlemeye gidiyorum.” diyor. Kendi tabiriyle, Bitlis'ten uçakla büryan getirip Ankara'da da milletvekillerini yemliyor.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Yanlış o... Yanlış...

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Bitlis'te gençlerimiz işsiz. Bitlis'te altyapı, üstyapı sorunları devam ediyor.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Yaptığınız yanlış.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Milletvekiline yakışmıyor.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – İftar yemeği... İftar yemeği...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sakın olun lütfen.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Bitlis'te uyuşturucu madde kullanımı artıyor. Bitlis'te sağlık sorunu her gün yükseliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayıp bitirelim Sayın Gaydalı.

Buyurun.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Bu kadar sorun varken Sayın Vekilin enerjisini buna sarf etmesini ben doğru bulmadım, onun için söyledim. Bu tür davranışlarla belki onun bunun adamı olabilirsiniz ama devlet adamı olamazsınız.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, bu konuşmayı reddediyorum, bunun tutanaklara geçmesini istiyorum.

Siz de ikaz ettiniz. Meclis İçtüzüğü çerçevesinde şahsi olarak meseleleri, kendi düşüncelerini başka yerlerde ifade edebilir, cevabını da alır ancak bunların hepsi baştan aşağı katılmadığımız ve reddettiğimiz, gerçekte de alakası olmayan hususlardır. Kayda geçmesini istiyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Meclis çalışmalarında bu hafta kadınların sesinin gür çıkmasına olanak tanıyan bir çalışma yürütüldüğüne ve milletvekillerinin görüşlerini ifade ederken kişiselleştirmelerini uygun bulmadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, Meclis çalışmalarında özellikle bu hafta kadınlarımızın sesinin daha çok, gür çıkmasına olanak tanıyan bir çalışma yürütüyoruz. Ben Meclisimizin itibarını her şeyden önce tutuyorum. Geride kalmış tartışmaları bir yere bırakıp, onlardan alacağımız dersler çerçevesinde önümüze bakalım.

Kanunu görüşüyoruz. Arkadaşlarımızın ülke sorunlarıyla ilgili, kanunla ilgili görüşlerini ifade etmeleri mümkündür ama kişiselleştirmeyi uygun bulmadığımı da ifade ediyorum.

O ayrı bir konu. Çünkü burada partiler var, gruplar var. Yani partilerin birbirleriyle olan siyasi değerlendirmeleri bence önemli, ülke sorunlarıyla olan değerlendirmeleri önemli. Lütfen, bunlardan kaçınarak ülke gündemi çerçevesinde görüşülmesini yararlı gördüğümü bir kez daha ifade ediyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ile 46 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2633) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 196) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde yer alan "irat" ibaresinin "gelir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Arzu Erdem	Olca Kılavuz	Ramazan Kaşlı
İstanbul	Mersin	Aksaray
Mehmet Celal Fendoğlu	Yaşar Karadağ	Baki Şimşek
Malatya	İğdır	Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen, Mersin Milletvekilimiz Sayın Olca Kılavuz. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Kılavuz.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, İstiklal Marşı'mızın kabulünün 99'uncu yılını büyük bir coşkuyla idrak ediyoruz. İstiklal Marşı iman dolu yüreklerin iftihar vesikası, hayâsız akınlara gövdesini siper eden bir milletin kutlu destanıdır. İstiklal Marşı bağımsızlığımızın sembolü, Türk'ün bu cennet vatan uğruna şaha kalkışı, istiklal yolunda bir milletin uyanışıdır. İstiklal Marşı, Türk'ün ruhu, kararlılığı, imanı, inancı, adanmışlığı ve sarsılmaz iradesinin adıdır. Bu vesileyle, bu toprakları bizlere yeniden vatan yapan Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının, İstiklal Marşı'mızın şairi Mehmet Akif Ersoy'un, marşımızı Meclis kürsüsünden ilk kez okuyan Hamdullah Suphi Tanrıöver'in ve kahraman ecdadımızın aziz hatıraları önünde saygıyla eğiliyor, şehitlerimizi rahmet, minnet ve iftiharla yâd ediyorum. Cenab-ı Allah bu millete bir daha İstiklal Marşı yazdırmasin.

"Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,

Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.

O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;

O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!

Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?

Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...

Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım,

Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım.

Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım,

Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,

Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.

Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,

“Medeniyet” dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk’ın,
Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri “toprak” diyerek geçme, tanı,
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı,
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan şüheda.
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar, ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecdile bin secde eder, varsa taşım,
Her cerihamdan, İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruhumücerret gibi yerden naaşım,
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk’a tapan milletimin istiklal.”
Varlığım, Türk varlığına armağan olsun.

Ne mutlu Türk’üm diyene! (MHP, AK PARTİ, CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kılavuz’un çok etkileyici okumasına da teşekkür ederiz.

Şimdi, işin sıkıntılı durumu şu... Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Ama tabii, İstiklal Marşı hepimizin ortak bir değeri.

Değerli milletvekilleri, şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Arslan Kabukcuoğlu

Ahmet Çelik

Ahmet Kamil Erozan

Eskişehir

İstanbul

Bursa

İmam Hüseyin Filiz

Ayhan Altıntaş

Gaziantep

Ankara

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Gamze Taşcier

Müzeyyen Şevkin

Emine Gülizar Emecan

Ankara

Adana

İstanbul

Utku Çakırözer

Saliha Sera Kadıgil Sütlü

Cavit Arı

Eskişehir

İstanbul

Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekilimiz Sayın Ahmet Kamil Erozan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Erozan.

AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben milletvekili seçildikten sonra, bu tür gelen yasaların hepsi konusunda “çuval yasa” dedim. Dün 3’üncü maddede konuşan bir Cumhuriyet Halk Partili milletvekili arkadaşım da bu kavramı benimsedi; kendisine yokluğunda teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

Tabii, dün konuşulurken “Bunun içinde yok yok.” denildi; yok yok ama bir şey cidden yok. “Bir şey cidden yok.” derken... “Burada bir sürü bakanlığın ismi var, keşke bunun içine, bu çuvalın içine bir de Dışişleri Bakanlığı teşkilat yasası konusunda bir madde tıkıştırılabilmiş olsaydı.” dedim ben. Ben şimdi bu maddeyi okuyacağım, önümüzdeki bir çuval yasa teklifinin içine onu da eklerseniz yerinde olur. Madde önerim şu olacak ilerisi için: “Dışişleri Bakanlığı kariyer memurları dışından olan büyükelçiler, ancak (g) ve (h) grubu büyükelçiliklere atanabilirler.” Bunu mutlaka tutanaklarda bulur arkadaşlar, bir dahaki sefere eklerler.

Ben, tabii, bu 4’üncü madde konusunda konuşmayacağım, bildiğim konuda konuşacağım; o da yine biraz evvel söylediğim, eksikliğini hissettiğim Dışişleri Bakanlığı konusunda ama izninizle birkaç atasözünü başlayacağım; atasözlerini söylerken konuyu beş dakikaya sığdırmak anlayışıyla söyleyeceğim, örnekler vereceğim: Kartlarınız açıkken blöf ve şantaj yapmayacaksınız, büyük lokma yiyecek ama büyük söz söylemeyeceksiniz, kaldıramayacağınız yükün altına girmeyeceksiniz, boyunuzdan büyük işlere kalkışmayacaksınız, tükürdüğünüzü yalamayacaksınız, olmayacak duaya âmin demeyeceksiniz. Bunları niye sıralama gereğini duyduğumu birazdan açıklayacağım.

İdlib’deki çatışmaların artık Suriye’yle olmaktan çıkıp Türkiye ile Rusya’yı karşı karşıya getirmesi sonucu, 5 Mart tarihinde Moskova’da bir ek protokol imzalanmıştır. Bu ek protokolün amacı İdlib’deki durumun yatıştırılmasıdır. Yatıştırılması diyorum çünkü bunun amacı tırmanmanın önüne geçmek olmuştur. Bunu tabii, basında filan, sağda solda, başka arkadaşlarımız da “ateşkes” diye ifade ediyorlar. Hâlbuki bu metinde “ateşkes” kelimesi yok, daha ağır bir kelime var. Daha ağır bir kelime ise şöyle diyor: “Tüm askerî faaliyetlerin durdurulması...” Bu, tüm askerî faaliyetlerin durdurulması ateşkestenden de öteye bir şey. Yani “Türk Silahlı Kuvvetleri İdlib içinde kuvvet dahi kaydıramayacak.” yazıyor. “Askerî faaliyet...” Bu ne demek aynı zamanda? Bu mutabakat tahtında, ek protokol tahtında Bahar Kalkanı Operasyonu da durdu demek.

Bunun, tabii, müspet tarafı var mı? Var. Niye müspet tarafları var? Çünkü en azından Türk Silahlı Kuvvetlerinin o coğrafyada yeni şehitler vermesinin önüne geçilmiş olduğuna dair bir karine var en azından. Ama başka unsurlar da içeriyor bu protokol. Örneğin “Hangi teröristlerle mücadele edilecek?” denildiğinde, burada sıralandığı zaman, bunun ancak Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi tarafından terörist olmuş oldukları tanımlananlarla ilgili olduğunu anlıyoruz. Ha, bunu memnuniyetle karşılamış olsak dahi şu soruyu da sormak durumundayız: Bu mutabakat çerçevesinde PKK/PYD-YPG terörist olmaktan çıktı yani onlarla mücadele edilmeyecek yazıyor burada. Bunun mutlaka bir siyasi bedeli vardır, bu cümlelerin kabul edilmiş olmasının; onu da sizin takdirinize bırakıyorum.

Ama her şeye rağmen Sayın Cumhurbaşkanının Cenevre sürecine yani siyasi sürece atıfta bulunmuş olması da umut vericidir. Tabii ki beklentimiz, varılan mutabakatın kalıcı olması ve takip edecek adımlarla güçlendirilmesidir.

Bu mesele, tabii, sadece Türkiye ve Rusya arasında bir konu değildir. Her ne kadar ek protokol iki ülke arasında imzalanmış olsa da bu protokole Esad’ın ordusunun, Özgür Suriye Ordusunun, İran’ın milislerinin de uymaları beklenir. Dolayısıyla hem bize hem de Moskova’ya düşen ilave görevler vardır. Bunun bir adım ötesine geçecek olursak, bu protokol çerçevesinde tabii, ortada -biraz sonra değineceğim- bir tampon bölge oluşmuştur M4 Kara Yolu’nun etrafında ama bunun sonucu olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin kontrol ettiği coğrafyadaki terörist sayısı artmıştır. Çünkü kaçanlar oraya sığınmıştır, kilometrekareye düşen terörist sayısı 1’den 3 olmuştur. Dolayısıyla bizim üstümüze gelen bela veya bizim mücadele etmemiz beklenen sayısal grubun hacmi büyümüştür. Bunu şunun için söylüyorum: Çünkü günün birinde Ruslar bize “Şuradaki teröristleri vurun.” diyecekler, “Vurun.” dediklerinde bizim ne yapacağımızın oradaki komutanlarımıza bildirilmiş olması lazım. Ayrıca, hava sahası hâlâ kapalı, bu ayrı bir tehlike yaratıyor bizim mevcudiyetimiz açısından.

Bu arada, tabii, daha müspet, olumlu şeyler var. Sayın Cumhurbaşkanı “Esed’le görüşüldü mü?” sorusunu sormuştur. Keza, Suriye ihtilafının askerî olamayacağı Sayın Dışişleri Bakanı tarafından ifade olunmuştur. Bunları hep artılar hanesine yazıyoruz ve ileride de bunlardan vazgeçilmeyeceğini umuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erozan, lütfen tamamlayın.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Biraz evvel Cumhuriyet Halk Partisinden arkadaşlarımız söylediler: Oradaki gözlem noktalarındaki kardeşlerimizin durumu hâlâ risk içeriyor, oradakilerin ikmal yolları maalesef Rusların eskort edilmesiyle ancak sağlanabiliyor. Dolayısıyla ümit ederiz ki bu çözüm kalıcı olur ve önümüzdeki dönemde hem oradaki kardeşlerimizin zamanlıca başka bölgelere nakli sağlanır hem de Cenevre'deki siyasi sürecin önü açılır.

Çok teşekkür ederim, saygılarımla. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biraz evvel kürsüden konuşan hatibin konuşlarını şu şekilde tavzih etmek, açıklığa kavuşturmak lazım: Bir kere, bu ek protokoldür ve garantörlük sıfatı mutabakatla ortaya konmuştur, Türkiye'nin garantör olduğu tevsik edilmiştir. Soçi ve Astana'ya atıfla bu konuda Türkiye'nin tezleri de kabul edilmiş ve karşılıklı olarak insani krizin daha da kötüleşmesinin önlenmesinin, sivillerin korunmasının, ihtiyaç sahibi tüm Suriyelilere ön koşulsuz ve ayırım gözetmeksizin koruma ve insani yardım sağlanmasının, keza ülke içinde yerinden edilmelerinin önlenmesi ile mültecilerin ve ülke içinde yerinden edilen kişilerin güvenli ve gönüllü olarak Suriye'deki asıl ikamet yerlerine geri dönüşlerinin kolaylaştırılmasının önemi vurgulanarak 6 Mart itibarıyla ateşkes olacağı bildirilmiştir. M4 Kara Yolu'nun kuzeyinde ve güneyinde 6 kilometrelik güvenli koridor oluşturulmuş, 15 Martta da beraberce devriye gezilmesi karara bağlanmıştır. Dolayısıyla, işin esası ve özü budur.

Teşekkür ederim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ile 46 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2633) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 196) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerge üzerine söz isteyen, Eskişehir Milletvekilimiz Sayın Utku Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Çakırözer.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Geçen hafta OdaTV haber sitesinin 2 çalışanı Barış Terkoğlu ve Hülya Kılınç'ın tutuklanmalarının hepimizin haber alma özgürlüğüne nasıl büyük darbe vurduğunu anlatmıştım. O gün, o haber nedeniyle 2 tutuklu gazeteci vardı, tam bir hafta sonra, bugün, aynı haberdan tutuklu 6 gazeteci var.

Milyonlarca kişinin okuduğu OdaTV haber sitesinin tamamına erişim yasağı kondu yani kapatıldı. Oysa Anayasa Mahkemesi aralık ayında Wikipedia, daha dün de sendika.org haber sitesine benzer erişim engellerini ifade özgürlüğünün ihlali olarak görerek kaldırdı. Yani, hukuka aykırı bir sansür durumu var, bu hatadan derhâl dönülmeli.

Silivri Cezaevinde ziyaret ettiğim Barış Terkoğlu, Barış Pehlivan, Hülya Kılınç, Murat Ağirel, Ferhat Çelik ve Aydın Keser'in her birinin koşullarında tek başına tutulmasına yani tecrit hâline derhâl son verilmelidir. Bir an önce iddianameleri hazırlanarak hâkim önüne çıkarılmalı, suçsuzluklarını ortaya koyarak serbest kalmalarının önü açılmalıdır. Unutmayalım; gazetecilerin, Osman Kavala'nın, Selahattin Demirtaş'ın ve tüm siyasi tutukluların özgürlüğü hepimizin özgürlüğü demektir.

Değerli arkadaşlarım, demokrasi eksikliğimiz maalesef bu torba yasada daha da derinleşiyor. Sivil toplumun temelî derneklerin üye bilgilerinin İçişleri Bakanlığına bildirim zorunluluğu açık seçik bir fişlemedir, Anayasa'ya aykırıdır.

Değerli arkadaşlarım, kahraman gazilerimiz ulusumuzun onurudur. Onları en iyi koşullarda yaşatmak Gazi Meclisin birinci önceliği olmalıdır. Gazilerimiz silinen primler, kesilen maaşlar nedeniyle büyük mağduriyet yaşıyor. Bu torbada, binlerce gazimizin emeklilikleri için getirilen yirmi yıl çalışma, 5 bin gün prim şartları çok ağırdır, kabul edilemez. Kahraman gazilerimize geçmişte olduğu gibi, aynı engelli yurttaşlarımız gibi on beş yıl çalışma ve 3900 gün prim üzerinden emeklilik hakkı yeniden getirilmelidir.

Değerli arkadaşlarım, bu torbada işsiz, emekçinin, asgari ücretlinin derdine hiçbir çare yok. Bakın, Diyanet, ramazan ayında yoksullarımıza verilecek fitre fiyatlarını açıkladı: Günlük 27 lira. Bir ailenin aylık fitresi 3.240 lira. Yani 2.324 lira olarak belirlediğiniz asgari ücret fitrenin bile altında kalıyor ama bu torbada yine asgari ücretlinin vergi yükünün kaldırılması yok.

Değerli arkadaşlarım, gurbetçi bir ailenin evladı olarak bu torba içinde yurt dışındaki vatandaşlarımızın sorunlarına da çareler görmek isterdim ama boşanma işlemlerinin tescili ve dövizli askerlik uygulamasında sınırlı iyileştirme dışında hiçbir adım yok. Hani yurt dışı seçim bölgesi? Hani Türkiye'deki emeklilik kesilmeden Avrupa'da çalışabilme hakkı? Hani Türk Hava Yolları biletlerinde indirim? Hani Türkiye'de ücretsiz sağlık hizmetleri? Hiçbiri yok. Peki ne var? Yurt dışında yaşayanlar için dövizle bireysel emeklilik uygulaması var. Olmaz, değerli arkadaşlarım, dövizle BES sistemi emekliliğin alternatifi değildir; sağlık sigortası yok, sosyal güvence yok, bunun nesi emeklilik? Şaka gibi. Daha geçen ağustos ayında yurt dışındaki vatandaşlarımızın Türkiye'den borçlanarak emeklilik imkânını neredeyse ortadan kaldırdınız. "Gurbetçiler nimet-külfet dengesini bozuyor, bunu yaparsak 1 milyar lira kâr ederiz." mantığıyla ne yaptınız, hatırlatayım: Yüz binlerce gurbetçimizi SGK yerine BAĞ-KUR'lu

yaptınız, o emekçilere patron primi ödettiniz. On yıllarca dışından tırnağından artırıp kazandığı birikimiyle 2.000-2.400 lira emekli maaşı almayı hak eden kardeşlerimizi 2 katı prim ödeterek yarısını yani 1.000-1.400 lira maaş alır hâle düşürdünüz. Yurt dışındaki vatandaşlarımızı üvey evlat gibi gören o ayıplı kanunun gerekçesi işte bugün ortaya çıkıyor. Gurbetçinin önce Türkiye'den emekliliklerini zorlaştırdınız, hatta binlercesini iptal ettiniz, şimdi de diyorsunuz ki: "Gönder dövizleri, gerisini düşünme." Değerli arkadaşlarım, nereden çıktı bu dövizli BES? Gurbetçilerin emeklilik hakkı sabote edildikten hemen sonra Maliye Bakanı damat beyin programında duyduk. Ne diyordu? "Finansal sistemdeki risk birikimini azaltmak amacıyla dövizli BES uygulamasına geçilecek." Yani mesele gurbetçinin emekliliği, gelecek güvencesi değil, ekonomik krizin önlenmesi, sarayın savurganlığının güvencesi. Biz daha ülkemizdeki emekçilerin Bireysel Emeklilik Sistemine güvenini sağlayamamışken gurbetçilerimize "Olsun, sen euroları gönder." diyoruz. Oysa, Türkiye'de fonların durumu ortada, işçilerin İşsizlik Fonu'nda biriken milyarlarca liralık kara gün akçelerini işsizler dışında herkes kullanıyor. Soruyorum: Biz işsizimizin birikimini bile kendisine ulaştıramazken gurbetçimizin döviz fonunun garantisini kim verecek?

Değerli arkadaşlarım, yurt dışındaki vatandaşlarımız bizden tasarruf hesabı beklemiyor, istedikleri belli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın Sayın Çakırözer.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Tabii.

Birincisi, ağustos ayındaki ayrımcılığın, haksızlığın kalkması ve SGK üzerinden emekliliğe geri dönüş.

İkincisi, bulundukları ülkede çalışırken Türkiye'deki emekli maaşlarının kesilmemesi ve bu taleplerinde yerden göğeye kadar haklılar.

Seçim zamanı ülke ülke gezip verdiğiniz sözleri unutmuş olabilirsiniz ama yurt dışında alın teri döken milyonlarca kardeşimiz unutmadı ve bu Meclisten çözüm bekliyorlar. Yurt dışındaki kardeşlerimizin bizim ayrılmaz bir parçamız olduğunu size hatırlatmak istiyorum. Anadolu'da, hepimizin evinde, sokağında var olan gurbetçiler altmış yıldır en ağır koşullarda emeklerini ortaya koyarak sadece Avrupa'yı değil, vatanımızı da kalkındırdılar; onların hakkı ödenmez. Şimdi, hesapsız kitapsız yönetiminizin, savurganlıklarınızın faturasını bu kardeşlerimize kesemezsiniz. On yıllardır kalpleri vatan sevgisiyle, ay yıldızlı bayrak aşkıyla çarpan bu kardeşlerimizin çoktan hak ettikleri taleplerini el birliğiyle sağlamalıyız. Yapılması gereken, yurt dışındaki vatandaşlarımızın taleplerini böyle torbalarda boğmak değil; kapsayıcı, bütünlüklü paketi derhâl çıkarmaktır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, 5'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, ilk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir. Önergeleri okutup birlikte işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Arslan Kabukcuoğlu

Ahmet Çelik

İmam Hüseyin Filiz

Eskişehir

İstanbul

Gaziantep

Ayhan Erel

Hayrettin Nuhoğlu

Ayhan Altıntaş

Aksaray

İstanbul

Ankara

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Gamze Taşcier

Müzeyyen Şevkin

Emine Gülizar Emecan

Ankara

Adana

İstanbul

Cavit Arı

Abdurrahman Tutdere

Ali Şeker

Antalya

Adıyaman

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekilimiz Sayın Hayrettin Nuhoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan bu torba kanun teklifinin 5'inci maddesi üzerine söz aldım, selamlarımı sunuyorum.

Bu madde, Kimlik Bildirme Kanunu'nun 6'ncı maddesine bir fıkra eklenmesiyle ilgilidir.

Ülkemizde rejimin değiştirilip partili cumhurbaşkanlığı sistemine geçişle birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama görev ve yetkisi olumsuz etkilenmiştir. Müzakereler komisyonlarda ve Genel Kurulda sağlıklı işlemiyor, yasama kalitesi çok düştü. Toplumun ihtiyaçlarını giderecek ve gelecekte önünü açacak düzenlemeler yerine... Kısa süre sonra aynı konuda yeniden düzenleme ihtiyacı doğmaktadır. Bu, kabul edilebilir ve sürdürülebilir bir durum değildir. Torba kanunlara bu yüzden karşıyız. Bazı acil durumlarda elbette makul görülebilir ama sürekli torba teklif içine her şeyin doldurulup Genel Kurula getirilmesi makul görülemez. Bu durum kanun tekliflerinin ilgili komisyonlardan kaçırılması anlamına gelir, Anayasa'ya aykırılık iddialarına da haklılık kazandırır. Aynı zamanda istişareden, fikir alışverişinden ve mutabakat aramaktan da kaçmak olur.

Görüşülen bu kanun teklifi kapsamında; İçişleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler, Kültür ve Turizm, Hazine ve Maliye ile Millî Savunma gibi çok önemli 6 Bakanlığa ve Türk Standartları Enstitüsü, Yükseköğretim Kurulu, Vakıflar Genel Müdürlüğü gibi gene çok önemli 3 genel müdürlüğe ait kanunlarda değişiklik yapılmak istenmektedir. Bu kurumlar, devletin değerleri, yapısı, nitelikleri ve mali konularıyla ilgilidir. Dolayısıyla, devletin ve kurumların temel direkleridir; kıymetini bilmek gerekir. Aslında ne yapılmak istendiğini biz çok iyi görüyor ve anlıyoruz. Onun için, bizim yapmak istediğimiz, konuları yakından takip edemeyen, iktidarı destekleyen kesimlerin ve yüce Türk milletinin dikkatini çekmektir.

Değerli milletvekilleri, siyasi, sosyal ve hukuki bir örgüt olan devlet yönetimi bir emanettir. Emaneti alan kişi, emin bir kişi olmasının yanında istişareyi de esas alan kişi olmalıdır. Yönetim kadrolarında yer alanların bilgili, liyakatli, eğitimli ve özellikle ahlaklı olmaları, Türk devlet geleneğinin temel esaslarındandır. Binlerce yıllık tecrübenin sonucunda tespit edilen bu kurallar aslında evrensel kurallarla da uyumludur. Devletin sahibi millettir, hükümetler veya cumhurbaşkanları devletin sahibi değildir, emanetçidir. Emanete sahip çıkarken de iyi işlerin yanında, kötü işlerin karşısında olmaları gerekir. Bu hâliyle 5'inci maddede de kanun teklifinin tümüne de "evet" diyemeyeceğimizi bildiririm.

Adaletle ilgili güncel bir konuya kısaca değinmek istiyorum: Pazar günü İstanbul'da kapısında "Adalet Sarayı" yazan büyük bir binanın 6'ncı katında yedi saat geçirdik. Sayıştay raporlarını detaylı inceleyen, özellikle belediyelerdeki yolsuzlukları ortaya çıkaran çok faydalı bir gazeteci, Yeniçağ gazetesi yazarı Murat Ağirel'in yanındaydık. Diğer 5 milletvekili arkadaşla birlikte süreci takip ettik. Ne yazık ki skandal bir kararlar karşılaştık. Verilen uzun süreli aradan sonra, kararın açıklanacağı duruşma salonuna avukatlar ve milletvekili arkadaşlardan Ahmet Çelik ve Ümit Beyaz'la beraber girdik. Duruşma hâkimi Murat'a hitaben sadece "Tutuklandın." dedi, karar okunmadı. Kâtipler tutanakları imza için dışarı getirdiler. 11 sayfalık kararın fotokopisi yanımdadır. Görüldü ki uzunca kararın 9'uncu ve 10'uncu sayfalarında "derhâl serbest bırakılması", 10'uncu sayfanın devamında ise "tutuklanması" diye yazıyor.

Açık şekilde anlaşılacağı gibi, karardan hangisinin geçerli olacağına duruşma hâkimince değil, dışarıdan beklenen ve muhtemelen o uzun süreli arada gelen talimatla karar verilmesi uygun görülmüştür. Bu durumu, hiçbir kimse -yetkisi ne olursa olsun- başka türlü açıklayamaz, suçu kâtiplere veya başka birine de atamaz. Biz, milletvekili arkadaşlarla birlikte buna şahidiz, şahit olduğumuzu da her yerde, her ortamda, her zaman söylemeye devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım, selamlayalım.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Kapısında "Adalet Sarayı" yazan binalarda hukuka bağlı, adaletle karar verecek hâkim yoktur kanaati yayılınca, bu düşünce Türk milletine yapılabilecek en büyük kötülük olur. Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünde konuyu dile getirerek ülkeyi yönetenlerin dikkatini çekmek istiyorum; Adalet Bakanını da acılen, Pelikan, Menzilci ya da başka bir cemaatin Adliye'yi ele geçirmesine engel olmaya çağırıyor, Genel Kurula saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerge üzerinde söz isteyen Adıyaman Milletvekilimiz Sayın Abdurrahman Tutdere. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 196 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, teklifin 5'inci maddesinde, Kimlik Bildirme Kanunu'nun 6'ncı maddesine yapılacak bir ekleme var. Bu eklenecek fıkra, aslında, çağımızın gelişen teknolojisine, gelişen koşullarına uygun bir düzenlemedir, uygun bir eklemedir, bunun olması gerekiyor. Ancak, burada, bu fıkra, kanunun kendi içerisinde bir çelişki yaratacaktır. Mevcut düzenlemede kimlik bildirilmesi gereken işleticilerin, kimlikleri bildirirken, genel kolluğa bildirirken mahalle ve köy muhtarına onaylatması şartı vardı ancak burada onay şartı kaldırılıyor. Aslında burada muhtarların yetkileri biraz kırılmış gibi görünüyor ancak bu hâliyle de olsa bu düzenlemenin olması uygundur, olumlu buluyoruz.

Bunun dışında, değerli milletvekilleri, özellikle 6'ncı maddede -biraz önce, Genel Kurulda, benden önceki konuşmacılar da bahsetti- özellikle gazilerimizin durumunu yakından ilgilendiren bir düzenleme geliyor. Bu düzenleme de geliş itibarıyla, teklifte bulunması itibarıyla anlamlı ancak bu düzenleme de tek başına gazilerimizin -görev ve harp malullüğü bulunan gazilerimizin- sorunlarını ortadan kaldırmaya yetmeyecektir. Bunun sebebi şu: Bunun sebebi, iktidarın torba kanun tekniğinden bir türlü vazgeçmemesi.

Şimdi, kanunun bütünlüğünü bozacak şekilde, sadece torba kanuna birtakım eklemeler yaparak biz mevcut sorunları çözemiyoruz. İşte burada; madem gazilerimizin malullük aylıklarıyla birlikte yaşlılık aylığı alabilmeleri için önündeki engelleri kaldırmak, onların ekonomik anlamda hayat seviyelerini yükseltmek adına bir teklif getiriyorsunuz, o zaman gazilerimizin şu anda yaşadığı diğer sorunları ortadan kaldıracak şekilde kapsamı biraz genişletmeniz gerekirdi.

Mesela ne yapılabilirdi? Şimdi, buradaki düzenlemeye göre bütün gaziler maluliyet olarak eşit kabul edilmiş oluyor. Hâlbuki öyle değil. Gaziler aynı zamanda birer engelli -maluliyet oranları yüzdelikler olarak değişkenlik gösterebiliyor- gözünü kaybeden var, bacağına kaybeden var, iki gözünü kaybeden var. Dolayısıyla bunların yaşlılık aylığı alırken ödeyecekleri primler ve sigortalı gün sayısının kademesi olması gerekiyordu, bu şekilde bir düzenleme yapılması gerekiyordu. Mevcut hâliyle bu yasa

çıkısa dahi sorun çözölemeyecek.

Bunun dışında, yine, gazilerimizin almış olduğu şeref aylıkları var. Şeref aylığı alan gazi, eğer sigortalı başka bir işte çalışırsa aylığının yarısını alabiliyor. Şeref aylığı, normalde sigortalı çalışmanın dışında bir şey. Peki, çalışıyor diye bunun aylığının yarısını kesmek hangi hukuk mantığıyla açıklanabilir, hangi anlayışla açıklanabilir? (CHP sıralarından alkışlar) Hiçbir mantığı yok. Madem getirdiniz, bunu da torbanın bir tarafına koysaydınız, bu mağduriyet de giderilmiş olsaydı; bunlar yok. Dolayısıyla, bu 2 kanun maddesi, evet, lazım, gerekli ama eksiktir. Biz bu eksikliğin de bu aşamada giderilmesini talep ediyoruz.

Komisyon görüşmelerinde, özellikle gazilerimize ilişkin bu eksiklikleri arkadaşlarımız dile getirdiklerinde “Genel Kurulda düzelteceğiz.” demiştiniz. Bekliyorum, Genel Kurulda iktidar partisi bu konudaki eksikliği giderecek teklifi verecek mi vermeyecek mi; hep birlikte göreceğiz.

Değerli milletvekilleri, bir de bu torbanın, bu teklifin 2'nci maddesinde -özellikle deprem sonrasında- doğal afetlerden etkilenen vatandaşlarımızın elektrik ve doğal gaz borçlarının bir yıl ertelenmesi, faizlerinin devlet tarafından ödenmesi var; doğru, ancak biz isterdik ki -bütün uzmanlar aylarca söyledi Türkiye'deki deprem gerçeğini- deprem öncesi yapılabilecek tedbirlere ilişkin de kanun getirin.

Ben, kendi seçim bölgemden örnek vereyim: 2017'de, 2018'de Adıyaman 2 deprem yaşadı. Samsat bölgesinde henüz 2'nci etap konutlar teslim edilemedi. Aradan iki yıl geçmiş, insanlar daha konutlarına ulaşamadılar, yerleşemediler. İmardan kaynaklı sorunlar var; zarar gören köylerdeki vatandaşlarımızın konut sorunlarının nasıl çözüleceğine ilişkin mevzuattan kaynaklı sorunlar var. O sorunları da getirmeniz gerekiyor. Eğer bu sorunları, depremle ilgili alınabilecek tedbirleri, bir bütün olarak, kendi mecrasında, kanun bütünlüğü içerisinde tartışamazsak eksik kalıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Elektrik faturasını ödemeyi getiriyorsunuz, evlerine iki yıldan beri kavuşamayan vatandaşlarımızın bu sorunlarının nasıl çözüleceği konusunda bir çalışma yapmıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, Sivrice depreminden sonra, Adıyaman'ın Sincik, Gerger ve Tillo başta olmak üzere birçok bölgesinde ciddi maddi hasarlar meydana geldi. Şu anda, AFAD İl Müdürlüğünün yapmış olduğu tespate göre, 500'e yakın konut hasarlı, ağır hasarlı ancak bir gün, ne yandaş medyada Adıyaman deprem bölgesi olarak geçti ne bu kürsülerde ne de Hükümet sözcülerinin ifadelerinde; Adıyaman unutuldu, ihmal edildi. Biz, eğer bu indirim gerçekleşecekse Adıyaman'daki hemşehrilerimizin de bu indirimden faydalanmalarını talep ediyoruz. Elâzığ'daki, Malatya'daki vatandaşlarımızın kamu bankalarına olan borçları ertelendi ancak Adıyaman'la ilgili herhangi bir çalışma yapılmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Buradan, milletin Meclisinden sesleniyoruz: Adıyaman'daki de Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, o da deprem mağduru. Dolayısıyla onun mağduriyetini de giderecek şekilde çalışmaları, düzenlemeleri yapmasını Hükümetten bekliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşölmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde bulunan “ve” ibaresinin “ile” olarak değıştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Züleyha Gülüm	Rıdvan Turan	Kemal Bülbül
İstanbul	Mersin	Antalya
Abdullah Koç	Erdal Aydemir	Mahmut Celadet Gaydalı
Ağrı	Bingöl	Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Mersin Milletvekilimiz Sayın Rıdvan Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekran karşısında bizi izleyen halkımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yine, bütün meselelerimizde olduğu gibi, zannediyorum coronavirus hadisesinde de ifrat ile tefrit arasında kalmaya başladık. Kimileri açısından belki ağırlığından daha fazla önemli olarak sunulan, kimileri tarafındansa böyle vakayıradiyeden, gelip geçecek kısa dönemli bir mesele olarak ele alınıyor. Aslında biz hastalığın bir boyutunu görüyoruz yani kişiye ilişkin, tekil şahsa ilişkin, ölüme kadar varan bir boyutundan haberdarız ama bununla birlikte, bilmek gerekir ki art arda gelecek işsizler, işsizler

ordusu, belki yüz binlerce insanın işsiz kalması, bunların yaratacağı toplumsal travmalar, bunun sonucunda ortaya çıkacak olan pek çok farklı bireysel ve toplumsal travmatik süreçle, yalnızca virüsün kişide sebep olduğu şeyle değil, onu çok daha aşan bir toplumsal problemle karşı karşıya kalma ihtimalimiz var. Bunu biraz daha, o açıdan, ciddi ele almakta fayda var diye düşünüyorum.

Bakanlık çalışıyor, bunun farkındayız. Ama o kadar önemli ki dün, biliyorsunuz, Dünya Sağlık Örgütü de "pandemi" olarak sundu problemi. Pandemi teşhisinin konulduğu yerde örneğin Sağlık Bakanlığının Türk Tabipleri Birliğini bir paydaş olarak görmemesi anlaşılabilir bir şey değil. Pandemi yani küresel düzeyde tehdit olan, küresel düzeyde ciddi bir risk söz konusu demek. Hâl böyleyken tabip odaları, özellikle Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Bakanlıktan defaatle randevu istemiş olmasına rağmen Bakanlık bir türlü görüşmüyor. Meseleye bu tarzda bakıldığında yani partizan bir zaviyeden bu mesele anlaşılmaya ya da yönetilmeye çalışıldığında emin olun ki çok ciddi sorunlarla karşı karşıya kalacağız. Örneğin şunu anlamak mümkün değil: Okullar neden kapatılmaz? Askerî birliklerde neden bu meseleye ilişkin önlemler geliştirilmez? Cezaevleri, insanların pek çok stres faktörüyle iç içe yaşadığı, kötü beslendiği ve 250 bin kişilik olduğu hâlde 280 bin civarında tutsağın yaşadığı, 800 bebeğin olduğu ortamlar; örneğin, bunlara ilişkin neden bir acil eylem planı yürürlüğe konulmaz? Bunları anlayabilmek mümkün değil değerli arkadaşlar. Dolayısıyla ben iktidarı ve Bakanlığı bu konuda tekrar uyarırken bu meselenin ciddiyetinin yeterince kavranabildiğini düşünmediğimi bir kez daha buradan ifade etmek istiyorum. Allah sonumuzu hayır ede!

Şimdi, torba yasanın torbalığına ilişkin pek çok şey söylendi. Burada özellikle İşsizlik Sigortası Fonu'na dair bir girizgâh yapmanın çok anlamlı olacağı kanısındayım. Arkadaşlar, işçinin asgari ücretinden kesilen primlerle oluşturulan İşsizlik Sigortası Fonu'ndan işverene asgari ücret desteği olarak verilecek yani böylece işçi sınıfı 1 defa değil 2 defa sömürülmüş olacak. Bizim memlekette "Hamam suyuyla dost gönüllük." diye bir laf var, iktidar hamam suyuyla dost gönüllüyor. İktidar eğer işverene bir asgari ücret desteğinde bulunacaksa mesela o havuzlarından bulunabilirler; değil mi? Örneğin sarayın giderlerinden, sarayın bütçesinden böyle bir destekte bulunabilirler ama zaten asgari ücret, adı üzerinde asgari ve bir yaşam standardı sunmayan bir ücret. Buna rağmen, buradan, oluşan fondan –ki bunlar işçilerin insanca yaşayabilmesi için, karınca kararınca destek olsun diye oluşturulmuş olan mekanizmalar- şimdi, tutup da işverene destekte bulunmak siyaseten hiç vicdani ve ahlaki değil değerli arkadaşlar. Yani aslında halk olarak sermayeye demiş oluyoruz ki: Ya, kurban olayım şu parayı al, sen bana bu parayı daha sonra maaş olarak, asgari ücret olarak geri ver. Arkadaşlar, burada etik açıdan çok önemli, çok temelli problemler var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Turan, tamamlıyoruz.

RIDVAN TURAN (Devamla) - Zaten iş gücü maliyetini düşürmek için elinizden geleni yaptınız. Asgari Ücret Tespit Komisyonunun nasıl çalıştığını, sarı sendikaların bu işe nasıl teşne olduğunu ve sefalet ücretinin asgari ücret olarak sunulduğunu görüyoruz. Hâl böyleyken bir de bunun içerisinde işverene destekte bulunmak, açıkçası en alttakilere "Ölün kardeşim." demektir. Yani aşağıdan yukarıya -ilk konuşmamda ifade ettiğim şey tam da buydu- bir servet transferinin iktidar eliyle yapılan biçimidir ki bunu asla ve asla kabul etmek mümkün değildir değerli arkadaşlar; bu, korporatist bir zihniyettir. Burada, derin sınıfsal ayrımlar, derin sınıfsal çelişkiler vardır ama iktidar ve sermaye kendi çıkarına olan her şeyi memleketin çıkarına olarak gösterme eğilimindedir. Bu, İdlib savaşında da böyledir, krizin çözümünde de böyledir, iktidarın bütün politikalarında da böyledir.

Dolayısıyla biz bu konuda iktidarın atmış olduğu adımı kesinlikle yanlış bulduğumuzu bir kez daha ifade edip İşsizlik Sigortası Fonu'nun yağmalanmasına "evet" demeyeceğimizi tekrar belirtmek istiyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde yer alan "yukarıda belirtilen süre içerisinde" ibaresinin "üç gün içinde" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Arzu Erdem	Kamil Aydın	Mehmet Celal Fendoğlu
İstanbul	Erzurum	Malatya
Ramazan Kaşlı	Baki Şimşek	Yaşar Karadağ
Aksaray	Mersin	Iğdır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Erzurum Milletvekili Sayın Kamil Aydın. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Aydın.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 12 Mart 2020. İstiklal Marşı'mızın kabulünün 99'uncu ve Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yılını şanlı şerefle idrak ediyoruz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

8 Marttan bugüne kadarki yasama faaliyetlerinde Dünya Kadınlar Günü içerikli tebriklere, kutlamalara ve konuşmalara büyük bir memnuniyetle tanıklık ettik. Bu bağlamda, dünden bugüne yaptıklarıyla tarihe not düşerek yüce Türk milletinin mâşerî

vicdanında müstesna yer edinen kahraman kadınlarımızı sevgi, saygı, minnet ve rahmetle yâd ediyoruz.

Bugünün anlamına binaen, özellikle söz konusu vatan olduğunda her şeyi tefferruat gören 2 kadın abide şahsiyetten bahsetmek istiyorum. Bunlardan birincisi Fatma Seher Erden, namıdiğer Kara Fatma'dır. 1888 Erzurum doğumlu Kara Fatma, eşi binbaşı Ahmet Bey'i Sarıkamış Harekâtı'nda şehit vermiş ve kendisi ondan sonra millî müfreze komutanı olarak onbaşı, çavuş, üsteğmenliğe kadar Millî Mücadele'de yer almıştı. İzmir, Sakarya, Dumlupınar ve Bursa başta olmak üzere Millî Mücadele'nin birçok cephesinde kahramanca ve kadınca yer almıştır. Çavuşluktan üsteğmenliğe kadar süren kahraman askerî yaşamı devamında, 2 Temmuz 1955'te, sivil yaşamı da 67 yaşındayken darülacezede son bulmuştu. Emekli maaşını dahi Kızılaya bağışlayan Fatma Seher Hanım Kasımpaşa'daki Kulaksız Mezarlığı'nda şimdi huzur içinde yatmaktadır.

Sayın milletvekilleri, 93 Harbi'nde düşman tabyalara dayandığında ağır yaralı Hasan kardeşini ve 3 aylık yavrusunu bırakıp kardeşinin silahını kaptığı gibi Aziziye Tabyalarına hücum eden diğer bir kadın kahramanımız Nene Hatun'dur. Hayatının sonraki döneminde de felçli kızına ve yaşlı kocasına bakarak kahramanlığını sürdürmüş, hatta teklif edilen yardımı kabul etmeyip çalışabileceği bir iş talebinde bulunmuştur.

Sayın milletvekilleri, tecrübeyle sabit, dilimize dolanan birtakım ifadeler vardır. Örneğin, "Aşk ağlatır, dert söyler." veya "Dertli söyleyen olur." gibi. Âşık olup dertlenen ve dertlerini sazına, sözüne döken edebiyatımızın en köklü ve en eski geleneği olan âşıklık, ozanlık geleneğinin önemli bir temsilcisi, kıymetli hemşehrîm Âşık Sümmanî'nin dizeleri şöyle der:

"Ervah-ı ezelden levh-i kalemden,

Bu benim bahtımı kara yazmışlar.

Bilirim güldürmez devr-i âlemde,

Bir günümü yüz bin zara yazmışlar.

Olaydım dünyada ikbali yaver,

El etsem sevdiğim acep kim ne der,

Bilmem tecelli mi yoksa ki kader,

Beni bir vefasız yâre yazmışlar

Yazanlar Leyla'yı mecnun kitabın,

Sümmanî'yi bir kenara yazmışlar."

Bu dizelerle birlikte, 93 Harbi'nden sonra onlarca yıl "son nefes, son nefer" diyerek vatan savunmasında bulunmuş ve göçleri göç edip göçleri yola dizme pahasına, fakruzaruret içerisinde dahi vatan toprağından vazgeçmeden mücadele etmiş şeheda torunları, aziz hemşehrîlerimin kurtuluş coşkusunu canıgönülden kutluyorum.

Sayın milletvekilleri, Sümmanî'nin ifadesiyle, en soğuk, en yüksek ve bir kenara yazılan dadaşlar diyarı Erzurumlu bir kardeşiniz olarak şunu ifade etmek isterim ki: Bu kurtuluş yıl dönümü vesilesiyle, kadim şehrimizin son aylarda yaşadığı sıkıntılardan bir an önce rahatlaması en kalbî temennimizdir. Çünkü Erzurum'un, şu günlerde, Türkiye'nin büyük bir özveriyle, göç, sağlık sınavından geçtiği bir süreçte, doğuyu batıya taşıyan göç güzergâhında olmasından dolayı, sağlık, istihdam ve kamu yatırımları konusunda talepleri ölçülü ve seviyeli bir biçimde devam etmektedir. Bunları birkaç alt başlıkta ifade etmek gerekirse:

1) Deprem bölgesi olması hasebiyle, merkezî ve yerel yönetimlerimizin ilimizdeki kentsel dönüşüm sürecini hızlandırarak düşük maliyetli konut teminine devam etmesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydın, tamamlayalım.

KAMİL AYDIN (Devamla) – 2) Tarım ve hayvancılık odaklı sağlanan destek girişimlerinin artırılarak sürekli bir hâle getirilmesi çok önemlidir.

3) İstanbul'a mesafesi birçok ülkeden daha uzak olan Erzurum'dan veya Erzurum'a kış boyunca sıkıntılı ve pahalı seyreden uçak seferlerinin ve ücretlerinin bir an önce dengelenmesi ziyadesiyle bizleri memnun edecektir.

4) Müjde beklediğimiz diğer bir önemli altyapı hizmeti olan yüksek hızlı trenin uzayarak Erzincan'a kadar programa alınması bizleri ziyadesiyle mutlu etmiştir. Emeği geçenlere şükranlarımızı sunuyoruz ve bunun yarım bırakılmadan Erzurum-Kars hattına kadar uzatılması samimi talebimizdir.

Son olarak, ağır mevsim şartları itibarıyla -kanayan diğer bir yara da- 2017'de kanun teklifimizle ifade ettiğimiz yüksek doğal gaz tüketim maliyetlerinin bu zor ve uzak şehre reva görülmemesidir der, yüce heyetinizi saygılarımla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Gerçi, güzel bir alkış da gelmişti ama önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

6'ncı madde üzerinde 3 önerge bulunmaktadır. Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2633) sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 6: 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 4'üncü maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak, bu kapsamdakilerden yaralanma tarihi/terhis tarihinden sonra geçen çalışmaları esas alındığında 13/7/1953 tarihli ve 1053 sayılı Vazife Malullüklerinin Nevileri ile Dereceleri Hakkında Nizamnameye göre;

1 ve 2. derece olanlar en az 15 yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 3600 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak şartıyla,

3 ve 4. derece olanlar en az 17 yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 4200 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak şartıyla,

5 ve 6. Derece olanlar en az 20 yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 5000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak şartıyla,

talepleri halinde ayrıca yaşlılık aylığından da yararlanırlar."

Mehmet Ali Çelebi

Müzeyyen Şevkin

Gamze Taşcier

İzmir

Adana

Ankara

Emine Gülizar Emecan

Sevda Erdan Kılıç

İstanbul

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekilimiz Sayın Mehmet Ali Çelebi. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Çelebi.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Gazilerimizin hayata dair kısık sesle söylemeye çalıştıkları bir yaşam türküsü vardır dillerinde ancak bu madde bu şekilde geçerse işte o türküyü susturmuş olacağız şimdi, eksik düzenleme nedeniyle.

İllerinize dağılacaksınız değerli vekiller, gittiğinizde de benim anlatacağım hususları gazilerimize bir sorun; sizlerin gözlerinize bakacaklar ve siz de şunu diyeceksiniz: "Keşke bunu böyle geçirmeseymişiz." Şimdi, gazilerimiz malul maaşı alıyorlar ve gazi oldukları andan itibaren kamuda çalışabilir durumda olanlara iş hakkı veriliyor. Gazi oldum, kamuda işe başladım; 2013 yılına kadar, engelli statüsünden, Engellilik Yasası'ndan faydalanarak on beş yılda emekli olabiliyorlardı ama 2013 yılında, Komisyonunda dahi görüşülmemiş bir önergeyle burada bu değiştirildi. Ve gazilerimize ne denildi biliyor musunuz? "Biz size malul maaşı bağladık ve sizin engellilik statünüzü kaldırdık, 60 yaşınıza kadar çalışın." Ya, iki kolu, bacağı yok, gözü yok; "60 yaşına kadar çalış..." Böyle bir şey olabilir mi? Bunu söyledik. Dört aydır da dilimizde tüy bitti, "Bu yanlıştır; yapmayın, etmeyin." diye. Şimdi, "Yirmi sene yapalım." dediniz yani on beş yıl olanı önce bozdunuz, şimdi de "Yirmi sene yapalım." diyorsunuz, burada ciddi yanlışlar var.

Şimdi, üç sorun var bu düzenlemeyle ilgili, üç sorun. Bir: Silinen primler. İki: Engellilik oranının dikkate alınmaması. Üç: Kesilen maaşlar. Tek tek ele alacağım bunları.

Silinen primler: Değerli vekiller, şimdi gazilik başlangıç tarihi hukuken ne olmalı, yaralandığı tarih mi? Öyle olmalı değil mi, öyle düşünüyoruz ama öyle değil. Gazilik maaşının bağlandığı tarih, hukuken gazilik başlangıcı olarak kabul ediliyor yani gaziliğini bir şekilde geç almış bir vatandaşımız mağdur oluyor. Gaziliğini yirmi sene sonra bile alan var.

Şimdi, nasıl mağduriyet yaratıyor, onu anlatacağım size. Bakın, şimdi, silinen primler... Şu, yaralanma ibaresi -şekille gösteriyorum- bu da gazilik maaşının başladığı tarih olsun. Şimdi, bu iki üç yıl belki önemsiz gelebilecek size ama yirmi yıldan düşecek bu, o yüzden önemli. Yani askere başlamadan önce kişi çalışmış, primini cebinden ödemiş askere gelmeden önce, askerde gazi olmuş, maaşı bağladığımız an bu iki üç yılı siliyoruz, "Çalışmamışsın sen." diyoruz ama gazinin kolu bacağı yok, bu iki üç yıl onun için çok önemli. Dolayısıyla silinen primlerden bir tanesi bu; askere gelmeden önce çalıştığı süreler, birincisi bu.

İkincisi daha vahim, o çok daha vahim. Şimdi, şöyle bir durum var: Burada yaralanmış, yirmi sekiz yıl geçmiş, böyle gazilerimiz var, yirmi sekiz yıl sonra gaziliğini almış. Neden? Doktor yanlış rapor vermiş. Ensesinden mermi girmiş, beyindeki mermi yirmi sene sonra saptanmış, gaziliğini o zaman almış; onun suçu ne? Yirmi sekiz yıl gazilik maaşı almıyor ve gazilik maaşı çok geç bağlandığı için, gazilik başlangıcı da burası sayıldığı için ne oluyor? Yirmi sekiz senelik primi siliniyor. Yaş olmuş 55, şimdi biz bu gazimize diyoruz ki: "Sen yirmi sene daha çalış." O kadar ömrü yok ki zaten. 55 yaşında sıfırlıyorsun yirmi sekiz yılını, cebinden prim ödemiş, "75'te emekli ol." diyorsun, mezarda emeklilik. Bu, kabul edilemez.

Şimdi, gazilerimiz yazıyorlar, bakın, söylüyorlar: "1986'da yaralandım, 2012'de gazilik aldım, 54 yaşındayım, sağ elim

bilekten yok, kalp hastasıyım, yirmi dört yılım siliniyor.” Sizlere gazilerimizin mesajları. “1993’te Şırnak’ta yaralandım, kafamda kurşun olduğu yirmi yıl sonra tespit edildi.” Geç gazilik aldıysa bu onun suçu mu? Bütün yirmi yılı gidiyor. Bakın, çok önemli: “Van Başkale’de askerdim, doktor para istedi, babam hamaldı, veremedim.” diyor, bana bunu söyledi. “Babam hamaldı, doktor para istedi, rapora yazmadı.” ve şu an 53 yaşında, yirmi sekiz senesi siliniyor, 73 yaşında emekli olacak; o kadar yaşayamaz zaten. 1990 yılında PKK’yla çatışmaya giriyor, 2007’de gazilik haklarına kavuşuyor, on bir yıl prim günü siliniyor bir gazimizin “Uzuv kaybı hariç, diz ve kolumdaki şarapnel parçalarının verdiği acıyı bir ben bilirim bir de Allah, verdikleri yüzde 25 zammı da geri alsınlar.” diyor. 1989’da yaralanıyor bir tanesi, müracaat süresi içerisinde başvuramamış, yönlendiren olmamış, gaziliğini çok geç alıyor, “6614 günüm siliniyor, yaş 53, sağ kalça protez, 500 metreyi zor yürüyorum.” diyor ve anlatırken bana ağladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Çelebi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Gazinin sözünü kesme Başkan.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) – Gaziyi ağılatmak ne demek değerli vekiller? Yani “Başımıza taş yağacak.” diyor ya Anadolu’da vatandaşlarımız, öyle bir durumdayız şu an. Dolayısıyla buradaki önerimiz şu, silinen primlerle ilgili: 5510 sayılı Kanun’un 38’inci maddesinde düzenleme yapılabilir bir; bunu yapabiliriz. İki: Gazilerimizin yaşlılık aylığı hak etmelerinde aylık bağlandığı tarihi esas almayıp yaralanma tarihini esas alırsak bu sorun çözülebilir.

Şimdi, 2’nci konu, engel oranı dikkate alınmıyor yani 1’inci derecede de var, 1 ile 6 derece arasında sıkıntılı yani 6 derece var, 1’inci dereceye de “Yirmi senede emekli ol.” diyoruz, 6’ncı dereceye de “Yirmi senede emekli ol.” diyoruz. Ama 1’inci derece dediğimiz nasıl biliyor musunuz? İki bacağı yok, gözü kör... Bir gazimiz şöyle anlattı...

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Mesele gazilerimiz Sayın Başkan.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakika daha müsaade ederseniz, çok önemli konu.

Eşi on beş sene bu gazimizi -gözü kör, 2 bacağı yok- işe götürmüş. Şimdi, bu yasa çıkarsa tekrar işe başlayacak, tekrar eşi bu şekilde götürüp çalıştıracak. Yani bu olmaz, bu eziyete döner değerli vekillerim, bunu düzeltmemiz gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlamak için veriyorum, lütfen...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) – Tamam Başkanım, hemen bitiriyorum.

Son cümle de şu: Maaşların kesilmiş olması da bir dezavantaj. Diyor ki bir gazimiz: “Şu an ben Sivas’ta yapılmakta olan hayvan pazarında, şantiyede, eksi 17 derecede çalışıyorum; kafamda kurşun, sırtımda bomba parçaları duruyor, soğukta çalışmıyorum ama mecbur kaldım maaşım kesildiği için.” Bugün İstiklal Marşı okuyorsak okumamıza vesile olan Mustafa Kemal Atatürk’ü, şehitlerimizi ve gazilerimizi unutmayalım diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Akbaşıoğlu, kısa bir açıklama talebiniz oldu.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi’nin görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, tabii, hatibi dinledik. Öncelikli olarak şunu söyleyeyim: 2013’teki bu düzenleme, o zaman AK PARTİ, CHP ve MHP’nin beraberce, konsensüsle yaptığı bir düzenlemedir. Burada teknik detaylarına girmek istemiyorum vakit yeterli olmadığı için. Bu, 2’nci kez emekli olmayla ilgili bir düzenlemedir. Burada birçok iyileştirmeler söz konusudur. Malullükle ilgili de tedavi görüp görmemesiyle ilgili, iyileşip iyileşmemesiyle ilgili duruma göre belirlilik söz konusu olduğundan daha farklı durumlar meydana gelmektedir. Teknik bir husustur, detaya girmek istemiyorum ama 2013 yılında beraberce, AK PARTİ, MHP ve CHP’nin ortak önergesiyle bu düzenleme yapılmıştır.

Teşekkür ederim.

Gazi ve şehitlerimizin aileleri bizim için baş tacıdır, gazilerimiz baş tacımızdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Gerekli her türlü düzenlemeyi, eksiklikleri zaten konsensüsle yaptık, yapıyoruz ve yapacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akçay, size de bir dakika süre veriyorum.

Buyurun.

54.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Akbaşıoğlu'nun da ifade ettiğı gibi, gazilerimizin bu malullük maaşında 2013 yılında Cumhuriyet Halk Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi ve AK PARTİ'yle birlikte Genel Kurulda verdiğimiz bir önergeyle yapılan düzenlemenin iz düşümü 6'ncı maddeyi görüşüyoruz. Bu, sorunu tamamen çözümüyor. Daha bir saat evvel toplantı yaptık Sayın Grup Başkan Vekilleriyle, Sayın Mehmet Ali Çelebi de vardı toplantıda; konuşmasında noksan bıraktı, efendim, Komisyonunda görüşülmedi de Genel Kurulda kabul edilip geçilmiş gibi. Cumhuriyet Halk Partisinin de imzası var o önergede, ortak önergedir. Bunu özellikle bir açıklığa kavuşturmak gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Mutabakata vardığımız husus da şudur: Bunu hakkaniyetli, eşit ve adil bir şekilde, Anayasa'ya da aykırı olmayacak bir şekilde, genel bir düzenleme hâlinde, düzenleyici etki analizini de yapmak suretiyle bu düzenlemeyi yapmak konusunda mutabık kaldık. Bu hususu da tutanaklara geçirmek istiyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Altay, siz de bir kısa söz talebinde bulundunuz, size de bir dakika söz veriyorum.

Buyurun.

55.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, bizim 2013'te çıkarılan bu kanuna destek vermemiz, biraz önce kürsüde konuşan milletvekilimizin taleplerini ortadan kaldırmaz. O günün şartlarında biz kanuna belli noktalarda destek vermişiz ama bu, milletvekilimizin söyledikleri yanlış anlamına gelmez. Milletvekilimiz, bir asker olarak, bir eski asker, şimdi bir siyasetçi olarak, gazilerimizin, şehit yakınlarımızın daha iyi şartlarda yaşamasını isteyen, yüreğı onlarla çarpan bir konuşma yapmıştır. Nitekim, biraz önce içeride de diğer siyasi parti gruplarıyla, gazilerimizin ve şehit yakınlarımızın sorunlarının çözümüne yönelik yapıcı, kalıcı, daha iyi kanun teklifleri için belli ortak çalışma yapmak gibi de bir karar almışsızdır. Durum bundan ibarettir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, müsaadenizle efendim, bir kısa...

BAŞKAN - Bitirelim mi tartışmayı?

Teknik bir açıklama yapacaksınız herhâlde.

Buyurun.

56.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tartışma değil de yani, konuyu, meseleyi açıklığa kavuşturmak bakımından ifade ediyorum.

Ben sayın konuşmacının konuşmasını eleştirmedim, sadece konuşmasında boş bırakılan bir noktaya temas ettim. Onu söylemesi gerekirdi çünkü yaptığımız toplantıda kendileri de olduğu için onu noksan bırakmayı maksatlı buldum açıkçası, onu da ifade edeyim. Yoksa, gazilerimizin bu meselede yaşadığı sorunları biz de Milliyetçi Hareket Partisi olarak gayet iyi biliyoruz. Bunun mutlaka düzeltilmesi gerekir. Burada bir noksanlık var, haksızlık var. Bunun da, dediğim gibi, anayasal, yasal, eşitlik, genellik ve hakkaniyet içerisinde çözülmesi konusunda gruplar olarak hemfikiriz, burada tartışılan veya mutabık kalmadığımız bir durum yok.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ederim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, idare olarak şöyle...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, yeter ama ya...

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, konu...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu Akbaşıoğlu bu kanunun bitmesini istemiyor arkadaş, vallahi de istemiyor, billahi de istemiyor ya!

BAŞKAN – Sayın Altay, lütfen bir saniye, belki önemli bir şey söyleyecektir Sayın Akbaşıoğlu.

Sayın Akbaşıoğlu, bir cümleyle rica edeyim.

57.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, malulen emekli olan gazilere otuz yıl görev yapmış gibi en üst noktadan aylık bağlandığına, emekli olmakla beraber "Tekrar çalışmak istiyorum." diyen gazilerle ilgili düzenleme getirildiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, Engin Bey de söz aldı, bir açıklamada bulundu.

BAŞKAN – Ona bir şey demedi ama Engin Bey de yani...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tabii tabii, şu açıklık, tavzih noktasında şunu söylemek istiyorum, kayda geçsin.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hemfikiriz, hemfikiriz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuda hepimiz zaten hemfikir olduğumuzu ifade ediyoruz.

Şöyle bir teknik durum var: Şimdi, malulen emekli olan gazimizle ilgili otuz yıl görev yapmış gibi en üst noktadan zaten aylık bağlanıyor, bir. İkinci olarak, aynı şekilde, emekli olmakla beraber “Ben çalışmaya devam etmek istiyorum. Tekrar çalışmak istiyorum.” diyen gazilerimizle ilgili bir düzenleme getiriliyor, kendilerine ikinci bir hak gelsin diye. Onun şartlarını bu kanun teklifi belirliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konunun dışında olan hususlarla ilgili de hep beraber zaten görüştük ve eksik kalan noktalar neyse bunu da beraber değerlendireceğimizi ifade ettik.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, gidereceğiz elbette. Peki, uzatmayalım artık, anlaşıldı konu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir izah getirdim, o kadar.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben de izah getireyim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Biz, bu 6'ncı madde yanlış demiyoruz, eksik diyoruz; kötü demiyoruz, olumsuz demiyoruz, kısmi bir iyileşme ama yetersiz dedik.

BAŞKAN – Tamam, peki, çok teşekkür ederim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ile 46 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2633) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 196) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 6- 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak, bu kapsamda engelli hale geldiği olayın gerçekleştiği tarihten sonra geçen çalışmaları esas alınanlardan;

a) Birinci Derece Engelliler (çalışma gücünün asgari %80'ini kaybetmiş olanlar) en az 15 yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 3600 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak,

b) İkinci Derece Engelliler (çalışma gücünün asgari %60'ını kaybetmiş olanlar) en az 17 yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 4200 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak,

c) Üçüncü Derece Engelliler (çalışma gücünün asgari %40'ını kaybetmiş olanlar) en az 20 yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 5000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak,

şartıyla talepleri halinde ayrıca yaşlılık aylığından yararlanırlar."

Arslan Kabukcuoğlu

Ahmet Çelik

Ayhan Altıntaş

Eskişehir

İstanbul

Ankara

İmam Hüseyin Filiz

İsmail Koncuk

Gaziantep

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz isteyen Adana Milletvekili Sayın İsmail Koncuk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Koncuk.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Resulayn'da 1 şehidimiz var, Hataylı bir şehidimiz; bu vesileyle şehidimize rahmet diliyorum. Tüm şehitlerimizi rahmetle, minnetle yâd ediyorum.

Bugün, İstiklal Marşı'nın kabulünün 99'uncu yıl dönümü. Bu vesileyle İstiklal Marşı şairimiz Mehmet Akif Ersoy'u rahmet, minnet ve duayla anıyorum.

Değerli milletvekilleri, aslında hepimizin mutabık olduğu bir konu yani bu Mecliste partilerin büyük bir çoğunluğu - diyelim- bu madde konusunda mutabık. Eksikliği olduğu konusunda AK PARTİ Grubunun da mutabık olduğunu düşünüyoruz. Bunu söylemeseler bile bu konuda bir eksiklik olduğunu düşündüklerini zannediyorum.

Mehmet Ali Çelebi, eski bir asker olma sıfatıyla konuya da hâkim bir kardeşimiz, son derece güzel bir konuşma yaptı; bu maddedeki eksiklikleri, tamamlanması gereken yönleri tek tek burada ifade etti; son derece makul teklifler getirdi. Bu madde, bir mutabakatla geçmişte düzenlenmiş olabilir ama bu eksikler yine bir mutabakatla giderilebilir. Şunda bir hata var mı: "Gazinin yaralanmış olduğu tarihin esas alınması." Bunda bir hata var mı? Bunda bir mantıksızlık var mı? Yok. Kaldı ki maaşın bağlanmaya hak kazandığı tarih, gaziliğe hak kazandığı tarih; değil mi? Üç yıl, beş yıl, on yıl, yirmi yıl, yirmi sekiz yıl olduğunu söyledi.

Şimdi biz, bu problemi görmezden gelerek, bunun bir problem olduğunu bilerek bu eksikliği bu kanunda tamamlamayacağız mı? Hepimiz mesulüz; önce, iktidar partisi bundan mesul, kanun maddesini düzenleyen iktidar partisinin milletvekilleri bundan mesul olur. Bu konu, bu madde böyle geçebilir ama bu problem bundan sonraki süreçte de vicdanları karartmaya -tartışılmaya- devam edecek ya da engellilik oranı bizim verdiğimiz teklifte de İYİ PARTİ olarak verdiğimiz teklifte de ifade edilmiş, engellilik oranlarının dikkate alınması mümkün burada, bunu yapabiliriz. Yani on beş yılı bütün engelliler için verelim demiyoruz, yüzde 40 engelli olanlara yirmi yıl, işte yüzde 80 engelli olanlara on beş yıl şeklinde, sizin de takdir edeceğiniz bir düzenleme burada yapılabilir, bu problem ortadan kaldırılır.

Değerli milletvekilleri, burada aslında neyin pazarlığını yaptığımızı anlamıyorum ben. Neyin pazarlığını yapıyoruz? Gaziliğin pazarlığı olabilir mi?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Kim yapıyor yahu?

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Şu anda yapıyoruz, şu anda yapıyoruz. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Bu maddenin eksik yönleri belli, gelin... Gerçekten gaziliğin pazarlığı olmaz, bir bedeli olmaz bunun, bir bedel biçemeyiz, hiçbiriniz biçemezsiniz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ya İsmail Bey, ikinci emeklilikle ilgili bir husus ya!

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Maddenin eksik yönünü...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İkinci emeklilikle ilgili bir şey, gazilikle ilgili değil ya! Karıştırıyorsunuz.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Efendim?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Gazilikle ilgili değil bu madde, ikinci emeklilikle ilgili.

BAŞKAN – Karşılıklı olmasın, karşılıklı olmasın.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Anlıyorum efendim, problem yok.

BAŞKAN – Sayın Koncuk, siz Genel Kurula hitap edin, karşılıklı olmasın.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Karıştırıyorsunuz.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Hayır, hayır; aynı şey, aynı şey.

BAŞKAN – Rica ediyorum, böyle bir usul yok değerli arkadaşlar.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ya bir dakika, siz gaziliği anlatıyorsunuz.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Aynı şey, aynı şey.

BAŞKAN – Hatibe müdahale etmeyin, rica ediyorum.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Neticede gazilerimize verdiğimiz bir hak.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ya gaziliğe verilmiş, gazilikle ilgili bir sorun yok.

BAŞKAN – Sayın Güler, Sayın Güler...

İSMAİL KONCUK (Devamla) – O ayrı mesele; gazilik maaşından bahsetmiyorum.

BAŞKAN – Sayın Koncuk, siz niye ikili konuşuyorsunuz? Genel Kurula hitap edin.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Abdullah Bey söylediğimi anlamıyor, izah etmek durumundayım.

BAŞKAN – Hayır, sizin muhatabınız Genel Kurul.

Buyurun.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Neticede öğretmenim de aynı zamanda Sayın Başkanım, yani öyle bir yükümlülüğüm var.

BAŞKAN – Olsun ama böyle bir sürü milletvekili var, sizin muhatabınız Genel Kurul, rica ediyorum.

Sayın Güler, lütfen...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Biz çıkalım konuşsunlar Başkanım.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Yok, estağfurullah, saygı duyarım.

BAŞKAN – Sayın Koncuk, süreniz doluyor.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Bir art niyet olduğunu düşünmüyorum, bir yanlış anlama olabilir, art niyet yok.

BAŞKAN - Sürenizi iyi kullanın Sayın Koncuk.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; gelin, bundan sonra da gerçekten tartışılacak olan bu problemi ortadan kaldıralım. Şuradan konuşacak bir arkadaşımız, yaralandığı süreden itibaren bu hakkın verilmemesini nasıl izah edebilir veya gazilikten önceki çalışma süresinin yaşlılık aylığı bağlanmasında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Süre bitti Sayın Koncuk.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Bir dakikam...

BAŞKAN – Var ama siz o süreyi Sayın Güler’le harcadınız.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Efendim, bizden kaynaklandı.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Önemli konu Başkanım, bu konu önemli.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bir dakika verelim Başkanım.

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın ama Genel Kurula hitap edin.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Dolayısıyla, burada gazilerimize mutlaka hepimiz ihtimam gösteriyoruz. Bu ihtimamı, bu kanuni düzenlemedeki bu eksiklikler yönünden de gösterebilirsek gerçekten hayırlı bir faaliyete hep birlikte imza atmış oluruz diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinde bulunan “ve” ibaresinin “ile” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Züleyha Gülüm	Kemal Peköz	Mahmut Celadet Gaydalı
İstanbul	Adana	Bitlis
Kemal Bülbül	Erdal Aydemir	Abdullah Koç
Antalya	Bingöl	Ağrı

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekilimiz Sayın Kemal Peköz. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Peköz.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meclisi saygıyla selamlıyorum. 196 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesi üzerine konuşmak için grubum adına söz aldım.

Madde, genellikle olumlu şeyleri ifade etmekle birlikte esas olan, savaş politikalarının yarattığı acı ve mağduriyetlerin sonlanmasının önemini -mutlaka- barışın değerini bir kez daha vurgulayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, arkadaşlarımız dün kısmen anlattı, Türkiye’de her gün “Bu kadarı da olmaz, herhâlde bu farklı bir

şeydir, bu olmayacak bir şeydir.” diyoruz ama her gün farklı bir şeyle karşı karşıya, yüz yüze kalıyoruz. Bugün de yine Urfa’da, Şırnak’ta ve Diyarbakır’da avukat arkadaşlarımız ve Cizre Belediye Başkanımız yalancı, iftiracı ve itirafçıların ifadeleriyle gözaltına alındılar ve her gün buna benzer olayları yaşamaya devam ediyoruz. İktidarın bundan vazgeçmemesi hâlinde Türkiye’de sükûnetin, barışın, olumlu bir ortamın sağlanması söz konusu olamayacaktır.

Değerli arkadaşlar, Berkin Elvan’ı herkes tanıyor artık, hepiniz tanıyorsunuz, gündeme sık sık geldi. Gezi Parkı protestoları sırasında sabahleyin evinden çıkıp ekmek almaya giderken polisin sıkıtığı gaz kurşunuyla beyninden yaralandı ve uzun süre hastanede kaldıktan sonra yaşamını yitirdi. Annesi dün mezarının başında açıklama yaparken, anma yaparken diyordu ki: “Berkin’in katillerinin bulunması ve katillerinin cezalandırılması bizim acımızı yok etmeyecektir ama ben oğlumun mezarına bir daha geldiğim zaman ‘Senin katilin bulundu ve cezası belli oldu.’ diyebilmek istiyorum. Onun için bunu talep ediyorum.” Bunu bir anneye çok görmeyin. Her ne kadar annesini mitinglerde yuhallattıysanız da en azından bu dönemde katilin cezasını almasını sağlayın da -hiç değilse engel olmayın- annesi bunu oğluna söyleyebilsin.

Değerli arkadaşlar, Grup Yorum üyeleri iki yüz yetmiş güne yakındır ölüm orucundalar. İstekleri son derece açık ve net; türkülerini söylemek istiyorlar, faaliyetlerini yürüttükleri kültür merkezinde her gün baskıyla karşı karşıya kalmak istemiyorlar. Yine, bir iftiracı itirafçının ifadesiyle, başka hiçbir delil olmadan ağırlaştırılmış müebbet hapse çarptırılmış arkadaşlarının yeniden yargılanmasını istiyorlar ama buna karşılık, bunların yerine getirilebilir şeyler olduğunu bildiğimiz hâlde dün zorla alındılar, Ümraniye’de Araştırma Hastanesindeler. Biraz önce de zorla müdahale edilmek üzere yoğun bakım ünitelerine alındılar. Bunların yoğun bakım ünitelerine alınıp zorla beslenmeye kalkılması ölümlerine sebep olabilir. Bunu sağlamaktansa bunların ileri sürdükleri isteklerinin yerine getirilmesi çok daha iyi olur, insani bir davranış olur, insan hakları açısından da buna böyle bakmak gerekir.

Değerli arkadaşlar, geçen gün yine “Bu kadarı da olmaz.” dediğimiz bir olay yaşandı: Muş’un Varto ilçesinden olan Zeynel Abidin Han, Almanya’da yaşadığı sırada bir kalp krizi sonucu yaşamını yitirdi. Cenazesi vasiyeti üzerine Türkiye’ye getirildi, Muş’un Varto ilçesine götürülmek üzere havaalanında Muş Belediyesine ait bir ambulansla yola çıkarıldı ancak yolda Muş Belediye Başkan Yardımcısının talimatıyla ambulans durduruldu, cenaze ambulansından indirildi ve yarım saat bekletildikten sonra bir kamyonetin arkasına konarak Muş’tan Varto’ya götürüldü ve toprağa verildi. Aynı gün, kız kardeşi, daha önce Karayazı Belediye Başkanımız olan Zeynep Han abisinin cenazesine katılmak istedi ve ailesi bize ulaştı. Dört saatlik uğraş sonucunda Adalet Bakanlığına ulaştık, Adalet Bakanlığında Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürüne ulaşmaya çalıştık, Genel Müdür Muaviniyle görüştük: “Müracaat etsinler, bizim açımızdan sorun olmaz, hemen izin vereceğiz.” dediler ancak daha sonra İçişleri Bakanlığı müdahale etti ve izin vermedi. Bir insanın, kardeşinin cenazesine katılmasına bile izin verilmiyor.

İktidarınız bu ülkede zulüm uyguluyor. “Zulüm uyguluyor.” dediğimiz zaman kızılıyorsunuz ama her gün bunun onlarca örneğiyle karşılaşılıyor. Zulüm uyguluyorsunuz çünkü korkuyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL PEKÖZ (Devamla) – Başkanım, bir dakika daha rica edeyim.

BAŞKAN – Lütfen tamamlayalım.

KEMAL PEKÖZ (Devamla) – Korkunuz gölgeniz gibi olmuş; bazen önünüzde, bazen arkanızda ama hiç yakanızı bırakmıyor.

Biz bu hesapların tümünü soracağız, bu hesapları Divana bırakmayacağız ama bu hesapları verirken... Siz, iktidarınızın sürekli olduğunu düşünüyorsunuz ama iktidarlara sürekli olsaydı şu anda sizden önceki iktidarlara burada olurdu dolayısıyla siz de iktidar olmazdınız. Siz bu hesabı verirken, biz sizlerin de adil yargılanmanız için elimizden gelen çabayı sarf edecek ve mutlaka sizin adil yargılanmanız ve gerekeni o şekilde almanız üzere bir mücadele yürütmek istiyoruz.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Değerli Başkanım, bu konuşmayı reddettiğimizi ifade etmek isterim, tutanaklara geçsin; baştan aşağı reddettiğimizi ifade ediyorum.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sen istediğin kadar reddet, gerçekte bunlar maalesef.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6’ncı madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 7’nci madde üzerinde 5 önerge vardır. Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyettedir, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Züleyha Gülüm

Filiz Kerestecioğlu Demir

Ebrü Günay

İstanbul

Ankara

Mardin

Erdal Aydemir

Kemal Bülbül

Abdullah Koç

Bingöl

Antalya

Ağrı

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Arslan Kabukcuoğlu

Ahmet Çelik

Ayhan Erel

Eskişehir

İstanbul

Aksaray

İmam Hüseyin Filiz

Yasin Öztürk

Ayhan Altıntaş

Gaziantep

Denizli

Ankara

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Züleyha Gülüm. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Merhabalar.

Evet, silah meselesini, silahlanmayı konuşmadan önce, sanırım ülkedeki militarizmi konuşmak gerekiyor çünkü bunların her biri birbirleriyle bağlantılı.

Şimdi, öyle bir ülkede yaşıyoruz ki tek adam rejiminin hüküm sürdüğü, hiyerarşinin yüceltiği, erkek egemenliğinin yaygınlaştırıldığı, sorunların çözümünde şiddet kullanımının meşru görüldüğü bir ülkemiz var. Korku duvarlarıyla örülmüş durumdayız. Korku içselleştirilmeye ve sürekli kılınmaya çalışılıyor. Mevcut sistem, bekası için korkuyu sürekli canlı tutmaya, sürekli yeni bir düşman, bazen iç düşman, bazen dış düşman yaratarak toplumu dizayn etmeye çalışıyor. Korkular üretiliyor, savaş gündemi diri tutuluyor, kendi bekası için bu iktidar savaşlara müdahil olarak korkuyla bu ülkeyi yönetmeye çalışıyor. İktidarın söylemleri, basın-yayın organları, filmler, diziler, programlar, sürekli militarizmi körüklüyor; herkesin birbirine düşmanlaştırıldığı, bir diğerinin hakkına saygı duymayan, iktidara yakın olanın sınırsız yetki ve hakla donatıldığı bir toplum şekillendirilmek isteniyor. Sorunların çözümünde yasalar değil, şiddet devreye sokuluyor ve bu da onaylanıyor. Sürekli haksızlığa uğranılan, uğranılan haksızlığın yargı ve devlet mekanizmalarıyla çözülemediği, gücü olanın hep haklı olduğu bir yapıda yaşıyoruz. Hiçbir kurumsal yapıya güvenin kalmadığı, insanların kendini güvende hissetmediği, herkesin kendi başının çaresine bakması gerektiğini salık veren bir toplumsal sistem var aslında.

Şimdi, bu koşullarda bizim tartıştığımız getirilmek istenen düzenleme, aslında gerçek bir çözüm üretmeyen, işin aslına temas etmeyen, göstermelik bir hikâyeden öteye gitmeyen bir yasa önerisi. Silahlanma meselesi çözülmek isteniyorsa önceliğimiz demokratik bir toplum yapısının, adaletin ve barışın olduğu, insanların kendini güvende hissedebildiği bir yapının nasıl kurulacağını öncelikle tartışılması gerekiyor. Ancak belki bunlardan sonra yasa tartışması yapılabilir.

Ateşli silah edinmenin en yaygın nedeni güvenlik olarak gösteriliyor. Yaşama hakkını korumak, kollamak için silahlanmanın gerekliliği tartışılıyor. Niye tartışılıyor? Çünkü insanların yaşam hakkını korumakla görevli kolluk güçleri ve yargı sadece iktidarı koruyor, onun bekası için çalışıyor, halkın güvenliği maalesef ne kolluk güçlerini ne de yargıyı ilgilendirmiyor.

Halkların Demokratik Partisi olarak, bireysel silahlanmanın mutlaka yasaklanması gerektiğini savunuyoruz. Araştırmalar gösteriyor ki yalnızca evde silah bulundurmak bile evdeki bir insanın öldürülme riskini yüzde 41 oranında artırıyor. Özellikle kadın cinayetleri bireysel silahlanmanın gidebileceği yerleri bugünkü örneklerle gözümüzün önüne seriyor. Cinayetlerin yaklaşık yüzde 80'inde ateşli silahlar kullanıldığı açıkça ortada. Yine yakın zamanda peş peşe gelen cinayet haberleri, Türkiye'de bireysel silahlanmanın geldiği vahim noktaları ortaya koyuyor. Keza, 24 Aralık 2017 tarihinde OHAL KHK'siyle getirilen düzenleme de âdeta silahlanmış sivillere yargı zirhi getirmiş, işleyebilecekleri suçlar bakımından cezasızlığın önünü açmıştı.

Tüm bunlar ortada iken İçişleri Bakanlığının 2018'de yayınladığı genelgeyle, silahlı kişilerin yıllık mermi alma hakkını 200'den 1.000'e çıkarmasının da yeni cinayetlerin kapısını araladığı ortada bir gerçek olarak duruyor. Hangi gerekçeye dayanırsa dayansın ateşli silah edinme ve kullanma eğilimini en az 5 kat artıran bu kararın bireysel silahlanmayı teşvik ve halkın güvenliğini tehdit eden bir yaklaşım olduğu kuşkusuzdur. Sadece bu nedenle dahi, iktidara yakın kesimlerin yaptıkları silahlanma çağrılarının aksine, bireysel silahlanmanın engellenmesinin yollarının aranması acil görevdir.

Yapılan araştırmalara göre, Türkiye'de ruhsatsız silah sayısının 20 milyon civarında olduğu tahmin ediliyor. Kaldı ki bu silahlarla işlenen suç sayısı ruhsatsız silahlara göre 6 kat fazla. Sadece 2019 yılında bireysel silahla işlenen 3.623 olayda tam 2.211 kişi yaşamını yitirdi yani bir diğer deyişle, Türkiye'de bireysel silahlanmaya bağlı olarak her gün en az 10 olay olmakta ve en az 7 kişi yaşamını yitirmektedir. İster mevzuattaki boşluk nedeniyle ister yetkililerin cesaretlendirmesiyle, Türkiye'de yediden yetmişe herkes diziler, oyunlar, haberler sayesinde silahlarla ilgili pek çok şey öğrenebilmektedir. Ruhsatlı veya ruhsatsız elde edilen silahlar en ufak tartışmada kullanılır duruma gelmiş olup, ölümlere neden olmaktadır. Dolayısıyla, Türkiye toplumunun ihtiyacı olan düzenleme, silahlara ilişkin göstermelik yasal düzenlemeler değil, bireysel silahlanmayı engelleyecek düzenlemelerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Teklif sahiplerinin Komisyon görüşmeleri esnasında “Silah hayat kırtarır.” gibi son derece korkutucu söylemlerini de dile getirmiş olmaları ise kabul edilebilir değildir. Bir an önce savaş yanlısı militarist politikarlardan vazgeçilmesi; insanların kendini güvende hissettiği bir toplumsal yapı nasıl kurulabilir, nasıl hayata geçirilebilir, bunun için çalışılması gerekmektedir. Bireysel silahlanma bir an önce yasaklanmalıdır.

Tüm bunlardan bahsederken, bugün çok acil olarak gündemimize giren bir başka konudan bahsetmek istiyorum. Grup Yorum üyeleri uzun bir süredir açlık grevinde. Yapılan haksız uygulamalar, tutuklamalar ve işkenceler yetmezmiş gibi dün gece evleri basılarak gözaltına alındılar, rıza dışı olmasına rağmen hastaneye götürüldüler ve bugün de zorla müdahale edilmek üzere refakatçileri de avukatları da dışarı çıkarılarak özel bir bölüme alındılar.

“Grup Yorum üyeleri yaşasın.” diyoruz. “İbrahim ve Helin yaşasın.” diyoruz. Zorla müdahale işkencedir. Bunun yerine, talepleri bir an önce kabul edilmelidir; zira, talepleri adalettir. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerge üzerinde söz isteyen Denizli Milletvekilimiz Sayın Yasin Öztürk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Öztürk.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ömrü mücadele içinde geçmiş, Türk milliyetçisi, dava ve fikir adamı “Büyük davalar, büyük fedakârlıklar ister.” diyen çilekeş ülkücü Galip Erdem Hocamızı, vefatının 23’üncü yılında rahmet ve minnetle anıyorum; ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 23 farklı kanunda değişiklik öngören 40 maddelik kanun teklifinin 7’nci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve Silivri zindanında onurlu ve dik duruşuna devam eden, halkı bilgilendirmekten geri kalmayan gazeteci Murat Ağireli’i selamlayarak sözlerime başlıyorum.

Kanun teklifinin 7’nci maddesi, 2521 sayılı Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Kanun’daki değişikliği düzenliyor. Baştan söyleyeyim, geç kalınmış bir düzenleme. Toplumca silahlanıyoruz, hem kontrolsüz bir şekilde hem de kontrolsüzlüğe göz yumarak silahlanıyoruz. Kadınlarımız tedirgin; işlenen kadın cinayetlerinin büyük bir bölümü kesici, delici aletler kadar ruhsatsız silahlarla işlenmiş. Kaç liseli evladımız ruhsatsız silah kurbanı? Kaç liseli evladımız, kendi akrabalarının biriktirdikleri cep harçlıklarıyla alabileceği ucuzlukta satılan silahtan çıkan kör kurşunlarla hayatını kaybetti? 90’lı yıllarda silahla intihar oranı, 9’uncu sıradayken bugün 2’nci sıraya yükselmiş durumda. İnternette pompalı tüfek satışında patlama yaşandığına dair gözlemler var. “Merdiven altı” diye tabir edilen atölyelerde imal edilen pompalı tüfekler, çok ucuz fiyatlarla sipariş edilebiliyor. Silaha erişimin bu kadar kolay olduğu, kadın cinayetlerinin engellenemediği bir durumda, özellikle lise çağındaki öğrencilerin bile rahatlıkla erişebildiği silaha ve silahlanmaya “dur” demenin vakti çoktan geldi, geçiyor bile.

AK PARTİ’si hükümetleri on sekiz yıldır iktidarda. Ne yazık ki bugüne kadar bireysel silahlanmayla mücadeleye yönelik yapılan elle tutulur bir çalışma yok. Bir dönem sadece tabancayla ilgili, alakalı kaçak satışın engellenmesine dönük bir çalışma yapılmış ama tüfek kısmı ihmal edilmiş. İşin ilginç tarafı, ruhsatsız silahlarla ilgili mücadeleyi kolluk birimlerinden ziyade, silah sektörünün içindeki firmalar vermektedir. Silah satıcıları, av tüfeği ve silah satıcılarına yönelik bir oda kurulmasını, bu odadan müsaade alınmadan av bayisi açılmamasını ve av bayisi açılmasında iki yıllık staj şeklinde sigortalı çalışma ve benzeri zorunluluklarla güçlendirilmiş bir yapının kurulmasını talep ediyorlar. Önüne gelenin silah satamaması açısından doğru bir talep.

Bizim ülkemizde ne yazık ki bir “merdiven altı” geleneği var. Hemen her ürüne de yasal düzenlemeyle yasak getiriliyor, cezalar artırılıyor ama yapılan kanunların bir ayağı eksik kalınca boşluktan kaçak üretici, kaçak satıcı ve ucuz alıcı yararlanıyor.

Kanun teklifinin bu maddesinde, toptan ihraç kayıtlı tüfeklerle alakalı yasaklayıcı hüküm, sektörün merdiven altına çekilmesine sebep verebilir. Zira “ihraç kayıtlı” diye kastedilen silahlar özellikle “kısa pompalı” diye tabir edilen silahlardır. Yönetmeliklerce yasaklanmış olan bu silahları kastederken topyekün tüm av tüfekleri için aynı hükmün uygulanması, telafi edilemeyecek birtakım sonuçlar doğurabilir.

Bir de şu konu var: Geçmişte kurusıkı silahların taşınması, edinilmesi yasaklandığı için kurusıkı silahlar devre dışı kaldı. Kurusıkı silahlar, kolaylıkla normal bir silaha dönüştürülebiliyordu. Kanunla cezai müeyyide getirilince kurusıkı silahın yerini pompalı silah aldı. Gereğince köy yerinde toprağı, araziye koruma amaçlı alınan pompalı tüfekler, şehirde kadın cinayetlerinin bir numaralı suç aletine dönüştü yani bir yer yapılırken bir yer yıkıldı. Bunlar ciddi silahlar, yakalandığında cezai müeyyidesi yok, sadece av tezkeresi gibi, aldığımız yere ibraz etmemiz yeterli. İnternette satışları kolayca yapılabiliyor, 300-400 liraya pompalı tüfek satılıyor, merdiven altı üretimi çok fazla ve bu silahlar kalitesiz olduğu için kullanılırken de kazalara yol açabiliyor.

Kabul edelim veya etmeyelim, silah alım satımı da bir sektör. Kurusıkı silah ve av fişegi taşıma yasağı, yasal zeminde iş yapan firmaları da etkiliyor; vergisini veren, silah satışını, hem öz denetim hem de kolluk kuvvetleri kanalıyla kontrol altında tutan bu firmalar da “merdiven altı” pazarından rekabet açısından olumsuz etkileniyor. Yapılması gereken şey, öncelikle toplumdaki bu silahlara olan talebin düşürülmesini sağlamaktır. Bu talebin düşürülmesiyle ilgili, öncelikle, devlet, şapkasını önüne koyarak çıkardığı zorlukları gözden geçirmek zorundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Sayın Başkanım, tamamlayabilir miyim?

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Öztürk.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Vergilerin fahiş artması, “Vergi borcu yoktur.” şeklinde bir yazının isteniyor olması, özellikle niye verildiği bile tam olarak anlaşılamamış olan bulundurma ruhsatlı silahlarla alakalı gerekli düzenlemelerin doğru olarak yapılmamış olması, insanları bulundurma ruhsatlı silah yerine ruhsatsız silah almaya itmektedir.

Kanun teklifinin 7’nci maddesinin tek kamu yararı, ruhsatsız tüfek satışının durdurulması gibi gözükmeyle beraber, tamamen yetersizdir. Adli, idari ve hapis cezalarının artırılması, ne suçun önlenmesinin önüne geçebilir ne de silah edinimini durdurabilir; sadece illegal satışların, yasal olmayan imalatın önünü açar. Yapılması gereken, faaliyet izni almadan üretim yapanlarla birlikte ruhsatsız silah kullanımının da düzenlenmesidir.

Bu vesileyle, ne silah kullanmaya mecbur kalacağımız ne de silahın kurbanı olacağımız bir olay yaşanmaması

temennisinde bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Gamze Taşcier

Müzeyyen Şevkin

Emine Gülizar Emecan

Ankara

Adana

İstanbul

Cavit Arı

Saliha Sera Kadıgil Sütlü

Süleyman Bülbül

Antalya

İstanbul

Aydın

MADDE 7- 11/9/1981 tarihli ve 2521 sayılı Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Kanunda bulunan 11. madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İzinsiz ya da izin belgesine aykırı üretim, satış ve reklam yasağına ilişkin cezalar:

MADDE 11- 4 üncü maddede belirtilen kuruluş iznini veya 5 inci maddede belirtilen faaliyet iznini almadan veya faaliyet izin belgesine aykırı olarak bu Kanun kapsamına giren yivsiz tüfek, spor ve nişan tüfek ve tabancaları imal eden fabrika veya imalathane kuranlar veya işletenler veya iş yerleri ya da ikametgâhlarında söz konusu silahları imal edenler veya 6 ncı maddede belirtilen esaslara aykırı olarak yapanlar üç yıldan beş yıla kadar hapis ve beşyüz günden beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Birinci fıkra kapsamında üretilen veya yapılan yivsiz tüfek, spor ve nişan tüfek ve tabancaları satanlar, satışına aracılık edenler, nakledenler, satış amaçlı taşıyanlar veya satış amaçlı bulunduranlar bir yıldan üç yıla kadar hapis ve yüz günden beşyüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Satıcılık belgesi olmadan satış yapanlar ikinci fıkra uyarınca cezalandırılır.

Yivsiz tüfek satın alma belgesi olmayan kişiye satış yapan veya ihraç kayıtlı tüfeği yurt içine satanlar ikinci fıkra uyarınca cezalandırılır.

Bu Kanun kapsamında yer alan yivsiz tüfek, spor ve nişan tüfek ve tabancalarının herhangi bir mecrada yazılı, görsel, işitsel ve benzeri yollarla ticari reklamı veya tanıtımı yapılamaz, bu silahların kullanılmasını özendiren veya teşvik eden kampanyalar düzenlenemez. Buna aykırı hareket edenlere 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 77 nci maddesinin onikinci fıkrasında belirtilen idari para cezaları mahalli mülki amir tarafından uygulanır. İdari işleme konu ihlalin tekrar edilmesi hâlinde idari para cezaları üç katı olarak uygulanır. Faaliyet izin belgesi sahiplerine ait kurumsal internet siteleri ve sosyal medya hesapları, fuarlara katılım için hazırlanan materyaller ile avcılık ve atıcılık üzerine tematik yayın yapan televizyon kuruluşları ve süreli yayınlarda yapılan reklam veya tanıtım bu yasağın kapsamı dışındadır."

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Başkanım, anlaşılmıyor ki; biraz yavaş...

BAŞKAN – Tabii, metin uzun olunca arkadaşımız da zamanı ekonomik kullanmak istiyor.

Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AYŞE KEŞİR (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Aydın Milletvekilimiz Sayın Süleyman Bülbül. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Bülbül.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün, size bireysel silahlanmadaki içler acısı durumu ortaya koyacağım. 2019 Temmuz ayı verilerine göre, Türkiye'de 596.495 kişi, silah taşıma, 475.542 kişi de bulundurma ruhsatına sahip. Devletin kaydı altına alınmış silah sayısı, toplam 1 milyon 72 bin 37 yani ülkemizde her 65 kişiden 1'i silah sahibi. Tabii, bu, sadece devletin bildiği kayıtlı silahlar. Umut Vakfı diyor ki: "Türkiye'de kayıt dışı 18 milyon silah var." Bu ne demek biliyor musunuz? Vatandaşta silahların yüzde 89'u kayıt dışı, her 5 kişiden 1'i, belindeki silahla geziyor. Çünkü Türkiye'de internet üzerinden ruhsatsız silah satan çetelere ulaşmak da çok kolay, beş dakikada silah satın alabiliyorsunuz. Bu sayı, ülkemizde yaşayan 83 milyon vatandaşın doğrudan canının tehlikede olduğunu açıkça göstermekte.

Sadece 2019 yılında basına yansıyan 3.623 silahlı olayın 2.867'sinde ateşli silah kullanıldı yani yüzde 79'unda; 756'sında ise her türlü kesici, delici alet kullanıldı. Bu olaylarda ne yazık ki 2.211 kişi öldü, 3.736 kişi de yaralandı. Avrupa İstatistik Ofisi verilerine göre, Türkiye, Avrupa Birliği üye ve üyelik sürecindeki ülkeler arasında cinayet oranlarındaki en yüksek 3'üncü ülke. Türkiye, silahlanma konusunda 178 ülke arasında 14'üncü sırada; silah ticaretiyle ilgili şeffaflık konusunda ise 48 ülke arasında 31'inci sırada yer alıyor. Silah almanın kolay olması, cezaların caydırıcı olmaması, bireysel silahlanmanın ve bu yolla işlenen suçlardaki artışın en büyük nedenlerinden ikisi.

Bakınız, ülkemizde silahlanma oranı arttıkça kadın cinayetleri de artıyor. İstatistikler kadın cinayetlerinde en çok ateşli silah kullanıldığını ortaya koyuyor. 2020 Ocak ve Şubat aylarında katledilen 37 kadından 25'i, birinci derece yakınları tarafından yani eşi, sevgilisi ve babası tarafından ateşli silahla öldürülüyor. 2019 yılında ise öldürülen 474 kadının 185'i yine ateşli silahla öldürülüyor. "Kadına yönelik her türlü şiddetle mücadele ediyoruz." diyen AK PARTİ iktidarı ve onun atanmış Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı, sanırım bu sayıdan habersiz. (CHP sıralarından alkışlar) Habersiz ki Türkiye'de ilk imzacı olmasına rağmen hâlâ İstanbul Sözleşmesi hükümleri yerine getirilmemekte ve İstanbul Sözleşmesi kaldırılmak istenmekte.

Değerli vekiller, ülkemizde ateşli silahlarla işlenen cinayetlerin büyük bir bölümünde ruhsatsız silahlar kullanılıyor. Bu madde, genel olarak ruhsatsız silah satışını engellemeye dönük olumlu bir adım olsa da ruhsatsız silah satışını önlemenin temel koşulu, sıkı bir denetleme mekanizması kurulmasından geçiyor. Denetleme mekanizmalarının yeterli olmaması ve suistimale açık olması, bu önlemleri etkisiz kılıyor. Maddenin kapsamındaki silahların ticari reklamını ve tanıtımını yapanlar ile internet ve sosyal medyadan satışını yapanlara, ruhsatsız silah satışı yapanlara öngörülen idari para cezası bir anlamda cezasızlık anlamına geliyor. Çünkü silah satışı yapan kişi, idari para cezası ödediği takdirde hapis yatmayacak, ruhsatsız silah satışına devam edebilecek. Bu nedenle, ruhsatsız silah satanlara yönelik cezai yaptırımlar artırılmalı; idari para cezası, hapis cezasına çevrilmeli.

Diğer yandan, faaliyet izin belgesi olan firmaların kendi kurumsal internet sitelerinin ve sosyal medya mecralarının yanı sıra tematik yayın yapan kanallarda da reklam yapmasına maddede izin verilmektedir. Nasıl ki toplum sağlığına zararı olan alkol ve sigara reklamları bütün mecralarda yasaksa toplumun can güvenliğini, insanların en temel hakkı olan yaşam hakkını tehlikeye düşüren ateşli silahların reklamının yapılmasının da yasaklanması gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, biraz önce AK PARTİ tarafından bu maddede değişikliği gerektiren bir önerge verildi. Bu değişiklik önergesinde reklam yasağına ilişkin idari işleme konu olan ihlallerle ilgili olarak ihlalin tekrar edilmesi hâlinde uygulanacak cezanın 3 katı olarak uygulanması işlemine bir yıllık bir süre getirildi. Eğer biz idari işleme konu olan ihlalin bir yıl içinde tekrar edilmesi hâlinde cezayı 3 katı olarak değiştirirsek bu verilen önerge çerçevesinde, o zaman bir yıl bir gün sonra bu ihlali yapan, bu suç işlemiş kişiye demek ki bu cezayı veremeyeceğiz. Bu, mantık ilkelerine aykırı. Bu, ne demek? Getirmiş olduğumuz, caydırıcılığı önleyen bir hüküm oluyor, müeyyideyi zayıflatıyor, ceza genel hükümlerine aykırı. Bu nedenle, kesinlikle idari ceza, idari para cezası verilecek kişiyi koruyucu anlamına geliyor ve açık ve net olarak söylüyorum: Bu madde değişikliği olduğu takdirde, bir yıl bir gün sonra idari para cezasına neden olacak eylemi işlemiş olan kişiye bu 3 katı tutarındaki para cezasını veremeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bülbul, tamamlayın lütfen.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Böyle bir ceza mantığı olamaz. Bu nedenle, bu önerge değişikliğinin kabul edilmemesi gerekir diye düşünüyorum.

Ayrıca, silahı, şiddeti değil, silahsızlanmayı teşvik etmemiz gerekiyor. Bu Meclisten şiddet kokan yasalar değil, ülkeye huzur getiren yasalar çıkmalı. Çözüm basit: Demokrasi, özgürlük, yargı bağımsızlığı, yargı tarafsızlığı, kuvvetler ayrılığı ve demokratik parlamenter rejim.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi ile değiştirilmesi öngörülen maddenin ikinci fıkrasında yer alan "bir yıldan üç yıla kadar hapis ve yüz günden beşyüz güne" ibaresinin "iki yıldan üç yıla kadar hapis ve iki yüz günden beşyüz güne" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sefer Aycan	Ayşe Sibel Ersoy	Saffet Sancaklı
Kahramanmaraş	Adana	Kocaeli
Cemal Çetin	Metin Nurullah Sazak	Arzu Erdem
İstanbul	Eskişehir	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AYŞE KEŞİR (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Arzu Erdem. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Erdem.

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 196 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesine ilişkin verdiğimiz değişiklik önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi ve ekranları başında bizi izleyen aziz Türk milletini saygılarımla selamlıyorum.

Şanlı tarihimizin her aşamasında Türk kadını, erkeklerinin yanında her tür sorumluluğu paylaşmış ve özellikle Anadolu'nun düşman işgalinden kurtuluşuyla sonuçlanan Millî Mücadele'de sadece miting alanlarında değil, bizzat cephede çarpışarak büyük kahramanlıklara katkı sağlamıştır. Bu görevler, kadınlarımız için zor olmaktan ziyade, olması gereken, onurlu ve şerefli görevlerdi. Tarihimizde bu görevleri layıkıyla yapmış sayısız örnekler mevcuttur. Kimdi bunlar? Bunlar Türk analarımız,

kahraman Türk kadınlarımızdır: Nene Hatunlarımız, Erzurumlu Kara Fatma'mız, Nezahat Onbaşı'mız, Hatice Hatun'umuz, Tayyar Rahmiye'miz, Halime Çavuş'umuz, Şerife Bacı'mız ve daha niceleri. Şanlı Türk tarihimiz, adını yazılı belgelerde göremediğimiz daha onlarca, binlerce eli öpülesi kahraman Türk kadınlarıyla doludur. "Vatanım bölünmesin, bayrağım inmesin, ezanım dinmesin." diyen tüm kadınlarımıza selam ve saygılarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde bireysel silahlanma her geçen gün artmaktadır. Belirtilen verilere bakıldığında, ülkemizde her yıl binlerce kişi ateşli silahlarla öldürülmekte, bunda ruhsatsız silahların katkısının oldukça büyük olduğu vurgulanmaktadır. Kolayca ve ruhsatsız olarak internet üzerinden temin edilebilen silahlar, cinayetlere davetiye çıkarmaktadır. Ülkemizde yaygın olarak kullanılan sosyal paylaşım ağları üzerinden açılan ve silah satışının yapıldığı sayfalar, alıcılara silahları ruhsatsız olarak göndermektedir. Büyük bir pazara dönüşen ve sanayi sitelerindeki atölyelerde üretilen tüfekler, kargoyla ülkemizin her yerine kolaylıkla gönderilmektedir. 500 lira ile 1.500 lira arasında değiştiği belirtilen düşük fiyatlarla silah meraklılarını cezbeden bu silahlar, söz konusu sayfalar aracılığıyla alıcıların verdiği adreslere ulaştırılmaktadır. Birçoğu merdiven altı üretimi olan ve ruhsatsız olarak satılan bu silahlar, insan hayatında ciddi anlamda tehdit oluşturmaktadır. İşin erbabı olmayan insanlar tarafından hiçbir denetime maruz kalmadan üretim yapılması, birçok sosyal sorunu da beraberinde getirmektedir. Ölümün bir kısmı, alınan silahların bilinçsiz kullanımı sonucu kazayla olmaktadır. Kolay ulaşılması sebebiyle de öfkelerine hâkim olamayan insanların ilk tutunduğu dal hâline gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, bugün 15-16 yaşlarında internet kullanan çocukların her türlü silaha rahatlıkla ulaşması ne yazık ki mümkün. Geçtiğimiz yıl seçim bölgem olan İstanbul'da 15 yaşındaki bir lise öğrencisi Mertcan Karagöz, sokakta yürüdüğü sırada aynı yaştaki okul arkadaşı tarafından vurularak öldürülmüştür, Mertcan, internetten alınan silahla öldürülmüştür; bir pompalı tüfekte.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz kanun teklifiyle izinsiz silah üretiminin ve kullanımının önlenmesi amacıyla yivsiz tüfek, spor ve nişan tüfekleri ile tabancaları izinsiz olarak ya da üretim iznine aykırı şekilde üretenlere ilişkin hapis ve adli para cezalarının artırılması, söz konusu silahların, izinsiz üreticiler dışında satışına aracılık edenlere, yazılı, görsel, işitsel olarak reklamları ile tanıtımlarının ve internet ortamında ise satışlarının yasaklanması amaçlanmaktadır. Cezaların bugüne kadar yeteri caydırıcılıkta olmaması, bu düzenlemeyle de o açıdan bir düzenlemenin yapılması, silah yapımında ve alımında denetimin yapılmaması gibi durumlar, cinayetlerin artmasına ve elbette ki hepimizin canının yanmasına sebebiyet vermekle beraber, milletimizi de derinden etkilemekteydi.

Onun için, yapılan bu düzenleme, özellikle internet reklamlarının denetimli hâle getirilmesi ve üretimlerle ilgili gerekli düzenlemelerin yapılması, internet üzerinden özellikle kontrolsüz alımları da engelleyeceğinden dolayı ve satışın dışında da yine kontrolsüz olarak cezbedici hâle getirilmesinin de önlenmesi açısından çok faydalı olacaktır. Toplumsal bir sorun hâline dönüşmeden -özellikle bunun düşünülmesi- duyarlı olmamızı ve bunu desteklediğimizi de tekrar belirtmek istiyorum.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 7'nci maddesiyle 2521 sayılı Kanun'un değiştirilen 11'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "nakledenler, satış amaçlı taşıyanlar veya satış amaçlı bulunduranlar" ibaresinin "ile satış amaçlı taşıyanlar, nakledenler veya bulunduranlar" şeklinde değiştirilmesini ve beşinci fıkrasının üçüncü cümlesine "İdari işleme konu ihlalin" ibaresinden sonra gelmek üzere "bir yıl içinde" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Muhammet Emin Akbaşoğlu	Fehmi Alpay Özalan	Recep Özel
Çankırı	İzmir	Isparta
Ramazan Can	Selahattin Minsolmaz	Emrullah İşler
Kırıkkale	Kırklareli	Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AYŞE KEŞİR (Düzce) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, maddede bulunan "nakledenler" ibaresinden, şahısların, ruhsatlı veya ruhsatsız, kendilerine ait tüfeği bir yerden başka bir yere götürmesinin de anlaşılabilirliği değerlendirildiğinden "nakledenler, satış amaçlı taşıyanlar veya satış amaçlı bulunduranlar" ibaresi "satış amaçlı taşıyanlar, nakledenler veya bulunduranlar" olarak değiştirilmiştir. Ayrıca, reklam yasağına ilişkin, idari işleme konu olan ihlallerle ilgili olarak, ihlalin tekrar edilmesi hâlinde uygulanacak cezanın 3 katı olarak uygulanması işleminde belirli bir zaman aralığı belirlenmediği takdirde ilk ihlalden sonraki her ihlal işleminde cezanın katlanarak uygulanmasının anlaşılabilirliği, suç ve ceza arasındaki orantılılık ilkesinin ihlal edileceği değerlendirildiğinden idari işleme konu olan ihlalin "bir yıl içinde" tekrar edilmesi hâlinde idari para cezasının 3 katı olarak uygulanmasına yönelik düzenleme yapılmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, 8'inci madde üzerinde 2'si aynı mahiyette olmak üzere 3 önerge vardır.

İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, önergeleri okutup birlikte işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Züleyha Gülüm

Kemal Bülbül

Mahmut Celadet Gaydalı

İstanbul

Antalya

Bitlis

Kemal Peköz

Abdullah Koç

Erdal Aydemir

Adana

Ağrı

Bingöl

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Arslan Kabukcuoğlu

Ahmet Çelik

Ayhan Erel

Eskişehir

İstanbul

Aksaray

İmam Hüseyin Filiz

Ayhan Altıntaş

Hüseyin Örs

Gaziantep

Ankara

Trabzon

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AYŞE KEŞİR (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Antalya Milletvekilimiz Sayın Kemal Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Bülbül.

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, dün yaşanan, aslında, Türkiye'de eşitliğe, özgürlüğe, adalete, inançlara inanan ve saygı duyan herkesin infiale karşı çıkması gereken bir vakadan söz etmek istiyorum: Dün, Armutlu Cemevi'mize polis, arama yapmak bahanesiyle gelip cem yaptığımız bölümün kapısını kırarak ve diğer odaları da tahrip ederek cemevine tecavüz etmiştir. Bakınız, biz oraya niyazla, biz oraya duayla, biz oraya "Allah Allah!" diyerek, biz oraya "Hak, Muhammed, Ali" diyerek niyazla giriyoruz. Burası potinle, burası kapı kırılarak girilecek, magandalık, Vandallık, barbarlık yapılacak bir yer değil.

Başta, oturumu yöneten Sayın Başkan Vekilimize... Sayın Başkan Vekilim, biz sizin duyarlılığınızı biliyoruz. Neden, İstanbul Valisini, Emniyet Müdürünü, yetkilileri arayıp Meclisi bilgilendirmediniz?

Sayın AKP Grup Başkan Vekili, neden bu konuda bir kınamada bulunmadınız, neden bir açıklamada, bir araştırmada bulunmadınız?

Sayın Engin Altay, engin kültürünüzle bir açıklama bekliyorduk.

Gündeme aldığı konularla dili çaylar gibi çağlayan Sayın Akçay, bu konuda bir şey söylemediniz.

Gül cemali yüzüne lütfetmiş Sayın Lütfü Türkkan, siz de bir şey söylemediniz.

Bir cemevine, milyonlarca insanın ibadethanesine "Hak, Muhammed, Ali"nin, eşitliğin, özgürlüğün, adaletin, birlikteliğin, varlığın, birliğin, dirliğin, barışın zikredildiği bir yerin kapısı kırılarak içeri giriliyor, milyonlarca insanın ibadethanesine yapılan bu tecavüze bir ses edilmiyor. Bu, anlaşılır gibi bir durum değildir. Bu, duyarsızlıkla da açıklanacak bir durum değildir. Bu tavrı kınadığımı belirtmek istiyorum.

Avla ilgili duruma gelince: Avla ilgili silah yapıyorlarmış, bıçak yapıyorlarmış. Niye yapıyorsunuz, hayırdır? Nedir bu av? Av bir spor, avcı bir sporcu değildir; av bir katliam, avcı da bir katildir; açık ve net, bitti.

Bakınız, bunu, sevgili hocam İbrahim Kaboğlu da gösterdi. Amerika'dan gelen bir beyefendi ile bir hanımefendi, Adıyaman'da yaban keçisini avlayıp –ne de mutlular, görüyor musunuz- fotoğraf çektiler. Adıyaman'da, ben burada on yıl öğretmenlik yaptım. Adıyaman'da bu canlılara ne derler biliyor musunuz? "Bergüzar" derler. Peki, "bergüzar" ne demek? "Bergüzar", Muhammed Mustafa Habibullah'ın miraca giderken Şahimardan Ali'ye verdiği emanetin adıdır. O nedenle biz "Hak'tan bize emanettir, dokunmayın, bergüzardır." deriz bunlara. Ama ABD'den geliyor, katliam yapıyor; Türkiye'de izin verilerek yapıyor, spor diye algılanıyor ve bu katliamın adı da maalesef kanunda ifade edilen kavramlarla ifade ediliyor.

Bunun küresel örnekleri de var. Bakınız, Afrika'da, Kenya'da "son beyaz zürafa" bir avcı tarafından katledildi; beyaz zürafanın nesli tükendi! Bu utanç verici duruma karşı peki çözüm nedir? Çözüm, kesinlikle avcılığın yasaklanması, silahlanmanın yasaklanması -ruhsatlı veya ruhsatsız fark etmiyor- bu silahlanmanın teşvik edilmesinin ortadan kaldırılması gerekiyor.

Bakınız, Madımak'ta katledilen Nesimi Çimen'in bir nefesi, bunun tam da çözümüdür:

"Dostluklar kurulsun, insanlar gülsün,

Bariş güvercini uçsun dünyada,
Yok olsun kötölük, düşmanlık ölsün,
Bariş güvercini uçsun dünyada.
Dünya cennet olsun, yaşasın insan,
Gelin barışalım, dökülmesin kan.
Son bulsun savaşlar, kesilsin figan,
Bariş güvercini uçsun dünyada.
İnsancıl insanlar barıştan yana,
Ancak zalim olan kıyar insana,
Bariş aşkı yayılmalı cihana,
Bariş güvercini uçsun dünyada.
Nesimi der ki ey füze yapanlar,
Acımasız, zalim, cana kıyanlar,
Bırakın yaşasın bütün insanlar,
Bariş güvercini uçsun dünyada.”

Silahlanmaya son, silahlara veda -Ernest Hemingway’i de burada sevgi ile saygıyla anmış olalım- silahla bulunacak bir çözüm yoktur, şiddetle bulunacak bir çözüm yoktur. Dolayısıyla bu yasa da reddedilmelidir.

Saygılar sunuyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök’ün, milletvekillerinin ister cami ister cemevi olsun ibadethanelere yapılan saldırıları kınadıklarına ve inançlara saygı gösterilmesi gerektiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Sayın Bülbül aslında hepimize sitem etti ama izin verirseniz, beni de zikrettiği için savunma hakkımı kullanmak isterim.

Tabii, değerli arkadaşlarım, ben, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Akbaşoğlu’nun da, Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Engin Altay’ın da, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay’ın da, İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Lütfü Türkkan’ın da, burada bulunan diğer bütün milletvekillerimizin de hepsinin, ayrı ayrı; ülkemizde, ibadetlerini yapmak için, gerek cami gerekse cemevi ya da başkaca ibadethaneleri kullanan bütün yurttaşlarımızın ibadet haklarına saygılı olduklarını yürekten biliyorum. Bu konuda, hangi ibadethane olursa olsun, ister cami ister cemevi olsun, bu tip yerlere yapılan bütün saldırıları, burada bulunan bütün milletvekillerimiz, bütün Grup Başkan Vekillerimiz her zaman, konuşmalarında defalarca kınamışlardır, ben bunun yakından tanığıyım.

Böyle bir olayın elbette bizler de hep beraber üstüne giderek Türkiye’de provokasyon yapmak isteyenlere asla fırsat vermemeliyiz. Hepimiz, ülkemizin bütünlüğü açısından, yurttaşlarımızın ortak duyguları açısından, sarsılmaz bir kardeşlik duygusu içerisinde, herkesin inancına saygı göstermeliyiz, bunun böyle olması için de olağanüstü çaba sarf etmeliyiz. Umuyor ve diliyorum ki en kısa zamanda, bu olayı yapanlar yakalanır ve yargı önünde hesabını verirler. Bu olayı bizler de şiddetle kınıyoruz. (Alkışlar)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Yapanlar polis, Sayın Başkan.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ile 46 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2633) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 196) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerge üzerinde söz isteyen, Trabzon Milletvekilimiz Sayın Hüseyin Örs.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – İşleme başladım, sonra söz vereyim Sayın Altay, işleme başlamış bulundum.

Sayın Örs, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifin ilgili maddesi 11/9/1981 tarihli ve 2521 sayılı Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Kanun’da değişiklikler içermektedir. Komisyonla yapılan görüşmeler sırasında yaşanan olaylarda ruhsatsız silahların çok daha fazla kullanıldığı bilgisi paylaşılmıştır. Endişemiz

odur ki: Adli, idari ve hapis cezalarının artırılması yeterli bir çözüm olmayacak ve bu artırımlar sektörü merdiven altına itekleyebilecektir. Resmî olmayan kanallardan üretim ve dağıtım da artabilir. Bu gerekçelerle teklif maddelerinin yetersiz olduğu açıktır ve daha kapsamlı düzenlemelerin ilgili tüm kanunlarda yapılmasının gerekliliği de değerlendirilmelidir diyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün burada, seçim çevrem Trabzon'da yaşanan bir çevre problemini de bu kürsüde dile getirmek istiyorum. Muhteşem doğası, köklü tarihi, kendine has kültürü ve tadına doyumlanmaz lezzetleriyle Trabzon Doğu Karadeniz'in en sevilen şehirlerinden biridir. Karadeniz turlarının gözde duraklarından Trabzon'da gezilecek yerlerden bir tanesi de Çamburnu Tabiat Parkı'dır.

Değerli milletvekilleri, Trabzon ve Rize illerinin çöp sorununu çözmek amacıyla oluşturulan Trabzon ve Rize İli Yerel Yönetimleri Katı Atık Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği kapsamında Trabzon'umuzun Sürmene ilçesine bağlı Çamburnu Kutlular mevkinde 2007 yılından beri faaliyet gösteren bir çöp depolama tesisi kurulmuştur. Bu çöp depolama tesisinin kurulmuş olduğu bölge, dünyada Sarıçam ormanlarının deniz seviyesine inebildiği nadir alanlardan biri olan Sürmene'deki Çamburnu Tabiat Parkı'nın hemen güneyinde yer almaktadır. Tesise ulaşan yol, tabiat parkının içerisinde geçmektedir. Her gün onlarca kamyon bu yolu kullanarak tesise çöp ve atık taşımakta, bu kamyonların saldırdığı egzoz gazı orman örtüsüne ve yaban hayatına zarar vermektedir.

Diğer taraftan, bölgede 7 Ocak 2017 tarihinde çıkan ve 20 hektarlık alanda etkili olan yangında sarıçam ağaçlarının yüzde 30'unun zarar gördüğünü de hatırlatmak isterim. Deniz seviyesinden 290–340 metre yükseklikte yer alan bu çöp depolama alanıyla ilgili sızan kirli suların derelere ve toprağa karıştığı, insan sağlığını tehdit ettiği gerekçesiyle yöre sakinlerince suç duyurularında bulunulmuştur.

SALİH CORA (Trabzon) – Ora kapatıldı, kapatıldı.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bu çöp depolama tesisinde 2019 yılına kadar 2 milyon 500 bin ton katı atık depolanmıştır. Tesis kapasitesi aşıldığı için geçtiğimiz yıllarda bu depolama sahasının yanında ek lot yapıldığı da bilinmektedir. Bu tesisin taşıma kapasitesinin aşılması nedeniyle koruyucu duvarların yükü kaldıramaması riski bulunmaktadır. Bu risk nedeniyle yöre halkı olası bir facia endişesini yüksek sesle dile getirmektedir. Yöre halkının “Duvarlar patlarsa alt tarafta mahallemiz var, facia yaşanabilir diye korkumuz var.” feryatları hafife alınamayacak kadar önemlidir. Daha önceki yıllarda tesisteki havuzun duvarlarının çatladığı gerçeğini de göz önünde bulundurarak konunun üzerinde ısrarla durulması gerektiğini özellikle vurgulamak isterim.

Değerli milletvekilleri, bu alanda vahşi depolama yapılmakta ve çöpler ayrıştırılmamaktadır. Su arıtma tesisi yeterli değildir. Doğanın ve yöre halkının yaşam hakları görmezden gelinmiştir. Vahşi depolama yüzünden Gökçesu ve Kutlular Derelerinde ciddi kirlilikler vardır. Bu su kirliliği bölgedeki toprak verimini ve tarımı da olumsuz etkilemektedir. Çöp suları denize ulaşarak Çamburnu sahilinde deniz turizm ve kıyı balıkçılığına da zarar vermektedir. Bölge eski bir maden ocağı alanı olup kapasitesini aşan bir depolama yapılması nedeniyle heyelan tehlikesi de taşımaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Ülkemizin acı tecrübesi olan 1993 Ümraniye örneğini de göz önüne alarak Çamburnu'nun Türkiye tarihinde 2'nci Ümraniye vakası olarak yer almaması için gereken tedbirler bir an önce alınmalıdır. Bu konuda ilgili bakanlıklara da buradan çağrıda bulunmak istiyorum.

Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Altay, bir söz talebiniz oldu, kusura bakmayın, işleme başladığım için...

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

58.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve cami nasıl kutsal bir ibadet yeri ise cemevinin de kutsal bir ibadet yeri olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

HDP Milletvekili Sayın Kemal Bülbül, konuşmasında, Armutlu Cemevi'ne yönelik saldırıya sessiz kalmamla ilgili bir eleştiri getirdi, haklı bir eleştiridir.

Bir, önce şunu söyleyeyim: Ben bu olaya Sayın Kemal Bülbül'den önce bir milletvekilimiz burada konuya değinince vâkıf oldum. Atlamışım, bunlar olur, insanidir. Bugün görüştüğümüz kanun teklifinin 19'uncu maddesinde sözüm var, burada değerlendirmeyi planlamış idim Genel Kurulun zaman tasarrufundan dolayı. Ancak bu vesileyle pek kısa belirtmek gerekir ki cemevine yönelik, polis tarafından bile olsa, bu saldırının, bu saygısızlığın tarafımızca, partimizce kabulü mümkün değildir. Bizim için cami nasıl kutsal bir ibadet yeri ise cemevi de kutsaldır ve ibadet yeridir. Cumhuriyet Halk Partisinin olaya bakışı budur. Bunun Türk polis teşkilatının tümüne mal edilmesini de toplumsal barışımız açısından bir olumsuzluk görürüm. Üzülmek gerek ki polis teşkilatımızın içinde, böyle, toplumsal barışı bozmaya yönelik çok densiz insanların, saygısız insanların, hatta bir tık ileri gidiyorum, ajan niteliğinde insanların, provokatör niteliğinde insanların olduğu da kanaatimdir.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, siz yokken ben sizin adınızı da zikrederek bir toparlama yapmaya çalıştım ama...

Buyurun.

59.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve hiçbir dinî ayrımın yapılamayacağına ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben öncelikli olarak sizin açıklamanız için de teşekkür ederim sizlere.

Bu, her zaman dile getirdiğimiz toplumsal duyarlılık konusunda hepimizin hassas olduğu malumdur. Türk-Kürt, Sünni-Alevi, hiçbir ayrım söz konusu olmadan 83 milyon, biz kardeşiz. Sonuç itibarıyla, bu konuda hukuk düzenini ihlal eden nereden nereye bir davranış söz konusu ise bunun takipçisiyiz hep beraber. Hiç kimseye hukuk dışı bir muamele yapılamayacağını, hiçbir dinî ayrım da yapılamayacağını, burada Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik bir hukuk devleti olduğunu ve gerekli incelemelerin de mutlaka kamu tarafından da takip edileceğini ifade etmek ister, hepinize saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, söz alabilir miyim.

BAŞKAN – Buyurun, siz de elbette.

60.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve insanların inançlarına asla ve kata kimsenin karışmaya hakkı olmadığına ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 28 Şubat sürecinde biz bu işin benzerlerini hatırlıyoruz. 28 Şubat süreçlerinde insanlar bazı mekânlarda sadece Allah'ın adını andıkları için zikrullah yaparken sakallarından tutup sürüklendiler, dışarı çıkarıldılar. O zaman bu işin ne kadar karşındaysak, şu anda, biraz evvel beyefendinin, sayın hatibin ifade ettiği cemevine yapılan baskını da aynı seviyede görüyorum. İnsanların inançlarına asla ve kata kimsenin karışmaya hakkı yok. Bunu bir havraya yapmış olsaydı Türk polisi, inanır mısınız, bizim başımıza yıkarlardı bu ülkeyi. Biz kendi değerlerimize kendimiz sahip çıkarken bir başkasının bizim burada olan herhangi bir meseleye müdahale etmesine müsaade etmememiz lazım. Önce biz sahip çıkacağız; Alevi'ye de biz sahip çıkacağız, Sünni'ye de biz sahip çıkacağız, Yezidi'ye de biz sahip çıkacağız. O yüzden ben grubumuzun bu konudaki kanaatlerini bizatihi bildirmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

61.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve ülkenin birliğine, bütünlüğüne yönelik saldırıyı lanetlediklerine ve lanetlemeye devam edeceklerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle Kemal Bey'in konuşması sırasında Grup Başkan Vekillerine ve bizlere atıfta bulunmasını da yadırgadığımı ifade etmek isterim.

Ülkemizin birliğine, bütünlüğüne yönelik, toplumu kışkırtmaya yönelik veya her ne hesapla olursa olsun yapılan bu ve benzeri her türlü saldırı ve provokasyonları bugüne kadar olduğu gibi, bugünden sonra da lanetledik ve lanetlemeye de devam ederiz. Ocak ayında meydana geldiği ifade edilen bu hadisenin de mutlaka bütün boyutlarıyla araştırılmasını arzu ederiz. Bundan öte bir değişiklik de olmaz. Yani Kemal Bey bunu gündeme getirdi diye biz Kemal Bey'in arzusu üzerine yapacak da değiliz yani onu da bir kenara koymak lazım. Her şart altında, ne zaman olursa olsun, bu tür şiddet hadiselerini ve saldırıları hem insanlık dışı hem ülkemizin birliğine, bütünlüğüne yönelik provokatif, aşağılık saldırılar olarak niteleriz.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ile 46 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2633) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 196) (Devam)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 8 - 2521 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde bulunan ikinci fıkra yürürlükten kaldırılmıştır.

Gamze Taşcier

Müzeyyen Şevkin

Emine Gülizar Emecan

Ankara

Adana

İstanbul

Cavit Arı

Saliha Sera Kadıgil Sütü

İsmail Atakan Ünver

Antalya

İstanbul

Karaman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AYŞE KEŞİR (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Karaman Milletvekilimiz Sayın İsmail Atakan Ünver. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Ünver.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin 7, 8 ve 9'uncu maddeleri avda kullanılan silahlarla ilgili bazı düzenlemeler içermektedir. Temmuz 2019 resmî verilerine göre, ülkemizde kayıt altına alınmış 1 milyon 72 bin 37 ateşli silah vardır. Bu veriden ülkemizde her 65 kişiden 1'inin ruhsatlı silah sahibi olduğu anlaşılıyor. Aslında bu rakam bile fazlayken ruhsatsız silah sayısını da hesaba katarsak karşı karşıya kaldığımız tablonun ne kadar ürkütücü olduğu ortaya çıkacaktır. Bununla ilgili resmî bir veri olmamasına rağmen, ülkemizde tahminen 18 milyon ruhsatsız silah olduğu ve tüm silahlar içinde ruhsatsızların oranının yüzde 90'a vardığı ifade edilmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 2017 verilerine göre ruhsatlı silahlarla işlenen suç sayısının 25.547, ruhsatsız silahlarla işlenen suç sayısının ise 159.123 olduğu görülmektedir. Sıklıkla bazı şehirlerimizin sokaklarında yaşanan Teksasvari çatışmaları gördüğümüzde masum bir insanın bu çatışmalarda sıkılan bir kurşuna kazaen kurban gitmesi ihtimali bizi büyük endişeye sevk etmektedir. Bu vahim durum karşısında yapılması gereken, silahları ruhsatlandırmak değil bireysel silahlanmayı önlemektir. Ateşli veya ateşli olmayan, ruhsatlı veya ruhsatsız silahlarla işlenen suç sayısına bakıldığında silahlanma, bir iç güvenlik sorunudur. Dolayısıyla bu kanun teklifinin İçişleri Komisyonunda görüşülmemiş olması büyük eksiklikler. Bu, aslında ilk defa olmuyor yani bu şekilde yasa yapmak AK PARTİ'nin bir alışkanlığı. Bu alışkanlık tek adam rejimiyle birlikte ayyuka çıkmıştır.

Bir hukukçu olarak bir yanlışı bir kez daha milletin kürsüsünden aziz milletimizin bilgisine sunmak istiyorum. Meclisin şahsında vücut bulan yasa yapma tekelini uygulayageldiğiniz torba yasa yöntemiyle maalesef ki anlamsızlaşmaktadır. Mesela, eldeki bu torba kanun teklifi 20'den fazla kanunu değiştirmektedir. Ülkede işsizlik, yoksulluk, borçluluk, üretemeyen ekonomi, ekonomik darboğaz gerçeği varken bu teklife imza koyan milletvekili arkadaşlarımız "Ne yapsak, ne etsek, nasıl bir kanun teklifi hazırlasak" diye düşünmüşler ve bu teklifi mi getirmişler? Eğer öyle yaptılarsa emeklerine yazık etmişler. Emeklerini milletin güncel sorunlarına çare üretecek, açlığını, yoksulluğunu, işsizliğini bitirecek çözümler için harcasalar daha iyi olurdu diye düşünüyorum naçizane.

Tabii, bunu böyle anlattım ama bu teklifin böyle hazırlanmadığını hepimiz biliyoruz. Bu teklif, bundan öncekilere de olduğu gibi yine muhtemelen bürokrasi tarafından en azından tasarlanmış, ana hatları oluşturulmuş, sonra da madde metinleri yazılma aşamasında milletvekilleri dâhil olmuştur yani artık, yasama faaliyeti, sayenizde Anayasa'nın dolaşıldığı bir ritüel hâline dönüşmüştür.

Bu yasa teklifi genel hatlarıyla incelendiğinde gördüğümüz: Yıllardır sürdürülen rant düzenine dayanan, ekonomide kaynak ihtiyacının borçlanmayla çözümünü teşvik eden bir tekliftir. Kriz ortamında sosyal devletin şefkatine muhtaç vatandaşa hiçbir şey kazandırmamaktadır.

Bu teklifin bir diğer özelliği de tek adam rejiminin anayasallaşmasından bile önce kurulmaya çalışılan, her şeyi tek bir merkezden kontrol etme anlayışının tezahürü olarak ortaya çıkmasıdır. Mesela örgütlenme hürriyeti bu teklifle getirilmek istenen derneklerle ilgili düzenlemeyle sekteye uğratılmaktadır. Getirilmek istenen bildirim zorunluluğuyla vatandaşın içine fişlenirim korkusu düşürülmek ve böylelikle zaten yetersiz düzeyde olan örgütlü toplumu geriletmek, iktidarın altında kaymakta olan zemini tutmak amaçlanmaktadır.

Arkadaşlar, demokrasinin olmazsa olmazı örgütlü toplumdur. Toplum örgütlü olmazsa demokrasiden bahsedilemez. Bu düzenlemeyi getirenler seslenmek istiyorum: Demokrasiye inanıyor musunuz, inanmıyor musunuz? Mesela halk sizi istemezse gitmeyecek misiniz? Nedir bu halkı baskı altına alıp sindirme çabanız? Sizi vatandaş 31 Martta İstanbul'dan gönderdi, beğenmediniz; vatandaş, bu iradeyi beğenmeyenlere 23 Haziranda bir daha ders verdi. Hâlâ farkında değil misiniz? Vatandaş baskıyla, korkuyla sindirmek mümkün değil. Anladığınız şu: "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" diye bir sistem yok, o yüzden yaptığınız, ettiğiniz hiçbir şey kitaba uymuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Atakan.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) - Parlamenter sistemde Bakanlar Kuruluna ait olan yasa tasarısı hazırlama yetkisi dayattığınız sistemde yoktur. Zira, bu sistem anlatılırken "Yasama, yürütme ve yargı birbirinden tamamen bağımsız olacak, bu nedenle Cumhurbaşkanına kararname çıkarma yetkisi verelim." dediniz. O yetki verildi ama bu sefer, bürokrasinin hazırladığı teklifler 1'inci parti milletvekillerinin imzasıyla Meclise sunuluyor. Uzmanlıklara göre belirlenmiş ihtisas komisyonlarında görüştürülmeden Plan ve Bütçe Komisyonunda görüştürülüp yasalaştırılıyor. Yasalar, yasamanın mutfağı olan komisyonlarda yapılır, olgunlaştırılır. Eğer üretim mutfakta yapılmıyorsa yapılan üretim merdiven altı üretilir yani Gazi Meclise merdiven altı yasa yaptırılıyorsunuz. "Üretim olsun da nasıl olursa olsun. Zaten biz merdiven altı sucuk üreteni de rektör yapıyoruz." diyebilirsiniz ama demeyin. Bundan vazgeçin, yasama faaliyetini olması gerektiği gibi, Anayasa ve İç Tüzük'ün lafzına ve ruhuna uygun yürütün.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

9'uncu madde üzerinde 3 önerge vardır, ilk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, önergeleri okutup birlikte işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Züleyha Gülüm

Mahmut Toğrul

Mahmut Celadet Gaydalı

İstanbul

Gaziantep

Bitlis

Kemal Bülbül

Erdal Aydemir

Abdullah Koç

Antalya

Bingöl

Ağrı

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Arslan Kabukcuoğlu

Ahmet Çelik

İmam Hüseyin Filiz

Eskişehir

İstanbul

Gaziantep

Ayhan Altıntaş

Ayhan Erel

Ümit Beyaz

Ankara

Aksaray

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AYŞE KEŞİR (Düzce) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz isteyen, Gaziantep Milletvekilimiz Sayın Mahmut Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Toğrul.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekillerimizi ve ekranları başında bizleri izleyen sevgili yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerinde söz aldım. Bu madde, avda ve sporda kullanılan tüfeklerin, nişan tabancalarının ve av bıçaklarının izinsiz veya izne aykırı yapımı, alımı, satımı ve bulundurulmasına yönelik ceza düzenlemesini içeriyor. Ancak, bilindiği gibi, Türkiye'de bireysel silahlanma ve bireysel silahlanmayla işlenen suç oranı her gün çok yüksek oranda artmaktadır. Basında yer alan cinayet haberleri Türkiye'de bireysel silahlanmanın geldiği vahim boyutu da göstermektedir. Yapılan araştırmalar Türkiye'de 20 milyon civarında bireysel silah bulunmakta olduğunu ve bunların yüzde 90 civarının da ruhsatsız olduğunu göstermektedir. Kaldı ki bu silahlarla işlenen suç sayısı, ruhsatlı silahlara göre -yani ruhsatsız silahlarla işlenen suç sayısı ruhsatlı olanlara göre- 6 kat fazladır. Sadece 2019 yılında bireysel silahlarla işlenen 3.623 olayda tam 2.211 kişi yaşamını yitirmiştir. Yani diğer bir ifadeyle her gün Türkiye'de bireysel silahlanmaya bağlı olarak en az 10 olay oluyor ve en az 7 kişi yaşamını yitiriyor.

Bireysel silahlanma özellikle kadınlara yönelik şiddeti ve kadın cinayetlerini artırmaktadır, dahası kadınların yaşama hakkına yönelik bir tehdittir. İktidarın bireysel silahlanmayı teşvik edecek beyanları da söz konusudur. 24 Aralık 2017 tarihli ve 696 sayılı OHAL KHK'siyle getirilen düzenlemeyle silahlanmış sivillere yargı dokunulmazlığı zırhı getirilmiştir, bazı militer güçler de bu zırhtan faydalandırılıyor.

Düzenleme, ruhsatsız silah kullanımını engellemeye dönük olsa da HDP olarak biz, bireysel silahlanmanın mutlaka yasaklanması gerektiğini savunuyoruz. Karşılaşılan cinayet vakalarında faillerin ifadeleri, Türkiye'de silaha ulaşmanın artık çok kolay olduğunu ortaya koymaktadır. Tüm bunlar ortadayken İçişleri Bakanlığı 14 Mart 2018'de yayınladığı genelgeyle silahlı kişilerin yıllık mermi hakkını 200'den bine çıkarmış ve böylece yeni cinayetlerin kapısını aralamıştır.

İktidarın bazı söylemlerinde bireysel silahlanmayı teşvik ve halkın güvenliğini tehdit eden bir yaklaşım söz konusudur. İktidar, kendine yakın kesimlere silahlanma çağrılarının aksine, bireysel silahlanmanın engellenmesinin yollarını aramalıdır. Silah almanın kolay olması, cezaların caydırıcı olmaması, bireysel silahlanmanın ve bu yolla işlenen suçlardaki artışın en büyük nedenlerindendir.

Ruhsatsız silah kullanımındaki artış ve silahların kolay bir şekilde ulaşılabilir olması, silahlı cinayetlerde de artışa neden olmaktadır. Ruhsatsız silah temini engellenmeli ve kurusıkırlarla ilgili yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Vatandaşların can güvenliğini sağlayan yasa tasarılarına ihtiyaç vardır. Kalıcı önlemler alınmadığı sürece silah alımları devam edecektir. Ruhsatlı veya ruhsatsız elde edilen silahlar en ufak tartışmada kullanılır duruma gelmekte, ölümlere neden olmaktadır.

Bireysel silahlanmanın toplumsal barışı da olumsuz etkileyeceği açıktır. Bireysel silahlanma sorunu, çözülmesi gereken acil bir ihtiyaçtır dolayısıyla Türkiye toplumunun ihtiyacı olan düzenleme bu değil, bireysel silahlanmayı engelleyecek düzenlemelerdir. Teklif sahiplerinin Komisyon görüşmeleri esnasında "Silah hayat kurtarır." gibi son derece korkutucu bir söylemle maddeyi savunmaları ise asla kabul edilebilir değildir.

Diğer yandan, AKP Hükûmetinin politikalarıyla Türkiye'de ne hak ne hukuk ne de özgürlük kaldı. Baskı altındaki mahkemeler esen siyasi rüzgâra göre karar vermektedir; hukukun, adaletin değil, iktidarın aracı olmaktadır. Hukuk, muktedirlerin hüküm sürmesi için korku ve intikam sopolasının sallandığı bir arenaya dönüşmüştür.

Diyarbakır Büyükşehir Belediye Eş Başkanımız Sayın Doktor Adnan Selçuk Mızraklı 19 Ağustos 2019'da halk iradesine

yapılan kayyum darbesiyle görevinden uzaklaştırılmıştır. Düzmece iddianameler ve asılsız iftira beyanlarıyla yüz kırk günü aşkın süredir Kayseri Cezaevinde rehin tutulmuştur. Selçuk Mızraklı'ya geçen günlerde yapılan duruşmasında dokuz yıl dört buçuk ay hapis cezası verildi. Hepimiz biliyoruz ki bu ceza, yapılan kayyum darbesinin hukuksal zeminini oluşturmaya yönelik bir tutumdur. Bu karar, halkın iradesine yönelik bir darbedir. İktidara biat etmiş yargının aldığı karar tamamen hukuksuzdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Toğrul.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bağlıyorum Sayın Başkan.

Verilen kararlar yargılamanın içi dış edildiğinin, hukukun siyasetin sopası hâline geldiğinin kanıtıdır. Artık, kötülükler sıradanlaşmıştır ancak bir gün hakikat artık kötülüğün sıradanlığını bitirecektir.

Değerli arkadaşlar, bugün de Urfa merkezli savunma avukatlarına yönelik bir operasyon yapılmıştır. Avukatlara yönelik yapılan bu saldırıyı öncelikle kınadığımı belirtmek istiyorum, herkesin bir gün savunmaya ihtiyacı olduğunu hatırlatmak istiyorum.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Değerli Başkanım, bu iddiaları reddettiğimizi ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim, sağ olun.

Aynı mahiyetteki önerge üzerinde söz isteyen Aksaray Milletvekilimiz Sayın Ayhan Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Erel.

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerine partim İYİ PARTİ adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teklifin bu hâliyle endişemiz şudur ki adli, idari ve hapis cezalarının artırılması yeterli bir çözüm olmamaktadır. Resmî olmayan kanallardan üretim ve dağıtım artabilir. Bu durum, teklifin hazırlanma gerekçesi olan ruhsatsız silah kullanımı oranlarını düşürmektense artmasına sebep olabilir. Ruhsatsız silah kullanımının cezalarında kapsamlı bir düzenleme yapılmalıdır. Alıcıyı caydırmazsanız ruhsatsız satıcıya ulaşamazsınız.

Biz Türk milletini gerçekten sevenlerin birbirlerini sevmeye mecbur olduğu, fikir ayrılıklarının düşmanlığa dönüşmesine izin verilmemesi gerektiği, milletin varlığını kıyamete değin sürdürmek ülküsü cümle hakların üstünde kutsal bir vazifedir. Özüne yabancılaşan bir millet hiçbir sahada ilerleyemez. Asıl noksanımız, yeterince sevmesini hâlâ öğrenememiş olmamızdır. Her Türk'ün, özellikle gençlerin onu okuyarak anlamalarını ve tanımlarını diliyorum.

Türk milliyetçisi, gazeteci yazar, dava ve fikir adamı “Büyük davalar büyük fedakârlıklar ister.” diyen Galip Erdem Hocamızı Hakk'a yürüyüşünün 23'üncü yılında rahmetle, minnetle anıyorum.

Yine ülkücü hareketin iz bırakan liderlerinden, İstanbul Ülkü Ocakları Başkanı, Milliyetçi Hareket Partisi İstanbul Milletvekili, çok kıymetli dava arkadaşımız Mehmet Gül'e ölümünün 12'nci yıl dönümünde Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyorum. İstiklal Marşı'mızı sevmek, ülkemizi sevmektir. Kurtuluş Savaşı'nın devam ettiği günlerde bir marşın yazılması teklif edilir. İstiklal Marşı'nın yazılması başvurularını öğrenen Mustafa Kemal sorar: “Neden Akif yazmadı?” Çünkü o, millet adına yazılacak böyle bir görev karşılığında para alınamayacağını düşündüğünden yarışmaya başvurmamıştır. Daha sonra arkadaşları kendisini ikna eder ve İstiklal Marşı yazılma süreci başlar.

İstiklal Marşı'yla neler anlatır bize Mehmet Akif? Hazreti Ebubekir'in sözlerine kulak verelim: “Hazreti Peygamber'le mağarada iken müşrikler bize o kadar yaklaştılar ki biz onları ve seslerini işitiyorduk. Ona zarar verirler diye çok korktum ve ‘Ya Muhammed, eğilip baksalar bizi görecekler.’ dedim. Bunun üzerine Peygamber'imiz şöyle buyurdu: ‘Sen burada yalnız ikimiz mi varız zannediyorsun? Korkma Ey Ebubekir, Allah bizimle beraberdir.’” İşte İstiklal Marşı'mızın başlangıcındaki “Korkma!” sözü Hazreti Peygamber'imizin bu teselli sözünden gelmektedir.

Taceddin Dergâhı'nda gece uykusundan uyanarak, iki gün içinde, bu ruh hâliyle yazdı marşı Akif, kalem bulamadığından tırnağıyla duvara kazıdı ilk mısrayı: “Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak.” Her kelimesinde yüzlerce vatan evladının canını feda ettiği İstiklal Marşı'mız Akif'in kalemiyle en güzel tarzını bulur. Ondan sonra da onu milletimize adanmış ve “Safahat” adlı eserine almamıştır çünkü artık o, milletin marşı olmuştur.

Türk dünyasının büyük şairlerinden biri olan Bahtiyar Vahapzade, Mehmet Akif'i anlatırken İstiklal Marşı'mız için şu ifadeyi kullanmıştır: “Ben inanmırem kalemiyle yazdığına, birisi kulağına söyledi.” Yine, onun söylediği, yazdığı şiirlere şahit olduğunu, özellikle “Çanakkale Şehitleri” şiirini okuduğunda gözyaşlarını tutamadığını söyler. “Ey şehit oğlu şehit isteme benden makber,/ Sana ağışunu açmış duruyor Peygamber.” “Dünyaya şehidi ondan daha güzel tasvir eden ikinci bir şair gelmemiştir. Bu konuda ondan daha büyük bir şiir yazılmamıştır. Onun fikirlerini nesiller boyu yaşatmalıyız. Türk dünyası onu derinden tanımalı ve öğrenmelidir.” Onu “yaşadığımız asrın bayraktarlarından biri” olarak tanımlar.

Peki, Akif olmak kolay mıdır? Akif olmak; ilim, fikir, dava adamı olmaktır. Akif olmak; vatan, millet, bayrak, özgürlük ve bağımsız olmaktır. Akif olmak; ülkücü insan, din, tarih şuuru, Türk-İslam ahlakına sahip olmaktır. Akif olmak; emanete sadık, alçak gönüllü ve merhametli olmaktır; maddiyata önem vermemek, maneviyatında bile yalnız bırakılmak, tabutunun üstü örtüsüz bırakılmak, 4 üniversite öğrencisinin feryadında milletin maneviyatına uğurlanmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, buyurun.

AYHAN EREL (Devamla) – Bu vesileyle, Mehmet Akif'i rahmet ve minnetle anıyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 9- 2521 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde bulunan “, satışına aracılık eden, taşıyan veya nakleden” ifadesi “veya taşıyan” şeklinde değiştirilmiştir.

Gamze Taşcier	Müzeyyen Şevkin	Emine Gülizar Emecan
Ankara	Adana	İstanbul
Saliha Sera Kadıgil Sütlü	Cavıt Arı	Vecdi Gündoğdu
İstanbul	Antalya	Kırklareli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AYŞE KEŞİR (Düzce) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kırklareli Milletvekilimiz Sayın Vecdi Gündoğdu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Gündoğdu.

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yüce Meclise saygılar sunuyorum.

Yine, yeni bir torba yasa ve yine hukuksuzluklar. AKP tüm uygulamalarında olduğu gibi yasa yaparken de yine özensiz, aceleci, vurdumduymaz davranıyor. AKP'nin Türkiye Büyük Millet Meclisinde yasa yapma anlayışındaki plansız ve akıl dışı uygulamaları maalesef ülke yönetiminde de şu anda kendini göstermekte. Saray rejiminin keyfi, ortak akıldan uzak, müsrif ve plansız ekonomi politikaları Türkiye'yi derin bir toplumsal buhrana maalesef sokmuştur.

Yakın tarihimizin en ciddi krizi yaşanırken vatandaşlarımız yaşamsal ihtiyaçlarını karşılayamayacak hâle gelmiş ve tükenmişlik duygusuyla da maalesef baş başa bırakılmıştır. Şubat 2020'de 4 kişilik bir ailenin yoksulluk sınırı 7.353 TL olmuştur. Çalışanların yüzde 40'ı açlık sınırının biraz üzerindeki asgari ücret seviyesinde gelirle yaşamaya çalışıyor. Ağustos 2018'den itibaren elektriğe ve doğal gaza beşer kez zam yapılmış; konutlarda elektrik yüzde 70'ten, doğal gaz yüzde 50'den fazla pahalalmıştır. 2019'un ilk dokuz aylık döneminde faturasını ödeyemeyen 3 milyon 300 bin elektrik aboneliği, 710 bin doğal gaz aboneliği hakkında maalesef işlem yapılmıştır.

KOBİ'ler, esnaf ve çiftçiler borç batağına saplanmış, banka borcunu, primlerini ve stopajını maalesef ödeyemez hâle gelmiştir. Son on yılda KOBİ'lerin kullandığı kredi miktarı 7,5 kat artarak 600 milyar lirayı aşmış, takipteki KOBİ kredisiye 10 katına çıkarak 62 milyar TL olmuştur. Saray rejimi, ekonominin temel direği olan esnafa maalesef iflastan başka da çare bırakmamıştır. 2014'ten 2019'a kadar yarım milyon üzerinde esnafımız kepenk kapatmış, yaklaşık her 4 gencimizden 1'i işsizlikle de boğuşurken üniversite mezunu işsiz sayısı 1 milyonu aşmıştır. Türkiye'nin umudu olan gençlerimiz mutsuz, umutsuz ve maalesef çaresiz bırakılmıştır. Evine ekmek, su götüremeyen babayı, çalışmak isteyip iş bulamayan anneyi, üniversiteyi bitirdiği hâlde işi olmayan gencecik, pırlanta gibi çocuklarımızı bir düşünün sevgili arkadaşlarım.

Vatandaş çok sıkıntılı, batık krediler var. Vatandaş aldığı parayı ödeyemiyor. Vatandaşın borç alıp ödeyemediği para tam 21 katrilyon liraya çıkmış. Sadece ocak ayında vatandaşın bankalara ödediği faiz miktarı 6,6 katrilyon lira. “Faize karşıyız.” diyerek iktidara gelenler, on sekiz yılda tefecilere çalışan, faizciyi zengin eden bir düzen oluşturmuştur.

AKP'nin yarattığı korkunç ekonomik ve sosyal tablo sonucu, son üç yılda psikiyatri kliniğine başvuranların sayısı 8 milyonu bulmuş, toplumda antidepresan kullanımı da hızla artmıştır. 2002-2018 arasında geçim sıkıntısı nedeniyle yaşamına son verenlerin sayısı 5.485'e ulaşmış, 2019'da ilk kez sizin iktidarınızda toplu intiharlar olmuştur, millet kendini Meclis ve valilik kapılarında yakmaya başlamıştır. Ekonomik zorluklar ve ağırlaşan geçim sıkıntısı toplumsal cinneti desteklemiş ve tetiklemiştir. Yaşadığımız ekonomik ve toplumsal çöküş yağmır, saray ve çevresi yaşayanlardan bihaber, gözleri görmez, kulakları duymaz, vicdanları da taşlaşmış. Ulus olarak birlik beraberliğe en çok ihtiyaç duyduğumuz dönemde, saray rejimi ısrarla ortak akıl ve dayanışmadan uzak, kucaklamak yerine ayrıştırmaya ve bölmeye devam ediyor.

Sayın Cumhurbaşkanı, millet olarak en büyük acıyı yaşadığımız, 36 Mehmetçik'imizi kaybettiğimiz gecenin ardından liderler zirvesini toplayarak liderlerin, toplumun, milletimizin kaynaşmasını sağlamıyor, sağlamak da istemiyor; tarafsızlık yeminine rağmen, sadece hâlâ AKP'nin Cumhurbaşkanlığını yapmakta. Günler sonra ekranlar karşısına çıkarak, gayriciddi tutum ve sözlerle, sadece eski milletvekili arkadaşlarına hitap ediyor. Milletnin derdini dert edinip derman bulmak için yola çıkanlar, millete, artık, maalesef, yük olmaya başlamıştır.

Artık, bu millet, zor zamanlarda 83 milyonu kucaklayan, hoşgörü sahibi, tarafsız yöneticiler istiyor. Bizler, güler yüzlü, toplumsal barış ve kardeşliğin yeşerdiği bir Türkiye istiyoruz. İş, aş huzur ve mutluluk istiyoruz. Bu vefakâr milletimiz bunu fazlasıyla hak ediyor. Yedi sülalesi sarayda yaşayanların bu milleti açlığa, sefalet, yoksulluğa ve mutsuzluğa mahkûm etmesine de asla izin vermeyeceğiz, her ne pahasına olursa olsun buna müsaade etmeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

VECDİ GÜNDOĞDU (Devamla) – Yönetemeyenler, güç zehirlenmesini yaşayanlarla beraber gidecek. Ortak akıl ve bilim ön plana, adaletli ve vicdanlı yöneticiler de iktidara gelecek.

Hani, hep büyüğümüzün söylediği bir şey vardı “2002’den 2020’ye geldik, nereden nereye.” diyordu. Emin olun ki en yakın seçimden sonra vatandaş sizlere baktığında aynen şunu söyleyecek: “Nereden nereye.”

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

Sayın Akbaşıoğlu, kısa bir söz talebiniz oldu.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

62.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu’nun görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki birçok ifadesine katılmadıklarına ve Cumhurbaşkanının birlik ve beraberliğin teminatı olduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Şimdi, sayın hatip konuşmasında katılmadığımız, bize göre de kesinlikle yanlış olan birçok ifadede bulundu. Sayın Cumhurbaşkanımız birlik ve beraberliğin teminatıdır, milletimizi ve devletimizi temsil etmektedir, seçilmiş bir Cumhurbaşkanıdır. Milletimiz tarafından üst üste görevlendirilmiş olması sıfatıyla da millet iradesine hep beraber saygı göstermemiz gerektiğini hatırlatmak isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ile 46 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2633) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 196) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, 10’uncu madde üzerinde önerge yok.

10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10’uncu madde kabul edilmiştir.

11’inci madde üzerinde 3 önerge bulunmaktadır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alıp oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Züleyha Gülüm	Oya Ersoy	Kemal Bülbül
İstanbul	İstanbul	Antalya
Erdal Aydemir	Mahmut Celadet Gaydalı	Abdullah Koç
Bingöl	Bitlis	Ağrı

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekilimiz Sayın Oya Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Ersoy.

OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, karşınızda yine öncekilerden farklı olmayan bir kanun teklifi var, yine şirketlerin lehine bir yasa teklifiyle karşı karşıyayız. Söz aldığım maddenin gerekçesi de sözde turizm tesislerinin çevreye duyarlı hâle getirilmesi. Çevreyi korumak mı istiyorsunuz? Buyurun, icraatlarınıza bakalım. Bunları burada saymak bu kadar süre içinde mümkün değil ama Kanal İstanbul Projesi işte önümüzde; İstanbul’un ormanlık alanlarını, tarım alanlarını, yer altı ve yer üstü su havzalarını rant alanları hâline getirip satıyorsunuz, bunu hedefliyorsunuz. Tereddüt bile etmeden bu toprakların ve insanlığın on iki bin yıllık tarihi Hasankeyfi

sular altında bırakıyorsunuz. Ormanlık arazileri sattınız bugüne kadar, plajları sattınız, şimdi, turizm tesislerinin çevreye duyarlı hâle getirilip korunması için torba yasaya bu maddeyi eklediğinizi söylüyorsunuz.

Bakın, hepiniz biliyorsunuz, Konyaaltı Sahili; Antalya Büyükşehir Belediyesince, önceki Belediye Başkanı Menderes Türel döneminde gerçekleştirilen Konyaaltı Sahili'ne yönelik bir ihale iptal edildi. Nedenini biliyorsunuz, yolsuzluk. Konyaaltı Sahili Alkoçlar'a yirmi sekiz yıllığına kiralanıyor ve bu sahilin peyzaj, temizlik giderleri, bakım onarım, güvenlik gibi işletme giderleri de belediyelere yükleniyor. Yani hem ucuza peşkeş çekiliyor hem de yirmi sekiz yıl boyunca tüm giderleri belediyeye devrediliyor. Belediye el değiştirince şirketin kamuyu 15 milyon lira zarara soktuğu ortaya çıkıyor. Kim ödüyor bu zararı? Tabii ki halk ödüyor.

Evet, bunlar var ama bu ülkede halkı için çalışan belediye başkanları da var, halkın yararına çalışan belediye başkanlarımız var ve bu ülkede halkın çıkarından başka çıkarı olmayan ve bunun için de bedel ödemeyi bile göze alan belediye başkanlarımız var, sevgili Adnan Selçuk Mızraklı var. Evet, yerel seçimlerin ardından mazbatasını aldığı gün belediyeye ilk adım attığında kayyumların yolsuzluklarını ve yaptırdığı sarayı ifşa eden sevgili Adnan Selçuk Mızraklı bu hafta pazartesi günü dokuz yıl dört ay ceza aldı; kendisi almadı, verildi tabii ve bu yolsuzlukları ifşasının bedeli ödetiliyor. Buradan bir kez daha söyleme ihtiyacı duyuyorum ki bu cezalar halkın parasıyla yaptırdığınız sarayların da ve kayyumlarınızın yolsuzluklarının da üstünü hiçbir zaman örtmeyecek ve biz bu fotoğrafı göstermeye devam edeceğiz çünkü güneş balçıkla sıvanmaz.

Değerli milletvekilleri, halk ekonomik krizin yükü altında eziliyor ve işçi, emekli, memur artık doğal gazını bile kredi kartıyla taksitle almak zorunda kalıyor, enflasyon tavan yapmış, 7,5 milyon işsiz var bu ülkede ve siz İşsizlik Sigortası Fonu'nun amaç dışı kullanımına son vereceğiniz yerde bu teklifle İşsizlik Fonu'nu yağmalamaya devam ediyorsunuz. Bu ülkede ülke tarihinin en büyük ümitsiz işsiz sayısı yaşanıyor, 838 binle bir rekor kırıldı bu yıl. İş olmadığı gibi ümit de yok, halk mutsuz ve güvensiz. Ve biz bu koşullarda Dünya Sağlık Örgütü'nün pandemi ilan ettiği coronavirüsle karşı karşıyayız. Sağlık Bakanı çıkmış, salgın karşısında hızlı karar aldıklarından bahsederek Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini övüyor, bir de halka birtakım tavsiyelerde bulunuyor: "Kişisel önlemlerinizi alın. El yıkayın, öpüşmeyin, 60 yaşın üzerinde zorunlu olunmadıkça dışarı çıkılmasın." vesaire. Peki, halk bunları yapacak, siz ne yapıyorsunuz? Kamusal alanların hijyeni için ne tür önlemler aldınız? Halkın sağlık hizmetlerine ulaşabilmesi için, iyi beslenmesi için ne yapıyorsunuz? İktidarınız boyunca tüm kamusal hizmetleri piyasalaştırdınız. Halkın ne sağlık sistemine ne eğitim sistemine güveni kalmadı. İnsanlar çocuklarını okula göndermiyordu, biraz önce açıklama yapıldı, okullar tatil edildi. Herkes kendi başının çaresine bakmaya çalışıyor ve ortaya bu tablo çıkıyor; marketlerde raflar boşalıyor, market raflarında temizlik malzemeleri, kuru gıda, tuvalet kâğıdı, kolonya gibi malzemeler kalmıyor. Tabii bir de bire bin katan fırsatçılar çıkıyor, sadece el dezenfektanlarına yüzde 4 bin zam geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

OYA ERSOY (Devamla) – Virüsün yayılma hızına etki eden en önemli faktörlerden biri yoksulluk ve buna bağlı olarak sağlıksız yaşam koşulları. Yeterli beslenme şansı olmayanlar, insan sağlığını tehdit edecek şekilde rutubetli ve bakımsız evlerde oturmak zorunda kalanlar, sağlık hizmetlerine erişim şansı olmayanlar daha ağır risk grubu altında.

Başta sağlık olmak üzere kamusal hizmetlerin paraya tahvil edilmesi halkın ücretle geçinen dörtte 3'ünü virüs karşısında savunmasız kılıyor. Başta sağlık olmak üzere kamusal hizmetlere erişim tümüyle parasız hâle getirilmelidir ve yaygınlaştırılmalıdır. Yapılacaklar açık: Hijyen ve ısınma, bu virüsten korunmanın şartlarındandır, her eve belli bir miktar içme suyu ve doğal gaz parasız sağlanmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Madde 11 - 2634 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin (C) fıkrasına (2) numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent ilave edilmiş ve diğer bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

"(3) Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezleri içinde imar planları ile turizme ayrılan yerlerdeki taşınmazların üzerinde yer alan Bakanlıktan belgeli turizm tesislerinin yüksek nitelikli ve çevreye duyarlı hâle getirilmesi için bu tesislerin plan, fen, sağlık ve sürdürülebilir çevre şartlarına uygun yapı ve yapılaşma koşulları ile projelendirilmelerine ilişkin hususlar,"

Gamze Taşcier	Müzeyyen Şevkin	Emine Gülizar Emecan
Ankara	Adana	İstanbul
Cavit Arı	Bedri Serter	Saliha Sera Kadıgil Sütü
Antalya	İzmir	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekilimiz Sayın Bedri Serter. (CHP sıralarından alkışlar)

BEDRİ SERTER (İzmir) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

11'inci madde üzerinde söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Üç tarafı denizlerle çevrili, kendi doğasıyla dünyada eşi benzeri olmayan bir memleketimiz var. Şimdi sormak istiyorum: Bu kadar güzel bir ülkenin kaynakları doğru yönetilebiliyor mu ve ülkenin menfaatleri doğrultusunda geliştirilebiliyor mu? Bacasız sanayimiz turizmin on sekiz yıllık iktidarınızda kaç bakan değiştirdiğini ve gelen her bakanın kendi kişiliğine ve mesleğine göre tepeden gelen emirlere uygun olarak turizmi hangi noktaya getirdiğini görmekteyiz. Göz göre göre kaçırılan tarihî eserler, geçmiş kültürlerin mirası olup iyi bütçelerle sahip çıkılması gereken toprak altındaki hazinelerimiz Kültür ve Turizm Bakanlığının can damarları olmalıdır diye düşünüyorum. Turizme ayrılan bütçenin daha akılcı bir şekilde, işin ehilleri tarafından, toplumun ekonomik yararına uygun yönetilmesi şarttır.

Turizm denince güneş, deniz ve kültür turizminin yanı sıra, kongre turizmi gibi, gelişen dünya düzeninde ortaya çıkan yeni turizm dalları da var ve ne şanslıyız ki Anadolu'muz tüm bu çeşitli turizm dallarına kucak açabilecek bir ana vatanıdır. Bu perspektifle suyun başını tutanların "Köşeyi nasıl döneceğim?" diye düşünmeden ülkemizde "İş, iş!" diye haykıran 8 milyona yakın genç işsiz kardeşimi düşünerek istihdam olanakları yaratması gerekmektedir. Bunun için de dikkatimiz turizmde sadece nicelikte değil, nitelikte olmalıdır. Öyle şeylere şahit oluyoruz ki özellikle birkaç yıldan bu yana, kapalı kapılar ardında bölgeler tayin ediliyor, yandaş şirketler ve siyasiler bilinen ülkelere ana vatanımızın topraklarını gecelik kararnamelerle parsel parsel pazarlıyorlar; çok acı, bu çok acı.

Kasım ayında Plan ve Bütçe Komisyonunda Bakan Ersoy'a Ekim 2019'da yayımlanan ve o zaman kimsenin bilmediği ve hâlâ da kimsenin bilemeyeceği şekilde gizlenen İzmir'imın Çeşme ilçesinin kimi bölgelerine ilişkin çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesini sormuştum. Bakan verdiği cevapta "Çeşme, Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi olacak, gelişecek." demişti, çok sevniştim. Son süreçte nereye mi geldik? Daha iki gün önce, İzmir Ticaret Odası kullanılarak –üstüne basıyorum- Yeni Çeşme Projesi'ne dair bir toplantı organize edilmiş çünkü davetli değildim. İzmir'de Cumhuriyet Halk Partimizin 14, diğer partilerimizin de 14, toplam 28 milletvekili olmasına rağmen, basında gördüğüm kadarıyla bu toplantıya sadece AKP'den 4 vekilimiz, AKP'li 2 il yöneticisi ve yanı sıra sadece Cumhuriyet Halk Partimizden Büyükşehir Belediye Başkanı davet edilmiş. Bu bende yeniden bir şeylerin devşirilmek istendiği intibası yarattı çünkü habersizim. Bu daveti çıkaranlara sözüm, İzmir'in asil halkının vekillerine verdiği yetkiyi sınırlandırabileceğinizi düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Tüm vekiller bu toplantıya davet edilmeliydi, nokta.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak, Türkiye'nin gelişimi için halkımızın yararına olması koşuluyla, istihdam ve üretim olanaklarına, tüm yatırımlara kapılarını açan bir zihniyete sahibiz. Bu nedenle, İzmir'in geleceğini belirleyecek projelerin kapalı kapılar ardında tartışılmasına Cumhuriyet Halk Partisi İzmir Milletvekili olarak sonuna kadar karşıyım. En kısa zamanda, Sayın Bakandan 28 İzmir milletvekilinin, Büyükşehir Belediye Başkanının, ilçe belediye başkanlarının, özellikle, turizmle ilgili oda başkanlarının olduğu kapsamlı bir toplantı daveti bekliyorum. Bu toplantının gerçekleşmesi için görev almaya da hazırım. Burada belirtmek isterim ki doğa katliamlarına ve çocuklarımızın geleceğine engel olacak şekilde tasarladığınız kararlarınıza da eyvallah demeyeceğim Kanal İstanbul'da olduğu gibi. (CHP sıralarından alkışlar) Şunu da biliyorum ki: İktidarınıza yakın birçok şirket, özel olarak gündeme getirilmiş olan Çeşme Projesi kapsamındaki, daha önce köylülerime ait olan yerleri yok pahasına senelerdir aldılar, şimdi ise kendilerine inanılmaz rantlar devşireceklerdir. Turizm Bakanına teklifim, tapu kayıtlarını birlikte inceleyelim, bugün yandaş şirketlerin elindeki araziler daha önce kime aitti, şimdi kime ait görelim. Şirketlerin doğacak kârlarından geçmişte oraya sahip olan köylülerin de faydalanması için bir kararname getirelim, burada değerlendirelim.

BAŞKAN – Tamamlayın.

BEDRİ SERTER (Devamla) – Ne de olsa 20 milyar dolar gibi devasa bir yatırımdan söz ediyorsunuz, öyle değil mi Sayın Bakan? Bu kürsüden yine söylemiştim, köylülerimizin arazileri, kredi kullanımında ipoteklendirme yoluyla yabancıların eline geçiyor. Cumhuriyet kurulmadan önceki kapitülasyonları biz şu anda canlı canlı yaşamaktayız. Çeşme Projesi'nde de ne yazık ki aynı şeyi söylemek zorunda kalıyorum. Sayın vekillerim, lütfen bu sefer, millî menfaatlerimizi gözeterек, öz kaynaklarımızı elimizden kaptırmayarak, birlikte elimizi taşın altına koyarak ülkemizi beraberce kalkındıralım.

Son söz: Memleketimin topraklarını ve kıymetlerini yabancı ellere parsel parsel sattırmayacağız, uyaralım sayın milletvekillerim. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan "eklenmiş" ibaresinin "ilave edilmiş" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel	Hayrettin Nuhoğlu	İmam Hüseyin Filiz
Aksaray	İstanbul	Gaziantep
İsmail Tatlıoğlu	Fahrettin Yokuş	Bedri Yaşar
Bursa	Konya	Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz isteyen Samsun Milletvekilimiz Sayın Bedri Yaşar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin 11'inci maddesinde kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezleri içinde imar planları ile turizme ayrılan yerlerdeki taşınmazların üzerinde yer alan Bakanlıktan belgeli turizm tesislerinin yüksek nitelikli ve çevreye duyarlı hâle getirilmesi öngörülmektedir. Bu da bizim desteklediğimiz bir madde. Dolayısıyla şu anki durum itibarıyla belli sıkıntılar var. Bu kanunla bununla ilgili yetki Turizm Bakanlığına verilirse bu işlerin daha kolay olacağı kanaatimiz hâkim.

Ama, tabii, bununla beraber, turizm sadece Akdeniz'de cereyan etmiyor, Türkiye'nin diğer bölgelerinde de turizmle ilgili ciddi sıkıntılarımız var ki bunlardan bir tanesi de Samsun. Salonda da Samsun milletvekili arkadaşlarımız var. Sırasıyla ben onları anmak istiyorum, şöyle: Mesela, bizim Samsun'da bir müzemiz var. Bu müzemiz maalesef dört yıldır bir türlü tamir edilemedi, içinde de binlerce eser var, bunlar da depoda tutuluyor, maalesef biz bunları sergileyemiyoruz bir türlü. “Ödenek eksikliği var.” diyor. Ben bu kürsüden bir kez daha uyarıyorum –gerçi Sayın Bakan yok ama onunla ilgili yetkili arkadaşlarımız var- diyorum ki: Bakın, diyorsunuz ki: “Müzenin sadece çatısını yapacağız.” Diğer tarafların da eksiklikleri var. Artık bunu -dört yıl geçti- bir an önce bitirelim ve hizmete açalım. Bu kürsüden, sizden talep ediyoruz.

Tabii, Samsun'un denizi var, doğa turizmi var, tarihi var yani olabilecek her şey Samsun'da var ama maalesef, Türkiye'de şu an Samsun'u ziyaret eden 900 bin civarında turist sayımız var, bunun sadece 116 bini yabancılardan oluşuyor.

Yine, buna paralel olarak bir de bizim Bafra'da kuş cennetimiz var; inanın, 9 tane de longozu var, gölleri var. Türkiye olarak -belki salondaki arkadaşlarımızın çoğu bilmiyordur ama- biz bunu UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne teklif ettik ama proje içerisindeki eksikliklerden dolayı listeye giremeyeceği kanaati oluşunca Dışişleri Bakanlığı bunu geri çekti. Ben, buradan bir kez daha uyarıyorum: Bu eksiklik bir an önce giderilsin, Samsun Kuş Cenneti dünya turizmine bir an önce kazandırılınsın istiyoruz. İnanın, 300'ün üzerinde kuş türü var, çok ciddi yatırımlar da yapıldı. Burada emeği geçenlere, başta Büyükşehir Belediye Başkanımız olmak üzere teşekkür ediyoruz ama yetmez, eksikliklerimiz var, bu eksikliklerin bir an önce giderilmesi lazım.

Yine, Bafra'da Kral Mezarları'mız var. Ben bu kürsüden onun resimlerini de sizlerle paylaşmıştım. Tam bu mezarların önüne sıradan taş duvarlar örülmüştü, buradan uyarımdım: Bakın, bu tarihî eserleri bir an önce restorasyona alıp hizmete açmamız lazım. Yani tam böyle Kemal Sunal filmlerini aratmayacak manzara var Kral Mezarları'nda, bildiğiniz sıradan taşlarla o güzelim sütunların arası kapatılmış. Uyardım, geçenlerde Bafra'ya gittik, maalesef orada da bir ilerlemenin olmadığını gördük.

Yine, Samsun'un önemli turizm bölgelerinden biri de Şahinkaya Kanyonu. Hakikaten belki dünyada bunun eşi ve benzeri yok, Türkiye'de bilemiyorum ama çoğu yerleri de gezen birisi olarak söylüyorum; hepinizi de bu arada davet ediyorum. Kanyonda, Samsun'da, Vezirköprü'de bir gezinti yapmanızı, hepinizin de gelmesini canıgönülden arzu ediyoruz. Herkesi davet ediyoruz ama orada bir sosyal tesis yok, lavabo sıkıntısı var yani oraya giden insanların en acil ihtiyaçlarını dahi gidermede ciddi problemleri var. Diyoruz ki: Hiç olmazsa bununla ilgili çalışmaların yapılması -burada milletvekili arkadaşlarımız var, bunların hepsi bizim ortak değerlerimiz- bir an önce bunların turizmin hizmetine sunulması lazım. Buna benzer Havza'da termal turizmi var. Biliyorsunuz, Gazi Mustafa Kemal'in Samsun'a ayak basmasından itibaren üç günü Samsun'da, ondan sonraki günleri de Havza'da geçti. Havza'nın meşhur kaplıcaları var, tarihî kaplıcaları var; bu kaplıcalarla ilgili de çalışmalarımız eksik. Yani turizm sadece Akdeniz'den ibaret değil. Turizm Türkiye'nin her tarafına yayılmalı, her tarafında bununla ilgili çalışmaların yapılması lazım.

Geçtiğimiz hafta, yine aynı şekilde... Terme'de Pazar Camisi var yani Türkiye'deki ender camilerden biridir; ahşaptan yapılma, çivi kullanılmadan, hakikaten...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yaşar, lütfen hemen toparlayalım.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

Yani Türkiye'de bunların sayısı 3'ü, 4'ü geçmez. Biz bu tarihî eserleri onanırken bazen öyle hatalar yapıyoruz ki keşke dokunmasak daha iyi. Oradan Bölge Müdürünü aradım, kendisine de rica ettim: “Bakın, caminin renkleri tutmamış yani renkleri farklı.” dedim. Bazen modern renkler ile geçmişteki renkler arasında ilişki kurmaya çalışıyoruz, bunlar doğru değil. Geçmişteki renklerine sadık kalınarak bu tesislerin yapılması lazım.

Diyorum ki turizm konusunda Samsun'da gerçekten yapılacak çok iş var. Bu konuda ben Sayın Bakanlığımızın ciddi katkıları olacağını inanıyorum.

Ümit ediyorum ki önümüzdeki yıl müzemiz açılır, diğer turizm bölgeleriyle ilgili eksikliklerimiz de giderilir diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

Birleşime üç dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.02

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 68’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

196 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sırada yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Futbol Maçlarında ve Diğer Spor Müsabakalarında Bütüncül Bir Emniyet, Güvenlik ve Hizmet Yaklaşımı Üzerine Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Futbol Maçlarında ve Diğer Spor Müsabakalarında Bütüncül Bir Emniyet, Güvenlik ve Hizmet Yaklaşımı Üzerine Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2562) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 175) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerde.

Komisyon Raporu 175 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz talebi yok.

Teklifin tümü üzerinde söz talebi olmadığı gibi, şahıslar adına da yok.

Soru-cevap işlemi yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

FUTBOL MAÇLARINDA VE DİĞER SPOR MÜSABAKALARINDA BÜTÜNCÜL BİR EMNİYET, GÜVENLİK VE HİZMET YAKLAŞIMI ÜZERİNE AVRUPA KONSEYİ SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti adına 29 Kasım 2016 tarihinde Budapeşte’de imzalanan “Futbol Maçlarında ve Diğer Spor Müsabakalarında Bütüncül Bir Emniyet, Güvenlik ve Hizmet Yaklaşımı Üzerine Avrupa Konseyi Sözleşmesi”nin beyanla birlikte onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi, 1’inci madde üzerinde gruplar adına söz taleplerini karşılayacağım.

Yalnız, değerli arkadaşlarım, sayın konuşmacılarımıza bir uyarım olacak: Grupların yaptığı görüşmeler sonunda bu sözleşmenin televizyon saatinde görüşülmesi bütün gruplarca kabul edildiğinden konuşma sürelerimizi mümkün olduğu kadar dokuz dakikayla sınırlayacağım değerli arkadaşlarım. Çünkü herkesin konuşmasını ve sesinin televizyon saatinde duyulmasını istiyoruz. Söz uzatmak yok. Arkadaşlarımın konuşmalarını dokuz dakikayla sınırlandırmalarını bekliyorum. Onun dışında, bütün partiler centilmenlik anlaşması yaptılar, buna hep beraber uyacağız.

İlk söz İYİ PARTİ Grubu adına Trabzon Milletvekilimiz Sayın Hüseyin Örs’e aittir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Örs, süreniz dokuz dakika, lütfen...

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Futbol Maçlarında ve Diğer Spor Müsabakalarında Bütüncül Bir Emniyet, Güvenlik ve Hizmet Yaklaşımı Üzerine Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi’nin geneli üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, sporun temel amacı insanın beden ve ruh sağlığını geliştirmek ve toplumda barış, kardeşlik ve dayanışma duygusunu yaygın hâle getirmek olup, bu amaç sportif faaliyet ve organizasyonların spor ruhu ve ahlakına uygun bir biçimde gerçekleştirilmesine yönelik yaygın bir sosyal beklentiyi de gündeme getirmektedir. Futbol ve diğer spor müsabakalarıyla bağlantılı emniyet ve güvenlik risklerinin azaltılmasını amaçlayan ve iyi uygulamalara esas teşkil eden temel ilkeler ve kolaylaştırıcı önlemlere dair hükümler içeren görüştüğümüz bu teklifle futbol maçlarında ve diğer spor müsabakalarında emniyetli ve rahat bir ortamın sağlanması hedeflenmektedir.

Değerli milletvekilleri, geçmişte bazı müsabakalarda taraftarlar arasında yaşanan ve insanların hayatını kaybettiği spor olayları birçoğumuzun malumudur. Bu tür üzücü olayların tekrarlanmasını önlemek amacıyla 19 Ağustos 1985 tarihinde Avrupa Konseyinin 120 numaralı Sözleşme’yi imzaladığı, anılan sözleşmenin imza tarihi üzerinden otuz yılı aşkın bir süre geçtiği, dolayısıyla bugün ortaya çıkan yeni tehdit ve sorunların bu anlaşmanın güncellenmesi zarureti doğurduğu görülmektedir. Bu yaklaşımlarla, sözleşmede, spor müsabakalarında piroteknik madde kullanımı, şiddet içeren davranışlar ve ırkçı davranışlar başta olmak üzere, sporda şiddetin önlenmesine yönelik tedbirlerin planlanması, müsabaka öncesinde risk analizleri yapılarak olası

^(x) 175 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

tehlikelerin önüne geçilmesi, taraftarların toplu olarak bulundukları alanlarda ve güzergâhlarda tedbirlerin en üst seviyede planlanması, beklenmedik ve acil durumlara yönelik planların hazırlanması ve tatbikatların yapılması, taraftar temsilcileri ve yerel topluluklarla diyalogu artırmaya yönelik iletişim politikası hazırlanması, sosyal, eğitsel ve suçu önlemeye yönelik projeler hazırlanması, sporda şiddetin önlenmesine yönelik emniyet stratejilerinin geliştirilmesi; Emniyet teşkilatının, müsabakaların emniyetli ve güvenli bir şekilde oynanabilmesine yönelik ilgili tüm paydaşlarla ortak çalışma yapması; şiddetin önlenmesine yönelik, seyirden men cezası dâhil, etkili tedbirler alınması, fanatiklerle ilgili uluslararası iş birliğinin en üst seviyeye çıkarılması; Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde ulusal futbol bilgilendirme noktası kurulması ve bu birimin, spora şiddetle ilgili olarak polis operasyonları, taraftar dinamikleri ve emniyet, güvenlik işleri konusunda ulusal uzmanlık kaynağı hâline getirilmesi amaçlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, sporu toplum ve insanlık için barış, kardeşlik, yarış, oyun, eğlence, zevk ve boş zamanları değerlendirme aracı olarak ifade edebiliriz. Yani spor sağlık, güzellik ve başarıdır ama asla şiddet değildir ve olmamalıdır da.

Sporun hem yapan hem de seyreden açısından birçok güzelliği içerisinde barındırmasına rağmen, çeşitli nedenlerle saldırganlık ve şiddet olayları meydana gelmesi son derecede üzücüdür. Spor ve şiddet kelimelerinin yan yana olması istenmeyen bir durumdur. Ancak, ne yazık ki, günümüzde, sporcuların kendi aralarında, taraftarların birbirleriyle ve yöneticilerin diğer yöneticilerle sözel veya fiilî şiddet davranışları, suçlamaları ve hedef göstermelerin, bunun yanında medyanın olumsuz etkisinin, sporun özünden uzaklaşıp şiddetle yan yana gelmesine neden olduğunu da görmekteyiz.

Sporda şiddet olaylarını sadece taraftar kaynaklı olarak ele almamak gerekir. Sporun diğer aktörleri olan sporcu, kulüp başkanı ve yöneticileri, hakem, medya ve benzeri etmenler de sporda istenmeyen durumların yaşanmasına neden olmakta hatta şiddeti tetiklemektedirler. Sporun bu aktörlerinin şiddet davranışı göstermeleri ya da sebep olmaları ise genel olarak ne pahasına olursa olsun kazanmak düşüncesiyle hareket etmelerinden kaynaklanmaktadır. Mücadele ve rekabet sporun olmazsa olmaz değerleridir. Sporda olmazsa olmaz olan mücadele ve rekabetin heyecan yaşatması gerekirken ülkemizde şiddeti tetiklemesi son derece düşündürücüdür. Şiddet ile sporun ilişkisi, şiddetin sporda normalleşmesi işte, bu noktada çakışmaktadır. Sporun mükemmel değerleri, toplumsal ve bireysel standartlarıyla masum keyifleri tanımlayan bir yanı olduğu gerçeğini asla unutmamalıyız.

Bu arada şunu da söyleyeyim değerli milletvekilleri: Medyanın toplum üzerinde duygu, düşünce ve davranışların şekillenmesinde önemli bir rolü olduğunu hepimiz biliyoruz. İletişimin bazı olumlu ve olumsuz yönleri de olabilmektedir ancak medyanın toplumu bilgilendirirken aktardığı mesajlarda şiddet olgusunun dozunu bilerek ya da bilmeyerek ayarlayamadığını da görmekteyiz. Günümüzde, medyada şiddetin bir araç olarak kullanıldığı ve içinde şiddet olmayan bir haberin haber olarak nitelendirilmediği gibi durumlara maalesef şahit oluyoruz. Medya yaptığı haberlerle toplum ve insanlar üzerinde bu kadar etkiliyken, medyanın yayınladığı haberlerde şiddet konusunda sorumsuz davrandığı gerçeğini de görmezden gelemeyiz. Sporda şiddetin önlenmesinde basın ve medya kuruluşlarının, televizyon yorumcularının ve spor yazarlarının tavır, söylem ve duruşları da çok önemlidir.

Gazetelerin haber ve yorum başlıklarında seçilen anahtar kelimeler özenle seçilmelidir. Ne yazık ki bu konuda çok olumlu şeyler söyleyemeyeceğim. Özellikle bazı spor gazetelerine baktığımızda, maç öncesi haber ve maç sonrası yorum ve değerlendirmelerde savaş, kavga, saldırı, kapışma, silah, intikam, parçalamak, imha gibi ifadelerin birçok haber ve yorum başlıklarında mecazi anlamda da olsa kullanıldığını görmekteyiz. Başlıkların kısa olması gereği ve etkili ifade arayışı nedeniyle olumsuz anlamlar içeren kelimeler anlam kaymasına neden olmaktadır. Spor haberlerinde özellikle manşetler ve haber başlıklarında provokatif dil rakip taraftarlar arasında gerginliği körüklemekte ve kalıp yargıları güçlendiren bir araca dönüşmektedir.

Değerli milletvekilleri, spor taraftarları açısından sporda şiddet, saha içi ve saha dışı birçok faktörün etkisiyle oluşmakta olup özellikle fanatizm duygusunu azaltacak ve holiganizm boyutuna ulaşmasına engel olacak psikososyal çalışmaların yapılması, bu çerçevede taraftar profilinin çıkarılarak buna uygun çözümler üzerinde çalışılması, aile başta olmak üzere okul dönemi itibarıyla "fairplay" anlayışının yerleştirilmeye çalışılması, sağlıklı bir taraftar-kulüp birliğinin sağlanması çözüme katkı sağlayacaktır.

Diğer yandan, medyanın toplumu etkileyen gücü karşısında medyanın yapmış olduğu yayınlar üzerine odaklanılmalı, sporda şiddeti teşvik eden medya dilinin mutlak suretle değişmesi üzerine çalışmalar yapılmalı ve gerekirse kısıtlamalar getirilmelidir. Bununla beraber, sporda şiddet mevzuatının getirmiş olduğu hak ve yetkilerin ilgililerce herhangi bir ayırım gözetmeksizin objektif olarak uygulanması da çözüm açısından önem arz eden önemli bir durumdur diyorum.

Ayrıca, son olarak, bu son corona virüsüyle karşı karşıya kaldığımız durumla ilgili az evvel Sayın Cumhurbaşkanlığı Sözcümüzün bir açıklaması var. Türkiye'deki spor müsabakalarının seyircisiz oynanmasıyla ilgili bir son dakika notu geldi. İnşallah, bu konuda iktidarıyla muhalefetiyle hep beraber mücadele ederiz. Sağlık Bakanlığımızın bugüne kadar yapmış olduğu titiz ve hassas çalışmayı şüphesiz saygıyla karşılıyoruz, çok olumlu buluyoruz. İnşallah, bundan sonra da Bakanlığımız ve ilgili kurum ve kuruluşlar bu virüse karşı mücadelede hep beraber olurlar ve ülkemiz, milletimiz bu beladan en az hasarla kurtulmuş olur.

Bu düşüncelerle hepinize saygılarımı arz ediyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Örs, süreye uyduğunuz için tekrar teşekkür ediyorum.

Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Saffet Sancaklı'da. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri ve bizleri televizyonları başında izleyen büyük Türk milleti; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sporda şiddeti konuşuyoruz, yasayla ilgili bir çalışmamız var. Tabii, sporda şiddet neden oluyor, sporun ruhunda var mı yok mu; bunları eğer iyi analiz edersek daha çabuk çözüme kavuşturabiliriz. Sadece polisiye tedbirlerle, cezalarla çözmeye

çalışıyoruz; bu da mümkün değil.

Önce, spor nedir? Kısa birkaç cümle yazdım, sizinle paylaşmak istiyorum tarif etmek için. Spor, önce kendine saygılı olmayı ve iyi bir insan olmayı şart koşar; disiplin, tevazu, hoşgörüyü birlikte eğlenebilme, adalet duygusu, kendini aşma ve duygudaşlığı öğretir. Spor, insanın hayatının boşluklarını doldurmak için bir dolgu malzemesi değildir. Sporu önce anlamayı ve ona göre sporun neresinde yer alacağımızı iyi bilmeliyiz. Mutlu olmak istiyorsak spor çalışkanlığı ve erdemine sahip olmalı, kendimizi aşmak ve olabileceğimizin en iyisi olmak için büyük disiplinle çalışmayı öğrenmeliyiz. Spor kültürü insana kendine ve başkalarına karşı saygıyı öğretir; kıymet bilmeyi, kendinle olan savaşı kazanmayı, iyi ve yürekli bir insan olmayı, yardımlaşmayı, birlikte sorun çözmeyi, birlikte gülmeyi ve birlikte ağlamayı öğretir. Kısaca spor, insana adam olmayı ve adam gibi yaşamayı öğretir çünkü spor bir felsefedir zira insanı medenileştirir.

“Sporda şiddet” diyoruz, aslında sporun ruhunda şiddet yoktur ama sporu ve kendini anlamayan, bilmeyen insanlar sporu hor kullanmaya başlar ve amacından saptırırlar; işte, o zaman şiddet başlar. Şiddeti insan yapar ve sporu da araç olarak buna kullanır. Gelişmiş insan ile gelişmemiş insan arasındaki farktan gelir sporda şiddet. İnsan gelişmişse spor da gelişmiştir. Spor gelişmediyse insanın gelişmişliğinden de söz edemeyiz çünkü spor bir üst kültürdür. Spor kültürünü geliştirmeden, sporun gerçek değerini hayatımızın değerleri yapmadan sporda şiddeti önlemek mümkün değildir. Rol yapmayı bırakıp sportmence davranmayı öğrenmemiz gerekir. Yediden yetmişe, skor değil spor kültürünü Türk insanının temel değerleri hâline getirmeliyiz; bu, ancak herkesin, hepimizin bir şekilde spora katılmasıyla mümkündür.

Tabii, bundan önce de bir proje anlatmıştım, bu söylediğim spor kültürünü biz yerleştirmesek ülkemize şiddeti önlememiz mümkün değildir. Bu da tabii Spor Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığımızın ilkokuldan başlayarak yapması gereken bir projedir, şu anda vaktim yok diye onu anlatmıyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, size bir tavsiyede bulunacağım, bir de bir güzellik yapacağım: Şimdi, 600 milletvekiliyiz burada, kaçımız spor yapıyoruz? Bizi millet seçti, buraya getirdi vekil olarak, onların adına her şeyi yapalım. 600 milletvekilinin içerisinde kaç kişi spor yapıyor?

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Ben yapıyorum.

SAFFET SANCAKLI (Devamla) – Yapanlar mutlaka var ama bence sayı ciddi oranda az. Hadi gelin şöyle bir şey yapalım: Haftanın bir gününü belirleyelim; salı, çarşamba grup toplantıları var, mesela perşembe olabilir. Sabah sekiz buçukta burada eşofmanlarımızla buluşalım hep beraber, bütün partilerden arkadaşlar; bir saat yürüyüş yapalım, spor yapalım. Size yapacağım güzellik de şu: Hoca tutsanız bir dünya para vereceksiniz. Benim gibi bir eski millî sporcuyla bedavadan hoca olarak yanınıza katmış olacaksınız. (MHP, AK PARTİ, CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Bu söylediğim ciddi bir şeydir. Önümüzdeki hafta içinde Grup Başkan Vekilleriyle, arkadaşlarla, Meclis Başkan Vekillerimizle bu konuyu konuşup ciddi manada başlatacağım. 10 kişi de gelseniz başlatacağım, bunu da gazete manşetlerine koyduracağım, mecbur kalacak bazı arkadaşlar gelmeye, gelmek istemeyenler de.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Ağabey, ben de “stretching” yaptırıyorum.

SAFFET SANCAKLI (Devamla) – Alpay kardeşim de diyor ki: “Stretching’i de ben yaptırıyorum.” 2 millî hoca buldunuz, daha ne diyeyim ben size. (MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, şiddet nasıl oluyor? Bildiğiniz gibi müsabakalarda oyunların ölçüleri var. Bu ölçülere uyulması koşuluyla eşit şartlarda yapıldığı zaman hiçbir sıkıntı yok. Mesela, 3 kale direğinin metresi, hakemin elindeki bayrak, penaltı noktasının uzaklığı; bunlar hep bilinen şeyler ve kurallar hep aynı yerde ama şiddet nerede başlıyor? Ölçütlere uyulmaz ve koşullar da deforme olursa, adalet duygusu da kaybolursa çocuk oyunları da dâhil kitlesel oyunlarda sahneyi hemen şiddet alır. Hepimizin gördüğü bir şey. Çünkü oyun kazanmak için yapılıyor. Hâl böyle olunca da insanlar arasındaki sorunların çözümüne yardımcı olan bu oyun, bu spor, yerini münakaşaya, kavgaya, dövüşe, şiddete terk ediyor, şiddet başlıyor. Peki ne oluyor? Gelin görün ki ülkemizde - ölçüsüzlük dedim ya adaletsiz olan şeyler var, girdiği zaman şiddet oluyor- ölçsüz şeyler ve ölçsüz davranan insanlar ne yazık ki ölçülülerden hâliyle daha fazladır. Kimlerdir, nelerdir bunlar? Örneğin, kamu kaynaklarını ölçsüzce harcayan kulüp yöneticileri, o kaynakların ölçsüzce harcanmasına göz yuman ve hatta bu duruma önyak olan federasyon yöneticileri, başkanlar maalesef bizdedir. Batı kulüpleri icraatlarıyla daha da dibe iterken, sanki her şey yolundaymış da eksik olan kulübün haklarını savunacakmış gibi yaparak birbirleri hakkında olmadık sözler sarf eden yönetici ve futbol insanları da maalesef bizdedir. Avrupa’nın sahada oynayanlar arasında -lig olarak söylüyorum- bizi en yaşlı lig yapanlar, bunlar da bizde. Menajerlerle bir olup yedek kulübelerini birçok yaramaz yaşlı yabancılarla dolduranlar da bizdedir. Sahada oynanan oyun bir şeye benzemezken, Avrupa kupalarında dişe dokunur sonuçlar alınmazken beceremedikleri her şeyin faturasını hakemlere çıkaranlar da bizim ülkemizdedir. “3 büyüklerden birini tutuyorum veya herhangi başka bir takımı tutuyorum.” diyerek ülke futbolunu yerle bir edenler ellerindeki son model telefonlarla hafta sonları durmadan “tweet” atıp provokasyon yapanlar da maalesef bizim ülkemizdedir. Gittikleri maçta yanında yöresinde ya da televizyon karşısında “çoluk çocuk, yaşlı genç, kadın-erkek var” demeden ağza alınmayacak küfürleri marifet sananlar da bizdedir. Daha gelişkin bireyler hâline gelmesi için çocuklarını -burayı iyi dinleyin lütfen- oynamaya özendirmek yerine, spor yaptırmak yerine sadece sınavdan sınava koşturan ebeveynler de bizdedir. Çocukları ve kendileri daha çok spor yapıp oynayabilsin diye yaşadıkları yerin her düzeyindeki yöneticisinden daha çok alan ve salon talep etmeyen ana ve babalar da bizdedir. Daha bir sürü şey sayabilirim. Peki, bu kadar şeyden sonra şiddet nasıl olmayacak arkadaşlar? Mecburen şiddet olacak. İşte, bu şiddeti önlemenin iki ana şeyi var: Birincisi, spor kültürünü yerleştireceğiz; ikincisi de Türkiye Büyük Millet Meclisinden –Sayın Spor Bakanıyla birkaç gün önce konuştum, Bein Sports çalıştayını yapıldı, onun çalışması ay ortasında bitmek üzere- 2 tane yasa çıkaracağız: Bir tanesi Kulüpler Birliği yasası, bir tanesi de federasyonlar yasası. Buraya gelip beraber çalışacağız, bütün partilerden de katkı sunacaklar herhâlde bütün arkadaşlar. Ligler başlamadan ve önümüzdeki sene yapılacak federasyon seçimleri yapılmadan bu yasaları çok acil çıkarıp Türk sporuna büyük katkı sağlamamız gerekiyor.

Son bir şey, sağduyu çağırısı, geçen hafta yapmıştım. Bu statlar üzerinden sokağa dökülmek istenen bir kitle var, bunu birileri kasıtlı yapıyor, bilmeden de alet olanlar var. Rica ediyorum bütün sporseverlerden, bütün futbol camiasından, spor camiasından; sakın bu tahriklere kapılmayın, sağduyulu olun.

En son, İtalya ciddiye almadı herhâlde bu coronayı baştan, şu anda binden fazla ölü var ve ülke felç vaziyette. Bugün,

bu statlarda seyircisiz oynanacak maçlarla ilgili alınan karardan dolayı Sayın Cumhurbaşkanını ve ekibini tebrik ediyorum. Aynı şekilde, okulların tatil edilmesi de bizim tarafımızdan çok olumlu karşılandı. Sağlık her şeyden önemlidir, onun için 1 kişinin ölümüne 50 tane şampiyonluk değişilmez.

Dinlediğiniz için de teşekkür ediyorum.

Deminki teklifimi önümüzdeki hafta uygulamaya koyuyorum. Var mıyız?

Peki, teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tam, sporun adına yakışır centilmenlik devam ediyor.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz isteyen, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurun Sayın Oluç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Futbol Maçlarında ve Diğer Spor Müsabakalarında Bütüncül Bir Emniyet, Güvenlik ve Hizmet Yaklaşımı Üzerine Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunuyorum.

Öncelikle şunu söyleyeyim, herhangi bir şerhimizin olduğu bir sözleşme değildir; doğru bulduğumuz bir sözleşmedir, destekliyoruz bunu, uluslararası bir sözleşmedir. Ama bir endişemiz var, endişemiz iktidar partisiyle ilgili olarak, endişemiz de şudur: Türkiye'nin imzalamış olduğu uluslararası demokratik başka sözleşmeler de var, biliyoruz ve bunlar Anayasa'mızın 90'ıncı maddesine göre amir hüküm sayılırlar. Fakat, iktidar partisi, esas itibarıyla bu uluslararası demokratik sözleşmelerin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi gibi, ona bağlı olarak yine Avrupa Konseyinin bir parçası olan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin içtihatları gibi konuları ve mahkeme kararlarını çok fazla ciddiye almamaktadır. Umarız, Avrupa Konseyinin bu sözleşmesinin sporda uygulanması konusunda iktidar gereken duyarlılığı gösterir.

Evet, uluslararası alanda da sporda çok fazla sorun var. Avrupa'ya baktığımızda, örneğin, futbola baktığımızda -spor deyince ilk önce futbol konuşuluyor ama- çok fazla ırkçılık örneğiyle karşı karşıya kalıyoruz. Yani İspanya, İtalya, Hollanda, Almanya, Ukrayna gibi ülkelerde ırkçılık spor müsabakalarında karşımıza çok çıkan bir konu. Futbolun beşiği İngiltere'de, polis verilerine göre, sadece 2019 yılına baktığımız zaman -İngiltere için söylüyorum- 150 futbol maçında ırkçılık içeren olaylar meydana gelmiş; futbolun beşiğinden bahsediyoruz. Aynı şekilde, genel olarak baktığımızda, İngiltere'de de ırkçılık olayları bir sene öncesine göre yüzde 50 artış göstermiş; tabii, spora da bunun yansımaları kaçınılmaz oluyor. Yine, dediğim gibi, Ukrayna'da, Hollanda'da, İtalya'da pek çok örnek var; bu örneklerle tek tek girmeyeceğim ama bizim ülkemizde de spor konusunda çok ciddi sorunlar yaşıyoruz ve kısaca bunlara değinmek istiyorum.

Spor alanında futbol bir hâkimiyet kurmuş vaziyette ve bu göz önüne alındığında, buradaki sorunların, şiddetin, ırkçılık ve ayrımcılığın, cinsiyetçiliğin, nefret söyleminin büyük bir çoğunluğunun futbol sahalarından yükseldiğini biliyoruz ve görüyoruz. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün son verilerine göre, spor alanlarında işlenen suçların yüzde 95'i zaten futbolda işlenmektedir. Dolayısıyla, sorunun odaklarından bir tanesi budur.

Spor alanına ilişkin temel sorun başlıklarını benden önceki konuşmacılar -farklı partilerden de olsak- aşağı yukarı ortak belirlediler. Yani Kulüpler Birliği yasa'nın hâlâ çıkarılamamış olması, yenilenememiş olması; Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu kararlarının yanlışlıkları ve taraflı olması -ve Kurulun kendisinin- sporda şiddet, nefret ve ayrımcılık olması; mafyatik ilişkilerin kimi alanlarda hâlâ geçerli olması -erkek egemenliğinden bahsetmek bile istemiyoruz çünkü her gün, her an yaşanıyor- zaman zaman şike ve teşvik meseleleri, bunların hepsi sporda, özellikle futbolda da çok sık gördüğümüz sorunlar ve bu sorunları konuşurken elbette ki yasamanın yani bu Meclisin sorumluluğundan da başlamanız gerekiyor.

Öncelikle şunu da söyleyeyim: Madem bugün bu uluslararası sözleşmede hep birlikte bir adım atılıyor ve bu sözleşme hep birlikte onaylanıyor, o zaman Kulüpler Birliği yasa'sında da Meclisin bir çalışma yapması ve bu durumu değiştirerek bir an evvel yeniden düzenlemesi gerekiyor. Yani kulüp başkanlarının destek vermemesi ya da derebeylerini partilerin karşısına almak istememesi gibi konuları bir kenara koyalım ve bütün partiler oturup bu konuda gereken değişiklikleri birlikte yapabilecek adımları atalım diye öneriyoruz.

Şimdi, sahalarda ve tribünlerde yaşananlara baktığımızda Türkiye siyasetinden çok kopuk bir durum olmadığını görüyoruz, çok bağımsız bir tutum olmadığını görüyoruz. Yani ayrımcılık toplumda olduğu gibi sahalara da yansıyor, tribünlere de yansıyor, nefret söylemi keza yansıyor, şiddet ve kimi zaman ırkçı sloganlar yansıyor, erkek egemen anlayış ve dil yansıyor.

Şimdi bütün bunları görmezden gelmek mümkün değil. Özellikle Kürt coğrafyasındaki takımların yaşadığı ayrımcılık ve nefret söylemine ilişkin bazı sözler söylemek istiyorum. Gerçekten çok vahim bir durumla karşı karşıya kalındı. Defalarca bunu bu kürsüden de dile getirdik. Ben de söyledim, başka arkadaşlarımız da söyledi. Hem Amedspor'un hem Cizrespor'un hem özellikle Kürt coğrafyasından gelen diğer takımların karşılaşmalarda karşı karşıya kaldıkları zaman zaman şiddet, zaman zaman tezahürat, nefret söylemi, ayrımcı tutumlar gerçekten üzücü bir tabloyu ortaya koyuyor. Hâlbuki biz eğer barış söylemini, demokratik bir dili ve eşitlikçi bir dili her yerde geliştirmek istiyorsak öncelikle spor alanlarından da buna başlamamız gerekir. Dolayısıyla Amedspor, Cizrespor gibi oyuncuların, taraftarların, teknik ekiplerin saldırıya uğramaları, lince uğramaları, otobüslerinin zaman zaman parçalanması ve bunların hepsinin cezasız kalması elbette ki kabul edilebilir bir durum değil. Bunları bir kez daha dile getirmiş olalım çünkü tribünlerden cinsiyetçi küfürleri etmek serbest oluyor, Kürtlere hakaret etmek serbest oluyor, ayrımcılık yapmak serbest oluyor ama Futbol Federasyonu bunların hiçbirini görmüyor; tam tersine, ne yapıyor Futbol Federasyonu? Bu ayrımcılığa uğrayan takımları cezalandırıyor; Amedspor'u, Cizrespor'u cezalandırıyor yani aslında Futbol Federasyonu da bir ayrımcı anlayışla yaklaşıyor meseleye, onların da kendilerini değiştirmeleri gerekiyor. Siyasi partiler olarak Mecliste biz bu konuda bir adım atabilirsek, öyle zannediyorum ki Futbol Federasyonunu da ve diğer spordaki kurumları da kulüpleri de olumlu etkilememiz mümkün hâle gelir. Futbol sahasındaki özellikle bu şiddetin ve şiddet dilinin, nefret dilinin aşılmasının imkânı var elbette, bunu birlikte sağlayabiliriz.

Seçim sisteminin etkisiyle, zaman zaman Federasyon ve birkaç takımın yandaşı tutumlarla karşı karşıya kalınıyor. Federasyonun ve kurullarının verdiği bu cezaların adil olup olmadığı tartışılıyor elbette ama bunların da gerçekten tartışılması, bu eşitlikçi ve adil olmayan cezaların mutlaka artık gündemimizden çıkması gerekiyor.

Medyanın üzerine büyük sorumluluklar düşüyor. Medya, maalesef, kulüpler arası rekabeti körükliyor; şiddeti, kışkırtıcılığı ve saldırganlığı tahrik edici haberler yapmakta çok mahir davranıyor. Tiraj ve rating uğruna yapılan bu adımların spor alanına cidden çok ciddi zararlar verdiğini ve nefret söylemini kışkırttığını bir kez daha vurgulamak istiyoruz doğrusu. Bunların hepsi aşılabılır.

Şimdi, yalnız, şunu da vurgulamak istiyorum bütün bu konuları tartışırken, güncel olduğu için vurgulamak istiyorum: İktidarın federasyonlar üzerinde baskı unsuru olmaktan da çıkması gerekiyor. Bakın, son zamanlarda, özellikle futbol alanında - herkes farkındadır- hani, bir ilimizin takımının şampiyon yaptırılmaya çalışıldığına dair etrafta çok fazla söz dolaştı, sosyal medyada paylaşımlar oldu.

BAŞKAN – Son dakikanız.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Ben sanmıyorum ki iktidarın tamamı öyle, bir ilin şampiyon yapılması doğrultusunda bir anlayışa sahip olsun ama bunların kendisi bile spordaki eşitlikçi rekabeti ortadan kaldıran bir ortam yaratıyor. Doğrusu, bundan da uzak durmanın iyi olacağını düşünüyoruz.

Şimdi, son olarak şunu söyleyelim ki: Bütün önlemleri birlikte almak, tartışmak mümkündür ve bu konuda, özellikle Kulüpler Birliği yasasını yeniden ele alıp değerlendirmek mümkündür. Bunları yaparken de bu konuyu, halktan, özellikle tribünlerden kaçırmamak; kulüplerden, akademisyenlerden, bağımsız hukukçulardan kaçırmamak; şeffaf bir şekilde tartışmayı yürütmek mümkündür ve bunların hepsini yaparak yeni bir yasal düzenlemeyi hep birlikte gerçekleştirebiliriz, hem sporda adaleti hem de nefret söyleminden uzaklaşmayı sağlamış oluruz.

Hepimize kolay gelsin. Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, isterseniz diğer konuşmacıları bir yetiştireyim de...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok kısa, çok kısa bir...

BAŞKAN – Hemen, hemen, çok kısa...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

63.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un görüşülmekte olan 175 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde yaptığı konuşmasında kullandığı "Kürt coğrafyası" tabirinin anayasal olarak kabul edilemez olduğuna, birlik ve beraberliğin tezahür ettiği alanlar olan sporda herhangi bir ayrımcılığın söz konusu olamayacağına ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, biraz evvel kullanılan bir ibare vardı "Kürt coğrafyası" diye. Türkiye bölünmez bir bütündür 784 bin kilometrekaresiyle. Sonuç itibarıyla, bu tabir anayasal olarak da yanlıştır ve kabul edilemez.

Bir ilin şampiyonluğu falan, bunların hepsi kesinlikle yakıştırmadır, düzmece durumlardır; bunun da kayda geçmesini isterim. Spor, birlik ve beraberliğin tezahür ettiği alanlardır, burada herhangi bir ayrımcılık söz konusu olamaz.

Teşekkür ederim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, ben de söz istiyorum müsaade ederseniz.

BAŞKAN – En son söz vereceğim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Futbol Maçlarında ve Diğer Spor Müsabakalarında Bütüncül Bir Emniyet, Güvenlik ve Hizmet Yaklaşımı Üzerine Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2562) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 175) (Devam)

BAŞKAN – Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekilimiz Sayın Ensar Aytekin'de.

Buyurun Sayın Aytekin. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ENSAR AYTEKİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Futbol Maçlarında ve Diğer Spor Müsabakalarında Bütüncül Bir Emniyet, Güvenlik ve Hizmet Yaklaşımı Üzerine Avrupa Konseyi Sözleşmesi üzerinde CHP Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugüne kadar 33 ülkenin imzaladığı, 14 ülkenin de iç hukuk sistemine entegre ettiği bu sözleşmenin amacına baktığımızda 3 önemli unsur görüyoruz: Emniyet, güvenlik ve hizmet. "Emniyet" kavramı, insanların yaralanmalarını veya spor etkinlikleri sırasında beden sağlığı ve bütünlüğüne yönelik riskle karşılaşmalarını önlemeye yönelik tüm tedbirleri bir araya getirir. Bu, stadyum altyapılarını ve ruhsatlandırmayı, acil durum planlarını veya alkol tüketimiyle ilgili önlemleri de içerir. Emniyet tedbirleri, insanları etkinlik alanına yolculuklarında ve stadyum dışındaki halka açık alanlarda da korur. Bu ifadeler sözleşmede yer alan ifadeler.

Peki, bizim stadyumlarımız güvenli mi ya da ne kadar güvenli, kısaca bakalım. Değerli arkadaşlar, Türkiye'de yapılan bir

araştırmaya göre, her 10 kişiden 7'si stadyumları güvensiz buluyor. Stadyumlara duyulan güvensizlik, karşılaşmaları izlemek için statlara gitmeye engel teşkil ederken her 4 kişiden 1'i şiddet sebebiyle stadyuma gitmediğini belirtiyor. Yine, her 3 kişiden 1'i güvensiz bulunduğu için ailesiyle birlikte stadyuma gidemediğini belirtiyor ve her 10 kişiden 8'i stadyuma giden bir yakını için endişe duyuyor. Katılımcıların yüzde 13'ü fiziksel şiddete maruz kaldığını belirtirken yüzde 30'u sözlü şiddete maruz kaldığını, yüzde 30'uysa fiziksel veya sözlü şiddete kendisi maruz kalmasa bile buna tanık olduğunu söylüyor.

Güvenlik kavramı, futbol veya diğer spor etkinlikleriyle bağlantılı, stadyum içinde veya dışında meydana gelebilecek herhangi bir şiddet veya kötü davranışı caydırmak, önlemek ve cezalandırmak için planlanmış tüm önlemleri içermektedir. Buna, risk değerlendirmesi, polis ve diğer ilgili kuruluşlar arasındaki iş birliği ve yaptırım tesis edilmesi de dahildir.

Spor müsabakaları en büyük kamusal alan etkinlikleridir. İnsanlar sosyal statü, gelir düzeyi farkı olmaksızın aynı anda aynı olayla etkileşime geçmektedirler. Bunu yaparken de sadece seyir noktası itibarıyla fiyat farkına tabi tutulmaktadırlar. Türkiye'de spor müsabakaları, özellikle futbol, içine siyaset bulaşmadığı sürece keyifli bir aktivitedir. Siyaseti futbola bulaştırır, bir takım lehine açıktan destek verir, ekonomik olarak sadece bir kulübü gizli veya açık şekilde destekler ve futbolu siyasetle iç içe geçirmeye kalkarsanız, insanların futbol zevkine gölge düşürmüş olursunuz.

Değerli milletvekilleri, kulüplerimizin finansman yapısı ise ayrı bir tartışma konusudur. Ciddi borçlanmaların içerisinde tutulmaya çalışılan kulüplerin rekabeti, bir şirketin iflasına giden sürece benzemektedir. Meclisimizin bu sözleşmeye taraf olması kadar, atması gereken bir başka adım ise bankacılık sektöründeki Düzenleme ve Denetleme Kuruluna benzer bir spor düzenleme ve denetleme kurulumu kurmak olmalıdır.

Yine, benzer bir şekilde dikkat çekmek istediğimiz bir husus şudur: Bakınız, bir gecede torba yasalar geçiriyoruz ancak on sekiz yıllık iktidarınızda spor yasası hâlâ Meclise gelmedi. Yine, 14 Ocak 2020'de bir spor çalıştay düzenlendi.

Türkiye'de, maalesef, spor, Dernekler Yasası'yla yönetiliyor. Sayın Bakan Mehmet Kasapoğlu, spor kulüpleri ve federasyonlar yasasının Meclise geleceğini söylemişti, halen bunu bekliyoruz.

"Sporcuya yatırım yapalım." diyoruz, her yerde "yerli, milli" vurgusu yapıyoruz ama iş spora, sporcuya gelince ithalatın zirvesini yaşıyoruz; Türk oyuncu bulmak ve yetiştirmekte zorluk çekiyoruz. Bunların düzenlenmesi lazım.

Yine, sözleşmede üçüncü önemli unsur olarak görülen "hizmet" kavramı da az önce ifade ettiğim üzere, kamusal alanlarda alınacak düzenlemeleri öne çıkarmaktadır.

Sözleşme şöyle diyor: "Hizmet kavramı, stadyumlarda ve müsabaka öncesi, esnası ve sonrasında izleyici ve taraftarların toplandıkları kamusal alanlarda futbol ve diğer spor etkinliklerini herkes için keyifli ve misafirperver bir ortam hâline getirmek için planlanmış tüm önlemlerden oluşur." Bu, iyi bir yeme içme servisi ve tuvalet servisi gibi unsurları da içerir ancak her şeyden önce etkinlik boyunca insanları iyi bir şekilde karşılamaya ve memnun etmeye odaklanır.

Değerli milletvekilleri, özetle, bu sözleşmeyi olumlu bulmakla birlikte, Türkiye'deki fiilî durumun da düzelmesini umuyoruz. Sözleşmenin bir an evvel kabul edilmesi, uluslararası spor müsabakalarında Emniyet ve Güvenlik Komitesinde Türk Emniyet müdürlerimizin de görevlendirilmesine olanak sağlayacaktır. Bu sayede, bu alanda da Türkiye'nin, ülkemizin temsiline katkı sunacaktır.

Ben, son olarak, Saffet Vekilimin teklifine ek olarak, coronaya karşı tüm milletvekillerini spor yapmaya davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aytekin.

Son olarak, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İzmir Milletvekilimiz Sayın Fehmi Alpay Özalan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 175 sıra sayılı Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Günümüzde sporun anlamını tanımlarken sıklıkla sporun saldırganlığı ortadan kaldırma ve öfke patlamalarını hafifletme imkânı sağladığı konusuna vurgu yapılmaktadır. Dünyada ve ülkemizde "spor" denilince aklı ilk olarak futbol gelmektedir. Bunun sebebi ise futbolun diğer spor branşlarına kıyasla daha geniş kitlelere hitap ediyor olmasıdır.

Değerli arkadaşlar, futbol rekabettir, aynı zamanda centilmenliktir. Futbol bir okuldur, futbol bir endüstridir, aynı zamanda işletmedir. Futbol estetikdir; futbol vücut davranışlarının şiiiridir; futbol güzel sanattır; futbol barış elçisidir, turizm elçisidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Futbolla dünyanın en ücra alanlarına girip mesaj verebilirsiniz ve buralara medeniyet de götürebilirsiniz. Futbol, dünyanın en popüler spor alanıdır. Futbol bir ekoldür, evrenseldir, seyir zevki vardır. Futbol barıştır, futbol kardeşliktir, futbol dostluktur, muhabbettir, sohbettir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Futbol kavgaya alet edilmemelidir; ideolojiye, nefrete asla.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütün bu özellikleri barındıran futbol alanı hukuk sahasında mevzuatla kurallara uygun tahkim edilmektedir. O nedenle, futbolun ve sporun yasası vardır, anayasası vardır. Bu, aynı zamanda pozitif hukuk ve yerleşik ahlaki değerlere biçimlenir. Diğer yandan, futbolun ülkeler üstü teşkilatı vardır, Futbol Federasyonu, UEFA, FIFA gibi kurumlar vardır. Bu kurumlar futbolda şiddeti önleyebilecek yegâne unsurlardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sporda şiddeti önleyebilmek için 6222 sayılı Kanun'u geçirdik, 2019 yılı içerisinde bazı değişiklikler yaptık. Bu kanunun geçirilmesinden dolayı Sayın Cumhurbaşkanımız başta olmak üzere, dönemin bakanlarından Sayın Akif Çağatay Kılıç Bakanımıza da çok teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yapılan bu yasal düzenlemeyle, sporda şiddet ve düzensizliğin önlenmesine yönelik “spor alanı” kavramının kapsamı genişletilerek, daha önce 6222 sayılı Kanun kapsamında bulunmayan alanlarda taraftarlara bu kanundan işlem yapılması sağlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sosyal medyadan şiddete teşvik içerikli paylaşım yapanlara şikâyet şartı aranmaksızın işlem yapılmasına imkân sağlanmış, cezalar artırılarak kanunun caydırıcı etkisi artırılmıştır. Seyirden men cezalarında “bir, üç, beş yıl” şeklinde kademeli ceza uygulamasına başlanmıştır. 6222 sayılı Kanun’un yürürlüğe girmesinin ardından, tüm branşlarda 2019-2020 sezonunun ilk yirmi iki haftası ile geçen sezonun aynı dönemi karşılaştırıldığında, müsabaka düzeninin bozulmasına sebep olan olayların yaşandığı müsabaka sayısı yüzde 40 azalmış, işlem yapılan şahıs sayısı ise yaklaşık yüzde 15 azalmıştır. Bu durum, kanunla getirilen caydırıcı tedbirlerin etkinliğinin de bir göstergesidir. Yeterli midir? Elbette yeterli değildir, bu konuda toplumsal duyarlılığı artırmamız gerekir.

Kanuni düzenlemeye ilaveten, ülkemizde müsabakaların huzur ve güven ortamında oynanabilmesi için, her müsabaka “A) Yüksek riskli, B) Orta riskli, C) Düşük riskli” şeklinde risk kategorilerine ayrılmış, spor güvenliği personelinin uzlaşmasını sağlayan eğitimler yoğunlaştırılmış, özel güvenlik personeline spor güvenliğine yönelik eğitimler düzenlenmiş, bu şekilde müsabaka güvenlik tedbirlerinin daha etkin alınması sağlanmıştır. Taraftarlarla ilgili kuruluşların, futbol maçları ile diğer spor müsabakalarının emniyetli, güvenli ve rahat hâle getirilmesiyle ilgilenen bütün kamu ve özel sektör çalışanlarının görevlerini etkin ve uygun bir şekilde yerine getirmeleri için gerekli donanım ve eğitime sahip olması temin edilmek zorunda kalınacaktır.

Değerli arkadaşlar, sayın milletvekilleri; şimdi, biliyorsunuz, günümüzde daha çok hakemler söz konusu oluyor, hakemlerin kararları tüm hafta boyunca kamuoyunu meşgul ediyor. Ben, hakemler konusunda da birkaç kelime söylemek istiyorum. Dünyanın en büyük liglerinden bir tanesi kabul edilen -ki bana göre de öyle- Premier Lig’de futbol oynamış bir kardeşiniz olarak, Almanya’da futbol oynamış bir kardeşiniz olarak oradaki hakemler ile buradaki bizim hakemlerin kıyaslamasını en iyi şekilde yapacak kişilerden birisiyim. Ben, bizim hakemlerimize çok fazla şekilde haksızlık ettiğimizi düşünüyorum. Bakın, bizim hakemlerimiz bir defa fizik yapısı olarak; iki, kondisyon olarak; üç, oyun bilgisi olarak; dört, pozisyon bilgisi olarak, inanın bana, dünyadaki bütün hakemlerden daha iyidir. Bunu çok samimiyetle söylüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Tabii ki eksikliklerimiz var, tabii ki hatalarımız var ama önemli bir eksikliğimiz var, o da saha içerisindeki hakemlerin oyuncularla olan iletişimi, diyalogu.

Şimdi, ben size İngiltere’de bir maçta yaşamış olduğum bir örneği anlatacağım, buradan aktaracağım, ne demek istediğimi daha iyi anlayacaksınız inşallah. Şimdi, Manchester United’la oynuyoruz; dünyanın en pahalı takımı, en ünlü takımı, oyuncularını keza öyle. 1-0 galibiz, maçın son dakikaları oynanıyor ve orta sahada gerçekten sert bir faul yaptım, sert bir müdahalede bulundum ve hakem sarı kart gösterdi. Sarı kartı beklemediğim için hakeme bazı serzenişlerde bulundum İngilizce. Hakem koşarken geri döndü. Dedim eyvah kırmızı kartla atıldık. Hakem bana dedi ki: “İngilizcen çok iyi olmuş.” (Gülüşmeler) Şimdi, onun bu tavrı beni gerçekten çok olgunlaştırdı; bu bir. İkincisi, bundan sonra oynanacak olan maçlarda ki o hakem gelirse daha pozitif bir ayrımcılık yaşıyorduk, iletişimimiz çok iyiydi, o yüzden saha içerisinde bu diyaloglar hakemlerle olduğu zaman, inanın bana, top oyun içerisinde daha fazla kalıyor, seyir zevki daha ön plana çıkıyor, daha hızlı ve daha tempolu oynanıyor. Hakemlerimizin eksikliği sadece budur diye düşünüyorum. Ben seminerlerde hakemlere bu örnekleri de çok veriyorum, onlarla diyalog kuruyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Vlaovic’i de anlat, Vlaovic’i.

FEHİMİ ALPAY ÖZALAN (Devamla) – Hatta İngiltere’de oynanan bir karşılaşma vardır, bizim jenerasyonu iyi bilen arkadaşlarımız iyi hatırlar, 0-0 bitti. Orada dünyanın gerçekten çok ünlü oyuncularından birisiyle David Beckham’la aramızda küçük bir tartışma oldu. Soyunma odasına girerken... Maçın hakemi de bence dünyanın gelmiş geçmiş en iyi hakemlerinden birisi Collina’ydı, hatırlarsınız. Collina, bizim millî maçlarımızda yaklaşık 10-15 tane maça çıktı, çoğunda galip geldik, hiç mağlup olmadık, öyle de bir uğuru vardı kendisinin. Bizi soyunma odasına çağırdı, bize meşrubat, su verdi, daha sonra da dedi ki: “Sizler ülkelerinizin önemli oyuncularısınız, sizlerin örnek olması lazım. Sizler eğer yeteneklerinizi sahaya iyi yansıtırsanız müthiş bir oyun zevki olur, seyirciler zevk alır ve benim işimi kolaylaştırırsınız.” Bu da gerçekten benim hatıralarımda hakem-futbolcu ilişkisinde çok önemli bir yer tutuyor.

Ben şimdiki gençlere de mücadelenin her zaman içerisinde olmalarını, hızlı düşüncelerini, agresif olmalarını ama hakemlerle de çok iyi diyalog kurmalarını hep öneriyorum. İnşallah bundan sonra da bu çalışmalarımızı yapacağız.

Çok teşekkür ediyorum.

Hepinize de saygı ve sevgiler sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, ben de tüm konuşmacılara teşekkür ederim, özellikle süreye riayet konusunda tam centilmence, sportmence bir görüşme sürecini beraber yönettik.

Değerli milletvekilleri, 1’inci madde üzerinde başkaca söz talebi? Yok.

Soru-cevap işlemi yok.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde söz talebi? Yok.

Soru-cevap işlemi yok.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, oy birliğiyle kabul edildiği tutanaklara geçsin efendim.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi? Yok.

Soru-cevap işlemi yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen iki dakikalık süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Futbol Maçlarında ve Diğer Spor Müsabakalarında Bütüncül Bir Emniyet, Güvenlik ve Hizmet Yaklaşımı Üzerine Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı	:	258
Kabul	:	258 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel	Barış Karadeniz
Mardin	Sinop”

Ret yok, çekimser yok, boş yok yani tüm oylar, 258 oyun tümü “kabul” oyu verilmek suretiyle kanun teklifi oy birliğiyle kabul edilmiştir. Bu şekilde, teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Hayırlı olsun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

64.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün görüşülmekte olan 196 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bilgi talebine yönelik cevap vermek istediğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Daha önce bir bilgi istenildiği için ben size gelip bu bilgiyle ilgili açıklama yapmak istediğimi belirtmiştim, şu an söz vermiş oldunuz. Aldığımız bilgiyi paylaşmak istiyorum: İstanbul'da yapılan bir ihbarı değerlendirmek üzere, yargı kararı doğrultusunda bir adrese giden polis, söz konusu adreste aranan şahsı bulamamış fakat aynı sokakta bir dernekte olduğunun anlaşılması üzerine 2'si aranan 6 kişi gözaltına alınmış, bahsedilen adreste 4 el yapımı patlayıcı bulunmuş. Söz konusu adreste, 1'i cezaevinden tahliye, 1'i de sağlık nedenleriyle şartlı tahliye olan ve şartlı tahliye adresinde bulunmayan 2 kişinin sağlık durumlarının kötü olduğu anlaşılmış, 112 çağırılmış, yapılan ilk muayene sonucu, tedavilerinin sağlanması amacıyla yargı kararıyla hastaneye kaldırılmış. Olay bu şekilde, bir adli olay olmuş. Bunu bilgilerinize sunmuş oldum. Diğer konularla ilgili de zaten yaklaşımımızı net bir şekilde, sizin de, zatialinizin de ortaya koyduğu şekilde ortaya koyduk.

Teşekkür ediyorum.

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Batman) – O adres cemevi değil mi? Dernek ne ya!

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, 13 Mart 2016 tarihinde Ankara Güven Park'ta meydana gelen bombalı saldırıda hayatını kaybeden 36 yurttaşı saygıyla andığına ve saldırıyı gerçekleştiren PKK terör örgütünün kınadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, ben de bir dakikanızı rica edebilir miyim, benim için önemli çünkü, tüm Türkiye için önemli de...

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

Yarın 13 Mart. 13 Mart 2016 tarihinde Ankara'da Güven Park'ta patlayan bir bomba 36 yurttaşımızı sevdiklerinden, hayatlarından kopardı, 300'ün üzerinde yaralı vardı; tıpkı 10 Ekim 2015'te Gar patlamasında olduğu gibi, tıpkı 17 Şubat 2016'da Merasim Sokak'ta olduğu gibi. Ben de bu patlamanın çok yakınındaydım, olay yerine ilk giren bir kişi olarak, parçalanmış vücut parçalarını, onların Adli Tıptaki kimlik teşhislerine katılan bir kardeşiniz olarak. Çok yakın arkadaşlarımızı kaybettik, gencecik kızlarımızı kaybettik. Gencecik evlatlarımız ve 36 yaşam o gün patlayan bir bombayla hayattan koptu ve bütün ailelerde acı bir travma oluştu. Bu olayı çok yakından yaşamış bir arkadaşınız olarak, o günkü olayın sıcaklığını bizzat Emniyetle beraber takip etmiş bir kardeşiniz olarak o günkü patlamayı gerçekleştiren PKK terör örgütünü kınadığımı, bütün terör örgütlerini kınadığımı ifade ediyorum. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Hayatlar bu kadar ucuz değildir. 10 Ekim 2015'te IŞİD'in gerçekleştirdiği Gar katliamında olduğu gibi, yine Merasim Sokak'ta olduğu gibi terör örgütlerinin bu tür saldırılarını lanetle kınıyorum, ölen bütün Ankaralı hemşehrilerimi minnetle, saygıyla anıyorum. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, gündemimizdeki konular tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 17 Mart 2020 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.01